STEVEN ERIKSON

daň pro ohaře

PŘÍBĚH Z MALAZSKÉ KNIHY PADLÝCH

TALPRESS

Steven Erikson

DAŇ PRO OHAŘE

TALPRESS

Copyright © 2008 by Steven Erikson
Translation © 2010 Dana Krejčová
Cover design © 2008 Steve Stone

This edition is published by arrangement with Transworld Publishers, a division of The Random House Group Ltd. All rights reserved.

Všechna práva vyhrazena. Žádnou část této knihy není dovoleno použít nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez souhlasu nakladatele.

ISBN 978-80-7197-569-4

Tento román věnuji památce svého otce
R. S. Lundina (1931–2007).
Chybíš nám.

Poděkování

Jako obvykle chci poděkovat svým předčtenářům: Bowenovi, Rickovi, Markovi a Chrisovi, a zvlášť Billovi a Hazel za vlídná slova a podporu během velmi náročného roku. Můj vděk dále patří zaměstnancům Black Stilt Café a Pacific Union Café za to, že mi laskavě poskytli kancelářské prostory.

A milovaným Clare a Bowenovi, s díky za všechno.

Darúdžhistán

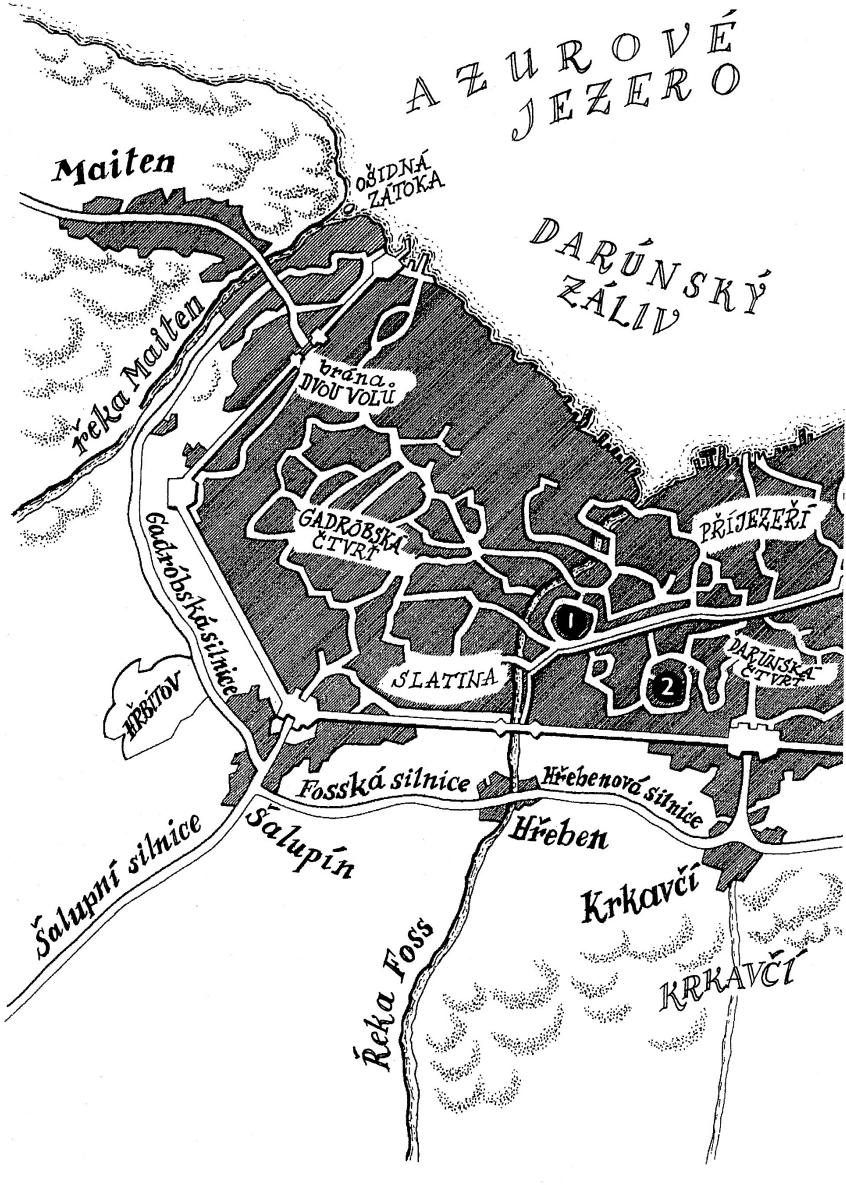

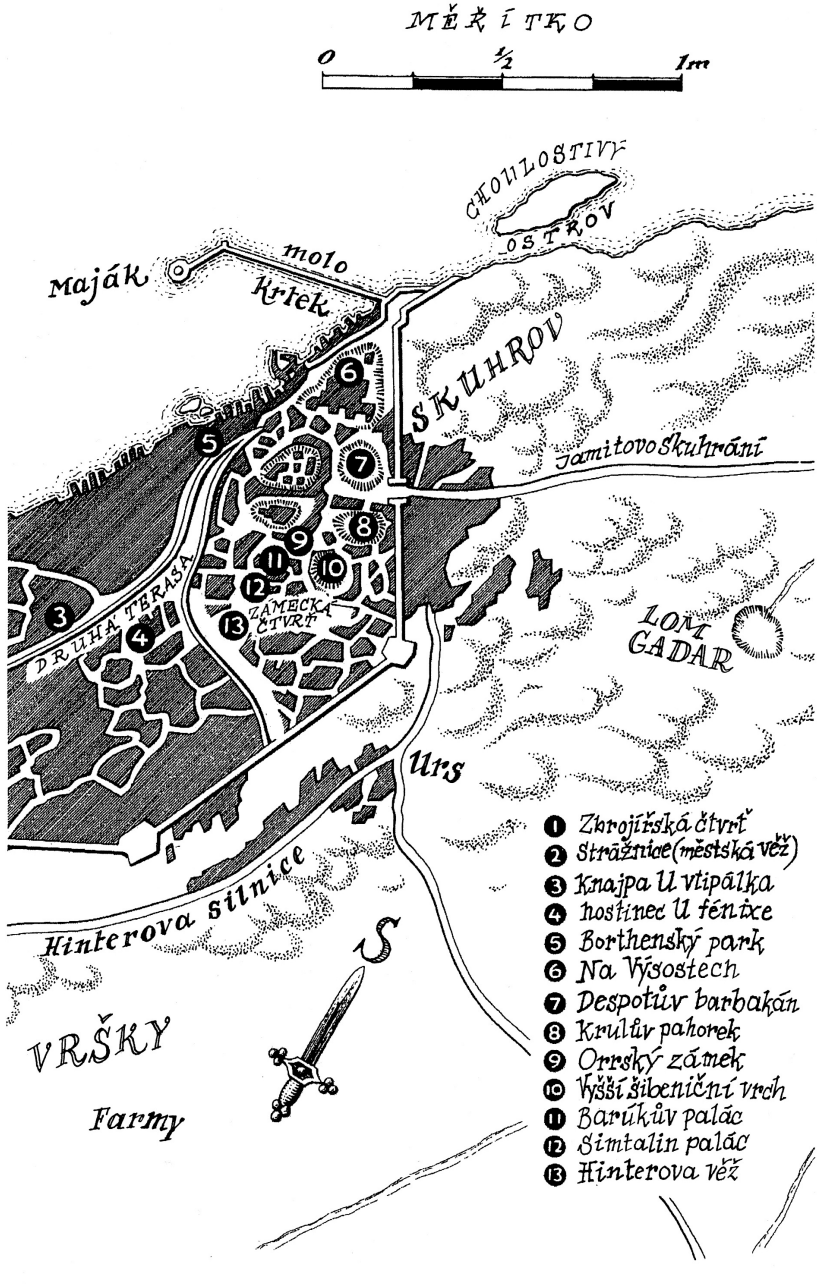
MĚŘÍTKO
0
½
1m
CHOULOSTIVÝ OSTROV
Maják
molo
Krtek
SKUHROV
Jamitovo skuhrání
DRUHÁ TERASA
ZÁMECKÁ ČTVRŤ
LOM GADAR
Urs
Hinterova silnice
VRŠKY
Farmy
1 Zkrojiřská čtvrť
2 Strážnice (městská věž)
3 Krajpa U vlipálka
4 hostinec U fénixe
5 Borthenský park
6 Na Výsostech
7 Despotův barbakán
8 Krulův pahorek
9 Orrský zámek
10 Vyšší šibeniční vrch
11 Barůkův palác
12 Simtalin palác
13 Hinterova věž

ČERNÝ KORÁL & OKOLÍ
S
ZÁKOPY
LES
Poutnický tábor
Velká mohyla
Poutnická cesta
Mohyly
silnice
Kočičí zásek
Přístav
Vnější hradba
TROSKY
Královský lesík
Nový palác
Starý palác
ČERNÝ KORÁL
KORÁLOVÝ ZÁLIV

POSTAVY

Řezník, asasín
Scillara, jeho společnice
Iskaral Pust, velekněz stínu, Mág stínu, bůh bhok'arala
sestra Zášť, převtělenec
Mogora, Iskaralova občasná choť
Barathol Méchar, turista
Chaur, laskavý člověk
Mappo Poříz, Trell

Pazderka, Palič mostů na odpočinku a spolumajitelka K'rulova baru
Mizela, Palič mostů na odpočinku a spolumajitelka K'rulova baru
Jiskra, Palič mostů na odpočinku a spolumajitel K'rulova baru
Klátil, Palič mostů na odpočinku a léčitel
Modroperel, Palič mostů na odpočinku
Kel Tath, bard, pravidelný host v K'rulově baru
Kalous, bývalý říšský historik Malazské říše

Bellam Nom, mladý muž
Rallik Nom, probuzený asasín
Torvald Nom, Rallikův bratranec
Tiserra, Torvaldova žena
Coll, člen darúdžhistánské rady
Estraysian D'Arle, člen darúdžhistánské rady
Hanut Orr, člen darúdžhistánské rady, synovec zesnulého Turbana Orra
Šardan Lim, člen darúdžhistánské rady
Murillio, přítel
Kruppe, malý tlouštík
Meese, majitelka hostince U Fénixe
Irilta, štamgast u Fénixe, žena
Sulty, šenkýřka u Fénixe

Kalista, žena Gorlase Vidikase, dcera Estraysiana D'Arle
Gorlas Vidikas, nejnovější člen darúdžhistánské rady, bývalý hrdina slavnosti
Krute z Talientu, agent cechu asasínů
Gaz, vrah
Thordy, Gazova žena

mistr Přemoh, navigátor Trygallské obchodnické gildy a čaroděj
Slaba, podílnice
Rekkanto Ilk, podílník
Nejsladší trpělivost, podílnice
Glanno Plachta, podílník
Amby Kmen, Mottský zálesák na odpočinku a nový podílník
Jula Kmen, Mottský zálesák na odpočinku a nový podílník
Vzácná žabnice, Mottský zálesák na odpočinku a nová podílnice

Vrč, vůdce karavany na prodloužené dovolené
Stonny Menakis, majitelka šermířské školy
Harllo, malý chlapec
Bedek, Harllův „strýc"
Myrla, Harllova „teta"
Snell, chlapec
Bainisk, havíř
Venaz, havíř
Zhoř, nově najatý strážce
Leff, nově najatý strážce
Zloběh, nově najatý strážce pozemku
Lazan Dveř, nově najatý strážce pozemku
Šikovnik (nebo Šikovný zámek), kastelán
Skromný prostředek, tajemný člen darúdžhistánského podsvětí

Chillbais, démon
Barúk, člen T'orrudské kabaly
Vorcan, mistra cechu asasínů
Seba Krafar, mistr cechu asasínů
Apsal'ara, jedna ze zabitých v Dragnipúru
Kadaspala, jeden ze zabitých v Dragnipúru
Derúdan, kouzelnice chodby Tennes
K'rul, starší bůh

Draconus, jeden ze zabitých v Dragnipúru

Korlat, tisteandijský převtělenec, žena
Orfantal, tisteandijský převtělenec, Korlatin bratr
Kallor, vyzyvatel
paní Závist, nezúčastněná divačka
Anomander Dlouhý vlas, syn noci, Rytíř noci, vládce Černého Korálu
Spinnok Durav, Tiste Andii
Endest Silann, tisteandijský čaroděj
Caladan Chmur, vojevoda
mistr Kápě, bůh smrti
Škarpa, jeden ze zabitých v Dragnipúru
Samar Dev, čarodějka
Karsa Orlong, válečník Teblor Toblakai
Poutník, cizinec
Stínupán, bůh stínu
Kotilion, Špagát, božský ochránce asasínů
prorok Pros, velekněz padlého, kdysi průměrný malíř jménem Munug
Silanah, eleint
Bába, velká krkavčice
Raest, jaghutský tyran (na odpočinku)
Stříž, smrtelný meč noci
Nimander Golit, Tiste Andii
Kloš, Tiste Andii
Nenanda, Tiste Andii
Aranatha, Tiste Andii, žena
Kedeviss, Tiste Andii, žena
Desra, Tiste Andii
Sordiko Mdlo, velekněžka
Salind, velekněžka
Věštdomin, obyvatel Černého Korálu
Gradithan, bandita
Krysich, mág
Baran, ohař stínu
Geryk, ohař stínu
Slepucha, ohař stínu
Křižák, ohař stínu
Šán, ohař stínu
Sinal, nový ohař stínu

Zámek, nový ohař stínu
Pomezičník, tulák
pejskaři, dva svědkové

ÚVOD

Mluv pravdu, zachovej klid, dokud se voda mezi námi nevyčistí.

Tisteandijské meditace

„Tohle město nemá žádné jméno," řekl muž v hadrech, popotahující si lem kdysi honosného pláště. Za spleteným opaskem měl zastrčené svinuté kožené vodítko, celé zetlelé a potrhané. „Myslím, že potřebuje jméno," pokračoval a zesílil hlas, aby ho bylo slyšet přes peroucí se psy, „avšak nějak mi selhává představivost a nikoho to zřejmě příliš nezajímá."

Žena stojící vedle něj a jíž byly určené jeho přátelské poznámky dorazila před chvílí. Z jejího předchozího života jí moc nezůstalo. Nikdy neměla psa, a přece najednou klopýtala hlavní ulicí tohoto podivného, zchátralého města s vodítkem, za něž tahal protivný čokl a vrhal se na každého kolemjdoucího. Roztřepené vodítko nakonec prasklo a pes vyrazil a zaútočil na psa tohoto muže.

Nyní se zvířata snažila navzájem zabít uprostřed ulice, čemuž přihlíželi pouze jejich údajní majitelé. Prach ustoupil krvi a chuchvalcům chlupů.

„Kdysi tu bývala posádka, tři vojáci, kteří se navzájem ani neznali," pokračoval muž. „Ale jeden po druhém odešli."

„Doteď jsem nikdy neměla psa," ozvala se žena, a teprve teď si uvědomila, že to jsou její první slova od chvíle, kdy… no, od té doby předtím.

„Ani já ne," přiznal se muž. „A do této chvíle byl ten můj jediný pes ve městě. Kupodivu jsem ho nikdy neměl rád."

„Jak dlouho… ehm, tu jsi?"

„Nemám tušení, ale připadá mi to jako věčnost."

Žena se rozhlédla kolem sebe a kývla. „Mně taky."

„Žel, myslím, že tvoje zvíře chcíplo."

„Ach! No ano." Zamračila se na přetržené vodítko v ruce. „Takže tohle zřejmě už nebudu potřebovat."

„Nebuď si tím tak jistá. Tady všechno zjevně prožíváme opakovaně. Den za dnem. Můžeš si vzít moje," dodal. „Jak vidíš, já ho nepoužívám."

Přijala stočené vodítko. „Děkuju." Odnesla ho k mrtvému psovi, více méně roztrhanému na kusy. Vítěz se plazil ke svému pánovi a zanechával za sebou krvavou stopu.

Všechno bylo podivně pokřivené, včetně jejích pohnutek, jak si uvědomila. Dřepla si, jemně zvedla potrhanou hlavu mrtvého psa, přetáhla přes ni smyčku a posunula ji na krk. Pak položila oslintanou hlavu na zem, narovnala se a vodítko držela volně v ruce.

Muž se k ní připojil. „Ano, je to docela matoucí, že?"

„Ano."

„A to jsme si mysleli, že matoucí je život."

Střelila po něm pohledem. „Takže my *jsme* mrtví?"

„Myslím, že ano."

„Potom to nechápu. Měli mě uložit do krypty. Hezké, pevné krypty – na vlastní oči jsem ji viděla. Bohatě vybavené a nedobytné, se soudky vína, naloženým masem a ovocem na cestu –" Ukázala na hadry, které měla na sobě. „Měla jsem mít oblečené své nejlepší šaty a k tomu všechny svoje šperky."

Muž si ji prohlédl. „Takže bohačka."

„Ano." Zahleděla se na mrtvého psa na vodítku.

„Ale to už neplatí."

Zamračila se na něj a pak si uvědomila, že takový hněv je, inu, marný. „Tohle město jsem nikdy předtím neviděla. Vypadá, že se rozpadá."

„Ano, rozpadá se. V tom máš pravdu."

„Nevím, kde jsem žila – ach, to zní divně, viď?" Znovu se rozhlédla. „Všude je prach a rozklad, a to se blíží bouřka?" Ukázala na obzor, kde se nad odlesněnými vrchy hromadila těžká, podivně svítící mračna.

Chvíli se tam dívali oba. Z mraků jako by kanuly nefritové slzy.

„Já býval kněz," promluvil muž. Jeho pes k němu přilezl, lehl si mu u nohou, supěl a krvácel. „Pokaždé, když jsme uviděli přicházet bouřku, zavřeli jsme oči a zpívali ještě hlasitěji."

Překvapeně se na něj zadívala. „Tys býval kněz? Potom… proč nejsi u svého boha?"

Pokrčil rameny. „Kdybych na tohle znal odpověď, klam, kterým jsem kdysi trpěl – o osvícení – by přestal být klamem." Najednou se narovnal. „Máme návštěvu."

Houpavým krokem k nim přicházel vysoký tvor tak vysušený, že

jeho končetiny připomínaly kořeny stromů a z tváře mu zůstaly jen cáry kůže natažené přes kosti. Z vybledlého, loupajícího se temene mu vlály dlouhé šedé vlasy.

„Na tyhle věci si zřejmě budu muset zvyknout," poznamenala žena.

Její společník neřekl nic. Oba jen pozorovali vyzáblé stvoření kulhající kolem nich. Jak se obrátili, aby ho mohli sledovat dál, uviděli dalšího cizince v rozedraném šedém plášti s kapucí, stejně vysokého jako první. Ani jeden si nevšímal diváků.

„Pomezičníku," pronesl ten v kápi.

„Zavolal jsi mě sem," opáčil oslovený, „kvůli… vyjednávání."

„Správně."

„Tohle mělo přijít už dávno."

„To si možná myslíš ty, Pomezičníku."

Šedovlasý muž – jenž byl očividně už dlouho mrtvý – naklonil hlavu. „Proč?" zeptal se.

Zahalený se pomalu obrátil, a žena měla dojem, že se dívá na zdechlého psa. „Hnus," prohlásil.

Pomezičník se chraplavě zasmál.

„Co je to za příšerné místo?" sykl z uličky další hlas a objevil se nový příchozí – jako z rozmazaných stínů, i když to vypadalo, že kulhá o holi, a najednou kolem něj klusaly obrovské šelmy, dvě, čtyři, pět.

Kněz vedle ženy zabručel. „Ohaři stínu. Kéž by tohle viděl můj bůh!"

„Možná vidí, tvýma očima."

„O tom pochybuju."

Pomezičník a jeho zahalený druh vykročili naproti stínové postavě. Ta se zavlnila, pak trochu zpevněla. O hlínu zaťukala hůl z černého dřeva, až vyskakovaly obláčky prachu. Ohaři poodešli, hlavy skloněné, jak očichávali zemi. K ženině mrtvému psu se žádný nepřiblížil, ani k funícímu zvířeti u nohou jejího nového přítele.

„Příšerné?" řekl zahalený. „Asi ano. Nějaká nekropole, Stínupáne. Vesnice vyvržených. Bez času a, ano, bez užitku. Taková místa jsou všude," dodal.

„Mluv za sebe," prskl Stínupán. „Podívej se na nás. Čekáme. *Čekáme*. Ach, kéž bych dal na dekorum a slušnost!" Najednou se zahihňal. „Kéž na to dal aspoň jeden z nás."

Ohaři se vrátili, srst zježenou, oči upřené na cosi na ulici.

„Ještě jeden," zašeptal kněz. „Ještě jeden a poslední, ano."

„Stane se to všechno zase znovu?" zeptala se ho žena, jak se jí náhle

zmocnil strach. *Někdo přichází. Bohové, někdo přichází.* „Zítra? Řekni mi to!“

„Myslím, že ne,“ odpověděl po chvíli a zahleděl se na mrtvého psa ležícího v prachu. „Ne,“ zopakoval, „myslím, že ne.“

Z kopců se hrnulo hromobití a nefritový déšť připomínající oštěpy deseti tisíců bitev. A na ulici najednou zarachotila kola vozu.

Žena se obrátila k druhému zvuku, usmála se a vydechla si úlevou. „Tady přijíždí můj odvoz.“

V Dřevnově býval čarodějem a ke zradě ho dohnalo zoufalství. Jenomže Anomandera Dlouhý vlas nezajímalo zoufalství ani žádná jiná výmluva, kterou mu mohl Škarpa a jeho druhové nabídnout. Každého, kdo zradil Syna noci, políbil Dragnipúr, a několik jím políbených z houfu lopotícího se ve věčné tmě by Škarpa i poznal, ty, které postihl stejný osud. Co by asi spatřil v jejich očích? Pouze to, co se v nich zračilo jemu. A zoufalství to zdaleka nevystihovalo.

Takové věci ho napadaly zřídka a nebyly o nic více či méně vítané než jiné, výsměšné, jak mu ve své svobodě táhly hlavou. A když nebyly zrovna poblíž, snad si létaly po cizích oblohách, nesené na teplém větru hebkém jako smích. Sám Škarpa ale nemohl uniknout, stejně jako to, co viděl všude kolem sebe. Mastné bláto a ostré kameny prořezávající rozpadající se podrážky jeho holínek, odporně vlhký vzduch, vytvářející na kůži vrstvičku špíny, jako by samotný svět měl horečku a byl celý zpocený. Slabý křik – podivně vzdálený i jeho uším – a mnohem blíž sténání a rachocení mohutného stroje ze dřeva a bronzu a tlumené skřípění řetězů.

Pořád dál, i když se bouře zezadu blížila, mraky se hromadily, stříbřité, převalující se, prosekané kroutícími se železnými oštěpy. Z mraků začal padat popel a nepřestával. Každá vločka byla studená jako sníh, jenomže se nerozpouštěly, spojovaly se naopak v bláto, až se zdálo, že se všichni plahočí struskou a hlušinou.

Ač byl Škarpa čaroděj, nebyl malý ani křehký. Měl v sobě cosi drsného, co v životě, který vedl před tímhle, vyvolávalo v lidech představu rváče a hrdlořeza. Rysy měl těžké, hranaté a vlastně opravdu surové. Býval silák, jenomže to mu tady zrovna neprospívalo, ne tady, kde byl přikovaný k Břemeni. Ne v temné duši Dragnipúru.

Napětí bylo nesnesitelné, přesto je snášel. Cesta byla nekonečná, slibovala šílenství, ale on se přece držel zdravého rozumu, jako se topící drží rozedraného lana, a krok za krokem se vlekl dál. Železné okovy mu rozdíraly končetiny a konec byl v nedohlednu. Vedle něj

se plahočily postavy olepené blátem a za nimi, ve tmě nezřetelných, bylo nepočítaně dalších.

Přináší společný osud úlevu? Samotná otázka vyvolávala záchvat hysterického smíchu, pád do skvostného zapomnění šílenství. Ne, žádná taková útěcha neexistuje, kromě rozpoznání vzájemné pošetilosti, smůly a zaryté hlouposti, a tyto rysy nemohou sloužit přátelství. Kromě toho se společníci po obou stranách měnili a jednoho nešťastného hňupa v rozmazaném, zrnitém zavíření prostě nahradil jiný.

Jak se opírali do řetězů, aby udrželi Břemeno v pohybu, nezůstávala jim při tomto děsivém útěku energie ani čas na hovory. A tak Škarpa ruku na svém rameni ignoroval poprvé i podruhé. Potřetí však byl štulec natolik silný, až čaroděj zavrávoral. S kletbou se otočil a podíval se, kdo že to teď kráčí vedle něj.

Kdysi dávno by sebou možná při pohledu na takové zjevení trhl. Srdce by se mu hrůzou zastavilo.

Démon byl obrovský. Královská krev mu tady v Dragnipúru nebyla k ničemu. Nesl ty, kdo padli a selhali, posbíral na dvě desítky těl i řetězy, které je poutaly. Napínal svaly a dral se kupředu. V podpaždí mu visela vyhublá těla. Jedna žena, dosud při vědomí, ač bezvládně věšela hlavu, se mu vezla na širokých zádech jako novorozená opička a skelným zrakem přelétla čaroděje.

„Hlupáku," prskl Škarpa. „Hoď je na vůz!"

„Není místo," pípl démon vysokým dětským hlasem.

Čaroděj ale už svůj soucit vyčerpal. Démon měl už kvůli sobě nechat padlé ležet, ale to by pak všichni pochopitelně ucítili váhu navíc, těla navěšená na řetězech. Jenže co když padne sám démon? Co když povolí jeho neobyčejná síla a vůle?

„Zatracený hlupák!" zavrčel Škarpa. „Proč nezabije pár dalších draků, mor na něj!"

„Nezvládneme to," podotkl démon.

Škarpa by nejradši zařval. Copak to nebylo jasné všem? Ale ten třaslavý hlas zněl zmateně a ztraceně, až to Škarpu zasáhlo do hloubi duše. „Já vím, příteli. Už to dlouho nepotrvá."

„A pak?"

Čaroděj zakroutil hlavou. „Nemám tušení."

„A kdo má?"

Ani tentokrát neznal Škarpa odpověď.

„Musíme najít někoho, kdo to ví," naléhal dál démon. „Už půjdu. Ale vrátím se. A nelituj mě, prosím."

Náhlý vír, šedý a černý, a teď se vedle čaroděje ocitlo jakési med-

vědovité zvíře, příliš unavené a otupělé, než aby se po něm ohnalo – což někteří tvorové dosud dělali.

„Jsi tu příliš dlouho, příteli," poznamenal.

A kdo není?

Zajímavá otázka. Ví vůbec někdo, co se stane, až je chaos dohoní? Kdokoliv tady v Dragnipúru?

V první chvíli poté, co se s mečem políbil, mezi hysterickými pokusy o útěk a zoufalým řevem, se na tohle ptal každého – dokonce se pokusil navázat hovor i s ohařem, ale toho příliš zaměstnávaly vlastní řetězy, z tlamy mu odstřikovala pěna a málem čaroděje zašlápl. Víckrát už ho neviděl.

Ale někdo mu odpověděl, někdo mu něco říkal. O něčem… nemohl si vzpomenout na víc než na jméno. Jediné jméno.

Draconus.

Během této nekonečné mezihry ve své kariéře viděla spoustu věcí, ale nic ji nerozčílilo víc než útěk dvou ohařů stínu. Tací jako Apsal'ara, paní zlodějů, si nešpiní existenci upocenou potupou, jakou představuje věčné tahání řetězu. Okovům se dá uniknout, obratně se vyhnout břemenům.

Od chvíle, kdy sem přiklopýtala, si dala za úkol zpřetrhat řetězy poutající ji k této hrozné říši, což ale bylo v podstatě nemožné, dokud byla přikovaná k tomu zatracenému vozu. A netoužila znovu uvidět příšernou vlečku na konci řetězů, odřené hroudy dosud živého masa, tažené rozrytou hlínou, záblesk otevřeného oka, téměř bezvládný zbytek končetiny natahující se k ní, děsnou armádu neúspěšných, těch, kdo se vzdali, a těch, které dočista opustily síly.

Ne, Apsal'ara se propracovala blíž k obrovskému vozu a nakonec se ocitla vedle jednoho vysokého kola. Zpomalila a dostala se za kolo. Odsud se přesunula pod vrzající vůz, z něhož bez ustání pršela hnědá voda, krev a odpad z hnijících, ač dosud živých těl. Přitáhla si řetěz k sobě, vyšplhala na desku na podvozku těsně před přední nápravou a vklínila se tam, nohy přitažené k tělu, záda opřená o slizké dřevo.

Oheň byl dar, ukradený dar, avšak v tomto promočeném podsvětí nebyl žádný plamen. Nicméně tu bylo… tření. Začala pracovat na řetězu.

Kolik let už to je? Neměla nejmenší tušení. Neměla hlad ani žízeň. Pilovala řetěz. Byl tu náznak tepla, stoupajícího z jednotlivých ok do jejích dlaní. Povoluje železo? Objevují se na kovu nové, stříbřité rýhy? Dávno to přestala kontrolovat. Dřina stačila. Stačila jí už tak dlouho.

Dokud se neobjevili ti zatracení ohaři.

A taky nepominutelná pravda, že vůz zpomaluje, že na něm teď leží stejně tolik obětí, kolik je jich ve tmě před ním, zoufale napínajících řetězy. Slyšela žalostné sténání pronikající dnem vozu přímo nad ní, sténání těch, kdo vězeli pod nespočetnými dalšími těly.

Ohaři udeřili na bočnice vozu. Vrhli se přímo do chřtánu temnoty uprostřed.

Byl tu cizinec, nespoutaný cizinec. Posmíval se ohařům – *ohařům*! Pamatovala si jeho tvář, ano, jeho tvář. Dokonce i poté, co zmizel…

Apsal'ara se pokusila následovat šelmy, jenomže ji zahnal nesmírný chlad portálu – chlad tak pronikavý, že ničil tělo, dokonce větší chlad než v Omtose Phellack. Chlad *popření. Odmítnutí.*

Neexistuje větší prokletí než naděje. Méně silný tvor by byl tehdy zaplakal, poddal by se, vrhl se pod kolo, nechal se táhnout za vozem jako troska z rozmačkaných kostí a potrhaného masa, šourající se a klopýtající po kamenité půdě. Ona se místo toho vrátila na svůj soukromý hřad a dál pracovala na řetězech.

Kdysi ukradla měsíc.

Kdysi ukradla oheň.

Procházela tichými, klenutými sítěmi města v Měsíčním Kameni.

Byla paní zlodějů.

A život jí ukradl meč.

Takhle to nepůjde. Takhle to rozhodně nepůjde.

Prašivý pes, ležící na svém obvyklém místě na plochém kameni u potoka, zvedl hlavu, čímž vyplašil mouchy. Po chvíli vstal. Na zádech měl plno jizev, některé po ranách natolik hlubokých, že pokřivily svaly. Pes žil ve vesnici, ale nepatřil k ní. Ani nepříslušel k vesnické smečce. Nespal před vchodem do některé chýše. Nikoho k sobě nepustil blíž. Dokonce ani kmenoví koně se k němu nepřibližovali.

V očích měl hlubokou hořkost a ještě hlubší zármutek. Urydští stařešinové o něm říkali, že se ho dotkl bůh, což mu zaručovalo, že ho nikdy nenechají hladovět a nikdy ho nevyženou. Budou ho snášet stejně jako všechno, čeho se kdy dotkl nějaký bůh.

Přes zmrzačenou kyčel byl překvapivě mrštný. Nyní klusal vesnicí po hlavní ulici. Na jižním konci pokračoval dolů z kopce a proplétal se mezi mechem porostlými balvany a hromadami kostí na urydském smetišti.

Jeho odchodu si všimly dvě dívky, jimž do noci, s níž přichází přechod do dospělosti, stále chyběl rok či dva. Byly si podobné a téměř stejně staré, narodily se v rozmezí pouhých několika dní. Ani

jednu nebylo lze považovat za upovídanou. Používaly jazyk beze slov, běžný mezi dvojčaty, třebaže nebyly dvojčata, a očividně jim to stačilo. A tak když viděly, jak pes odchází z vesnice, vyměnily si pohledy, posbíraly zásoby a zbraně, které měly po ruce, a vydaly se za ním.

Jejich odchod nezůstal bez povšimnutí, ale to bylo vše.

Putovaly k jihu, dolů z velkých hor, kde se narodily, kde mezi horskými štíty kroužili kondoři, a když přišly zimní větry, začali výt vlci.

Mířily k jihu, do zemí nenáviděných Nathiů, kde přebývali nosiči války a moru, vrahové a zotročovatelé Teblorů. Kde se Nathiové množili jako lumíci, až se zdálo, že na světě pro nikoho kromě nich nezůstane volného místečka.

Podobně jako pes, byla i děvčata neohrožená a odhodlaná. Ačkoliv to nevěděla, zdědila tento povahový rys po otci, s nímž se nikdy nesetkala.

Pes se neohlížel, a když ho dívky dohonily, udržovaly si od něj odstup. Nakonec, jak říkali stařešinové, dotkl se ho bůh.

Ve vsi se matka a dcera dozvěděly o útěku svých dětí. Dcera zaplakala. Matka nikoliv. Místo toho ucítila v podbřišku teplo a na nějakou dobu se propadla do vzpomínek.

„Ach, pomíjivé město, kam cizinci přicházejí…“

Prázdná pláň pod prázdnou noční oblohou. Osamělý oheň, tak slabý, že ho tma téměř zcela pohltila, ohniště obložené popraskanými kameny. Na jednom ze dvou plochých kamenů vedle ohniště seděl pomenší, kulatý muž s řídkými, mastnými vlasy. Pod vybledlou červenou kazajkou měl plátěnou košili s kdysi bílými manžetami a baculaté ruce měl samou jaterní skvrnu. Kulatý obličej měl ruměný a odrážely se na něm mihotavé plamínky. Na malé bradě s důlkem uprostřed mu rašily dlouhé černé vousy – žel, ne dost dlouhé, aby se daly zaplést. Vousy byly novinkou, a on si je neustále nakrucoval a uhlazoval vždy, kdykoliv se hluboce nebo i méně hluboce zamyslel. Vlastně to dělal, i když vůbec nemyslel a jenom chtěl vypadat, že je zadumaný, pokud by si ho v té chvíli někdo hloubavě prohlížel.

Hladil si vousy a nakrucoval si je, a přitom se mračil do ohně před sebou.

Co že to zpíval ten šedovlasý bard? Ten, jenž brzy zvečera vystoupil na skromném pódiu v K’rulově baru? Mužík ho poslouchal, docela spokojený se svým místem v nádherném městě, které nejednou zachránil.

„Ach, pomíjivé město, kam cizinci přicházejí…“

„Musím ti něco říct, Kruppe.“

Tlouštík vzhlédl. Na druhém plochém kameni seděl zahalený muž a natahoval k ohni hubené, bledé ruce. Kruppe si odkašlal. „Už je to dávno, co se Kruppe naposledy uhřadoval, jak ho zde vidíš nyní. Podle toho Kruppe dávno došel k závěru, že mu chceš sdělit něco tak převelice důležitého, že nikdo krom Kruppeho není hoden to slyšet."

Ve tmě pod kápí se cosi slabě zalesklo. „Téhle války se nehodlám zúčastnit."

Kruppe si uhladil myší ocásky na bradě, rozradovaný, že se mu daří neříkat nic.

„Tebe to překvapuje?" tázal se starší bůh.

„Kruppe vždy čeká nečekané, starý brachu. Inu, můžeš snad čekat něco jiného? Kruppe jest zhrozen. A přece, přichází myšlenka, vymrštěná směr mozek zataháním za tento půvabný vous. K'rul říká, že se neúčastní této války. Přesto Kruppe tuší, že je v této válce cenou pro vítěze."

„To dokážeš pochopit pouze ty, příteli," pravil starší bůh s povzdechem a naklonil hlavu. „Prve jsem si toho nevšiml, ale vypadáš posmutněle."

„Smutek má mnoho příchutí a zdá se, že Kruppe je zakouší všechny do jedné."

„Chceš si o tom promluvit? Myslím, že umím poslouchat."

„Kruppe vidí, že jsi navýsost sklíčený. Možná se to teď nehodí."

„O to nejde."

„Kruppemu ano."

K'rul pohlédl stranou a spatřil přicházejícího poutníka, šedovlasého, vyzáblého.

„‚Ach, pomíjivé město, kam cizinci přicházejí…'" zazpíval Kruppe. „A zbytek?"

Nově příchozí promluvil hlubokým hlasem: „‚…tlačí se do puklin, kde se přebývat hodlají.'"

Starší bůh si povzdechl.

„Připoj se k nám, příteli," vyzval příchozího Kruppe. „Přisedni si k ohni. Tato scéna vykresluje dějiny našeho druhu, jak dobře víš. Noc, ohniště a příběh k vyprávění. Milý K'rule, Kruppeho nejdražší příteli, viděl jsi kdy Kruppeho tančit?"

Cizinec se posadil. Pobledlá tvář, zarmoucený, ztrápený výraz.

„Ne," odvětil K'rul. „Myslím, že neviděl. Ani jsem o tvém tančení neslyšel."

Kruppe se tlumeně usmál a oči se mu leskly. „Potom se, přátelé, usaďte. *A pohleďte*."

KNIHA JEDNA

SLIB SLUNCI

Tento tvor slov tne
do živého. Nádech, odskok,
sprška rudého deště
pod čistou modrou oblohou,
zděšení nad odhalením,
k čemu je teď zbroj,
když slova jí tak snadno proniknou?

Bůh příslibů se směje
nesprávným věcem ve špatný čas,
ruší všechny tyto oběti
záměrnou zlobou,
uskakuje jako voják na útěku,
ač nemá kam ustoupit,
jak mrtvoly se do výše vrší.

Věděl jsi, že to nakonec přijde,
a nic nehraješ, žádné překvapení
nad tím, že pohár přetéká
cizí bolestí.
Nikdy to není tak zlé, jak se zdá,
chuť sladší, než jsi čekal,
když dřepíš v hlupákově snu.

Vezmi tedy svou bojechtivost,
kam ti libo, ten umíněný čokl
je útok mojí duše
do středu ulice,
točí se, zuby vyceněné,
chňapá po žíznivých oštěpech,
bodajících, zbavených tvých rukou.

Štvavá slova
Brathos z Černého Korálu

KAPITOLA JEDNA

Ach, pomíjivé město!
Kam cizinci přicházejí,
tlačí se do puklin,
kde přebývat hodlají.

Ach, modré město!
Staří druhové sbírají
vzdechy v klínu doků,
když moře ustoupí.

Nekorunované město!
Kde vrabců zní smích
v pavoučích stopách
na oknech vysokých.

Odsouzené město!
Noc se blíží,
dějiny se probouzejí,
aby zde přebývaly.

Pomíjivý věk
Kel Tath

Stála sama na balkoně, obklopená městem modrého ohně. Noční obloha byla zatlačena do pozadí, nevítaný host první noci svátku Gedderone. Ulice Darúdžhistánu byly plné nadšeně hýřících lidí, dobře naložených i přes katastrofu, jakou představoval konec starého a začátek nového roku. Vzduch byl vlhký a plný pronikavých pachů.

Pořádaly se hostiny. Byli odhalováni způsobilí mládenci a panny. Tabule se prohýbaly pod exotickými pokrmy, dámy se balily do hedvábí, muži a ženy se naparovali ve směšných uniformách samé zlato – město bez stálého vojska překypovalo soukromými milicemi a chaoticky přebujelé vysoké hodnosti zastávali téměř bez výjimky šlechtici.

Mezi oslavami, jichž se během večera zúčastnila zavěšená do svého chotě, ani okem nezahlédla jediného skutečného důstojníka darúdžhistánské městské hlídky, jediného vojáka se zaprášeným lemem

pláště, vyleštěnými holínkami poškrábanými, s jílcem meče ovinutým obyčejnou kůží a s hruškou ožehlou v boji. Zato na měkkých, vykrmených pažích spatřila náramky napodobující vyznamenání malazských vojáků – vojáků z říše, která odnedávna poskytovala darúdžhistánským matkám děsivou hrozbu pro zlobivé děti. *„Malažané, dítě! Plíží se po nocích a kradou hloupé děti! Dělají z nich otroky té své strašné císařovny – ano! Přímo tady ve městě!“*

Nicméně náramky, jež za večer viděla, nebyly bronzové nebo nepatrně vykládané stříbrem jako pravé malazské ozdoby a odznaky hodností, připomínající pozůstatky po nějakém dávno mrtvém kultu na stáncích v tržnicích. Ne, tyto kruhy byly ze zlata, vykládané drahokamy, přičemž nejčastěji se objevoval modrý safír, modrý jako oheň, jímž se město proslavilo, modrý na znamení nějaké převeliké a chrabré služby prokázané samotnému Darúdžhistánu.

Stiskla jeden takový náramek na manželově paži, i když pod tímhle byly skutečné svaly, stejně tvrdé jako opovržení v jeho očích, když si prohlížel šlechtu shromážděnou v hučícím sále s majetnickým výrazem, k němuž se po získání stolice radního dopracoval. Opovržení tam ale bylo dávno předtím, a od jeho posledního slavného vítězství ještě zesílilo.

Když majestátně procházeli davem, vířila kolem nich darúnská blahopřejná a uctivá gesta, a s každým pozdravením se manžel zachmuřil ještě víc, svaly pod jejími prsty se víc napjaly a klouby prstů na opasku s mečem bělely. Palce měl zastrčené do spletených smyček podle poslední módy mezi duelanty. Jak se radoval, že k nim teď také patří, že stojí nad mnoha z nich. Nicméně pro Gorlase Vidikase to neznamenalo, že je musí mít rád. Čím víc mu podlézali, tím víc jimi opovrhoval, nicméně tušila, že kdyby ho vynechali ze svých pohřebních obřadů, dozajista by se cítil dotčen, což byl protimluv, nad nímž muž jako on neměl ve zvyku přemýšlet.

Urození pánové a paní pojedli, popili, postáli, zapózovali, zabloumali si, zakorzovali a zatancovali, takže se rychle unavili, a teď hodovními sály i salonky zaznívaly jen kroky sluhů. Za vysokými zdmi paláců se však dosud na ulicích bavil sprostý lid. Maskovaní, polonazí tancovali na kočičích hlavách – buřičské, rychlé kroky při stahování Fandera – jako by nikdy neměl nastat úsvit, jako by se zamlžený měsíc zastavil v propasti jako užaslý svědek jejich hýření. Členové městské hlídky jen postávali stranou a všechno sledovali, pláště přitažené k tělu, ruce položené na pendrecích a mečích.

Přímo pod balkonem, kde stála, zurčel v neosvětlené zahradě vodotrysk. Zvuky nevázaného veselí na ulicích, jehož byli svědky bě-

hem návratu v kočáru, tlumily vysoké, pevné zdi kolem paláce. V nádrži vodotrysku vlnky rozmazávaly měsíční světlo.

Modrý oheň byl dnes v noci příliš silný dokonce i na truchlivý měsíc. Darúdžhistán byl jako safír, planoucí v náramku světa.

A přesto dnes v noci nedokázala vnímat jeho krásu se vší tou nadšenou pýchou a množstvím hlasů. Dnes v noci paní Vidikas spatřila svou budoucnost. Jeden každý budoucí rok. Na manželově tvrdé paži. A měsíc, inu, ten vypadal jako něco z minulosti, vzpomínka zamlžená časem, a přesto ji přenesl zpátky.

Na balkon tuze podobný tomuto, do časů, které jí dnes připadaly velice vzdálené. Paní Vidikas, kdysi Kalista Estraysian, právě spatřila svou budoucnost. A tady, této noci, stojíc u zábradlí, zjišťovala, že minulost byla mnohem lepším místem k životu.

Byla to nejhorší noc, kdy mohly dojít rhivské chlebové placky. Pazderka se s tichým nadáváním prodírala davy na příjezerní tržnici. Bylo tu plno hladových, opilých hýřilů. V případě potřeby používala lokty a zlobným mračením odpovídala na každý blouznivý úsměv. Konečně se ocitla v ústí špinavé uličky, kde bylo smetí po kotníky. Bylo to jižně od Borthenského parku. Tuhle cestu zpátky do baru by si byla dobrovolně nezvolila, jenomže oslavy právě vrcholily.

Pod paží měla zastrčený balík placek. Zastavila se, aby si mohla roztřepat plášť, a zamračila se, když si všimla nové skvrny způsobené jedním nedbalým kolemjdoucím – skvrny po obludném gadróbském koláči. Pokusila se zbytky setřít, ale tím všechno jenom zhoršila. A náladu měla už tak pod psa. Vykročila přes odpadky.

Paní jistě zatahala a Modroperel a Jiskra měli určitě větší štěstí při hledání saltojského vína a teď už byli zpátky u K'rula. A ona zatím trčí dvanáct ulic a dva zdmi obehnané průchody daleko a v cestě jí stojí dvacet třicet tisíc šílených pitomců. Počkají na ni ostatní? Ani náhodou. Zatracená Mizela s tím svým návykem na rhivský chleba! A ještě si vyvrtla kotník, takže první noc oslav musela ven vyrazit Pazderka – pokud si ten kotník tedy vyvrtla *doopravdy*, o čemž Pazderka pochybovala, protože Klátil jen koukl na hříšný obvaz a pokrčil rameny.

Nakonec se od něj nic moc jiného ani nedalo čekat. Od odchodu do výslužby byl léčitel pořád nevrlý, a šance, že v jeho budoucnosti vyjde slunce, byla asi stejně velká, jako že mistr Kápě zapomene počítat. A nebyl sám, kdo se cítil bídně.

Jaký smysl ale má přikrmovat špatnou náladu takovými protivnými myšlenkami? No, cítila se pak líp.

* * *

Dester Thrin, zavinutý do černého pláště, s nasazenou kapucí, se díval, jak ta ženská s velkou prdelí rozkopává smetí na druhém konci uličky. Vydal se za ní, když vyšla ze zadních dveří K'rulova baru, po čtyřech nocích strávených na pečlivě zvoleném, stíny zahaleném místě, odkud mohl úzká dvířka pozorovat.

Jeho klanový mistr ho varoval, že všechny cíle jsou bývalí vojáci, ale Dester Thrin neviděl, že by se snažili udržet v kondici. Byli staří, ochablí, zřídkakdy střízliví. Tahle nosila těžký vlněný plášť, protože tloustla a v něm se očividně cítila líp.

Sledovat ji ulicemi bylo poměrně snadné – byla o hlavu vyšší než průměrný Gadróbi, a cestou na sešlý rhivský trh se schválně vyhýbala darúnským ulicím, což byl jakýsi podivný zvyk, který se brzy ukáže jako osudový.

Desterovi v žilách proudila darúnská krev, a proto jasně viděl cíl prodírající se tlačenicí slavících lidí.

Jakmile cíl opustil uličku, vydal se za ním. Rychlým krokem lovce dosáhl ústí uličky a vyhlédl ven právě včas, aby zahlédl ženu procházet průchodem v Druhé terase. Tunel pod zdí Třetí terasy začínal hned za ním.

Cechovní války o nástupnictví, které vypukly po zmizení Vorcan, byly konečně vyřešeny jen s nepatrným množstvím prolité krve. A Destera nový velmistr více méně potěšil, protože byl krutý i chytrý, kdežto ostatní uchazeči byli pouze krutí. Konečně mohl mít asasín optimističtější náhled na budoucnost.

Tento kontrakt byl názorný příklad. Jednoduchý, a zároveň Desterovi a ostatním z jeho klanu přinese po dokončení značnou prestiž.

Rukama v rukavicích pohladil dýky, zbraně zavěšené na bandalírech v podpaždí. Dvě čepele z darúnské oceli potřené hustým, pastovitým jedem morantského tralba ho vždy uklidňovaly.

Jed byl nyní pro většinu pouličních zabijáků cechu pojistkou, stejně jako pro mnoho těch, kdo cupitali zlodějskou silnicí po střechách. Jeden asasín, blízký samotné Vorcan, v noc zrady prokázal, jak nebezpečný může být boj bez magie. Za jedinou, nyní legendární noc krve předvedl, že tak obyčejná substance jako jed je velice účinná.

Dester se doslechl, že někteří zasvěcení z jistých klanů postavili na počest Rallika Noma tajné svatyně a vytvořili jakýsi kult, jehož vyznavači používali tajná znamení, aby se v cechu poznali. Nový velmistr Seba Krafar pochopitelně v jednom z prvních prohlášení postavil kult mimo zákon a došlo i k jisté čistce, kdy pět podezřelých vůdců kultu přivítalo úsvit s rozesmátými hrdly.

Přesto Dester viděl dost náznaků, že kult zdaleka není mrtvý. Jenom se zahrabal hlouběji.

Popravdě nikdo nevěděl, jaké jedy Rallik Nom použil, ale Dester si myslel, že to musel být moranthský tralb, protože sebemenší množství jedu v krevním řečišti vyvolávalo ztrátu vědomí a poté kóma obvykle vedoucí k smrti. Větší množství jen proces urychlilo a znamenalo jistou cestu branou mistra Kápě.

Ženská s velkou prdelí dusala dál.

Čtyři ulice od K'rulova baru – pokud se bude držet trasy – bude muset projít dlouhou, úzkou uličkou se zdí zbrojnice Třetí terasy nalevo a vysokou zdí lázní napravo, jen s několika malými okénky nahoře, takže ulička zůstávala neosvětlená.

Tam ji zabije.

Na konci vysoké zdi, na hlavici rohového sloupu sledoval Chillbais kamennýma očima divočinu před sebou. Za zády měl zpustlou zahradu s mělkým jezírkem, nedávno přebudovanou, ale již neudržovanou, samý povalený sloup porostlý mechem. Před ním se kroutily stromy s řídkými větvemi, na nichž viselo suché listí jako mrtví brouci, a země byla podupaná a pokrytá mastnou trávou. Klikatý chodník z pokřivených kamenů vedl k nízkému, pochmurnému domu, jenž v nejmenším nepřipomínal ostatní stavby Darúdžhistánu.

Ze škvír mezi pokroucenými okenicemi zřídkakdy vycházelo světlo, a pokud se objevilo, bylo tlumené a mihotavé. Dveře se neotevíraly nikdy.

Mezi svými byl Chillbais hotový obr. Těžký jako jezevec, se svaly vytvarovanými pod ježatou kůží. Složená křídla byla skoro příliš malá, aby ho dokázala vynést k obloze, a démon při každém máchnutí těch kožnatých vějířů zachrčel.

Tentokrát to bude horší než jindy. Nepohnul se už celé měsíce, jak se před pátravýma očima ukrýval v šeru pod převislou větví jasanu rostoucího v zahradě za ním. Když ale zahlédl ten rychlý pohyb, tichý a plavný, vycházející z pokřiveného černého domu na chodník, kdy hlína vybuchovala v řadě hladových jam a kořeny se natahovaly, aby uprchlíka chytily, Chillbais pochopil, že jeho bdění je u konce.

Stín se přikrčil u nízké zídky azathského domu a zdálo se, že chvíli pozoruje kořeny sápající se po něm. Pak vstal a jako tekutá tma překonal zídku a byl pryč.

Chillbais zabručel, roztáhl rozvrzaná křídla, roztřepal záhyby kůže mezi žebrovitými prsty a skočil zpod větve. Zachytil tolik vzduchu,

kolik dokázal, a zuřivě zamával křídly – chrčel stále hlasitěji – až nakonec tvrdě narazil na měkkou zemi.

Vyplivl větvičky a listí a doškrábal se ke zdi. Slyšel, jak po něm kořeny švihají. Zaryl drápy do malty a vyškrábal se na původní hřad. Pochopitelně neměl důvod se bát. Kořeny nikdy nedosáhly přes zeď azathu, a ohlédnutí přes rameno ho ujistilo –

Se zapištěním vyskočil zase do vzduchu, tentokrát ven přes zeď.

Ach, nikdo nemá rád démony!

Chladný vzduch nad zarostlou fontánou, pak se s tlukoucími křídly vznesl do výšky.

Zpráva pro pána. Tuze neobyčejná zpráva. Nečekaná, horká, hrozivá!

Chillbais mával křídly, jak nejrychleji dokázal – obtloustlý démon letící v temnotě nad modromodrým městem.

Zechan Švih a Giddyn Mrsk si pro přepadení ze zálohy našli dokonalé místo. Dvacet kroků od dvou zádveří naproti sobě. Před chvílí kolem provrávorali čtyři opilci a žádný si nevšiml asasínů stojících nehybně v inkoustové temnotě. Teď už byli za nimi a cesta uličkou byla volná… stačí krok a poteče krev.

Dva cíle se blížily. Oba muži nesli těžké džbány a lehce se potáceli. Zřejmě se hádali, jenže mluvili jazykem, jemuž Zechan nerozuměl. Nejspíš to byla malazština. Rychlý pohled doleva. Čtyři opilci právě opustili uličku a vmísili se do rozdováděného davu.

Zechan s Giddynem sledovali ty dva z K'rulova baru, dívali se, když našli obchodnici s vínem a smlouvali o peníze, o které si řekla. Dohodli se na ceně a vydali se nazpátek.

Někde cestou museli vytáhnout zátky ze džbánů, protože se teď hlasitě dohadovali, a ten o něco vyšší, s modrou pletí, stáčející při chůzi chodidla k sobě – Zechan ho ze svého místa tak tak rozeznával – se opřel o zeď, jako by se právě chystal vrátit večeři.

Brzy se narovnal a hádka najednou skončila. Podle zvuků se oba vydali na cestu bok po boku.

Prostě dokonalé. Žádný zmatek, opravdu žádný zmatek. Pro takovéto noci Zechan žil.

Dester šel rychle, jeho měkké škorně na dlažbě byly nehlučné. Rozběhl se k ženě před sebou, která si zjevně nebyla ničeho vědoma. Dvanáct kroků, osm, čtyři –

Otočila se, plášť zavířil.

Vzduchem prosvištěl rozmazaný kousek namodralé oceli. Dester

zabrzdil a snažil se couvnout zbrani z cesty – obouruční meč, Beru chraň! – a něco ho zasáhlo do krku. Stočil se a sehnul doleva, obě dýky napražené, aby ji zahnal, pokud by se chtěla přiblížit.

Obouruční meč!

Po krku a hrudi pod jelenicovou košilí se mu řinulo cosi teplého. Ulička se mu kymácela před očima a kolem něj se stahovala tma. Dester Thrin zavrávoral a zamával dýkami. Z boku do hlavy ho zasáhla bota či okovaná pěst a na dláždění to zašplouchalo. Už neudržel dýky. Slyšel, jak narážejí na kámen.

Oslepený, omámený ležel na tvrdé zemi. Byla studená.

Myšlenky měl podivně zlenivělé, rozbíhaly se, stoupaly, odnášely ho pryč.

Pazderka stála nad mrtvolou. Rudá šmouha na špičce meče se zaleskla a upoutala její pozornost. Kupodivu jí připomněla vlčí máky po dešti. Zabručela. Ten neřád byl rychlý, skoro se mu podařilo uhnout. V tom případě by ji nejspíš byla čekala pořádná dřina. Ale pokud neuměl těmi mrňavými dýkami házet, nakonec by ho byla zabila.

Při mačkání mezi Gadróbiy riskovala nanejvýš, že přijde o měšec. Obvykle totiž byli velice mírní. V každém případě bylo díky tomu mnohem snazší všimnout si, že ji někdo sleduje – zvlášť když ten někdo nebyl Gadróbi.

Mrtvý u jejích nohou byl Darún. Na té zahalené hlavě mohl klidně mít lucernu, jak se pohupovala nad davem za ní.

Přesto… zamračila se na něj. *Nebyl to žádný lupič. Ne s takovými dýkami. Pro mistra Kápě.*

Schovala meč, přitáhla si plášť a ujistila se, že dobře zakrývá zbraň, která by jí, pokud by ji odhalila hlídka, vynesla pobyt v šatlavě a pořádně vysokou pokutu. Sevřela zabalené chlebové placky a znovu vykročila.

Rozhodla se, že Mizelu čekají pořádné potíže.

Zechan s Giddynem v dokonalé shodě vyrazili z výklenků, dýky zvednuté. Bodli.

Vyšší muž vyjekl, když se Giddynovy čepele zabořily. Malažanovi se podlomila kolena, z úst mu vytryskly zvratky, a jak padl na kolena, džbán se rozbil a víno se vylilo.

Zechanovy zbraně projely vydělanou kůží a sjely po žebrech k plicím. Asasín vyškubl dýky a couvl, aby se podíval, jak zrzek padá.

Z boku do krku ho zasáhl meč. Byl mrtvý, než dopadl na dlažbu.

Giddyn, sklánějící se nad klečícím Malažanem, vzhlédl. Kolem hlavy ho uchopily ruce. Jedna se mu přitiskla na ústa a najednou měl plíce plné vody. Topil se. Ruka zesílila sevření a prsty uzavřely chřípí. Kolem Giddyna se zvedla temnota a svět se pomalu vytratil.

Jiskra frkl, když vytrhl zbraň z těla, a kopl asasína do obličeje, aby podtrhl zamrzlý výraz plný překvapení.

Modroperel se na něj zakřenil. „Vidíš, jak jsem rozhodil ty zvratky? Jestli to není geniální, tak už nevím –"

„Sklapni," štěkl Jiskra. „Tohle nebyli zloději, kterejm šlo o pití zadara, pokud sis nevšiml."

Modroperel se zamračil na mrtvolu, které z nosu a úst tekla voda, a pohladil si vyholenou lebku. „To ne. Ale stejně to byli amatéři. Pro mistra Kápě, už z půlky ulice bylo vidět, jak jim jde pára od huby. Když to přestalo, jak kolem šli ti ožralové, prozradilo to, že jim nejde o ně. Což znamená –"

„Že jim šlo o nás. Ano, o tom právě mluvím."

„Vraťme se," navrhl Modroperel, najednou znepokojený.

Jiskra se zatahal za knír a kývl. „Udělej tu iluzi znovu, Modroperele. Nás o deset kroků napřed."

„Klidně, seržante –"

„Už nejsem žádnej seržant."

„Ne? Tak proč pořád štěkáš rozkazy?"

Než Pazderka dorazila na dohled K'rulova baru, byla vzteky bez sebe. Zastavila se a rozhlížela se kolem sebe. Zahlédla, jak se někdo opírá ve stínu naproti dveřím do krčmy. Kapuci staženou do čela, ruce schované. Zamířila k němu.

Všiml si jí, když je dělilo deset kroků. Narovnal se a zjevně se vylekal, aspoň podle toho, jak pohnul rukama, až se mu zavlnil plášť. Prohnal se mezi nimi tucet opilců, a když je minuli, Pazderka udělala poslední krok.

Ať muž čekal cokoliv – snad že ho začne obviňovat – bylo jasné, že na kopnutí mezi nohy připravený rozhodně není. Jak se skládal, přistoupila blíž, tvrdě ho udeřila do týla a pomohla mu na zem rychleji. Když čelem narazil na dlažbu, nebyl to hezký zvuk. Začal se křečovitě zmítat.

Jakýsi kolemjdoucí se podíval na škubající se tělo.

„Ty!" štěkla Pazderka. „Co máš, hrome, za problém?"

Muž jen překvapeně pokrčil rameny. „Nic, zlato. Dobře mu tak, takhle si tady postávat. Hele, nevzala by sis mě?"

„Odprejskni."

Když se cizinec odpotácel s nářkem nad ztracenou láskou, Pazderka se rozhlédla, aby se přesvědčila, že se tu neskrývá nikdo další, kdo by na ni mohl vyskočit ze skrýše. Pokud tu někdo takový byl, nevšimla si ho. Spíš ji odněkud ze střechy sledovaly neviditelné oči.

Muž na zemi se přestal zmítat. Pazderka se otočila a zamířila ke K'rulovi.

„Paz!"

Dva kroky ode dveří se ohlédla. Spěchali k ní Jiskra s Modroperelem – a džbánky saltojského. Jiskra se tvářil zavile. Modroperel se držel půl kroku za ním, oči upřené na nehybné tělo na ulici, které právě obíral jakýsi gadróbský uličník.

„Pojďte sem," štěkla Pazderka. „Oba! A mějte oči otevřený."

„Nakupování je nebezpečný," zabručel Jiskra. „Modroperel nás skoro celou cestu zpátky držel pod iluzí, co jsme zvětřili tu léčku –"

Pazderka se naposledy zamračila na ulici, popadla je za ruce a bez cirátů je dotáhla ke dveřím. „Dovnitř, pitomci."

Neuvěřitelné, taková noc, a já mám tak příšernou náladu, že odmítnu první slušnou nabídku k sňatku, co jsem dostala za posledních dvacet let.

Mizela seděla na místě, kde sedávala, kdykoliv ucítila potíže. U stolku ve stínu napravo ode dveří, kde zcela mizela, jen měla tentokrát natažené nohy, aby každý přicházející zvenku zakopl.

Pazderka vstoupila a pořádně ji nakopla.

„Au, můj kotník!"

Pazderka jí hodila do klína balík s plackami.

„Uf!"

Kolem se protlačili Jiskra s Modroperelem. Bývalý seržant frkl. „Tady je naše děsivá hlídačka ode dveří. ‚Au, uf!' říká."

Mizela se ale už vzpamatovala a rozbalovala chlebové placky.

„Víš, Mizelo," začala Pazderka, když se usadila u baru, „ty starý rhivský baby, který tohle pečou, plivnou na pánev, než tam plácnou těsto. Nějaký starý duchovní požehnání –"

„To ne," přerušila ji Mizela a zase placky zabalila. „Podle syčení poznají, jestli je už pánev dost rozpálená."

„Není to jen tohle," zamumlal Modroperel.

Pazderka se zamračila a kývla. „Jasně. Pojďme do kanceláře, všichni. Mizelo, běž najít Klátila."

„Špatný načasování," poznamenala Mizela.

„Proč?"

„Vřeten se vydal na tu pouť."

„To má štěstí."

Mizela pomalu vstala. „Kalous?" zeptala se s plnou pusou chleba.

Pazderka zaváhala. „Taky mu řekni. Jestli bude chtít."

Mizela zamrkala. „Tys dneska večer někoho zabila, Paz?"

Žádná odpověď byla dostatečná odpověď. Pazderka se podezíravě zadívala na skupinku u baru. Byli příliš opilí, než aby se o dvanáctém zvonění dokázali, jak bylo zvykem, vypotácet na ulici. Všichni do jednoho stálí hosté. *To půjde.* Mávla na ostatní, ať jdou za ní, a zamířila ke schodům.

Na konci šenku ten zatracený bard mektal jakýsi obskurní verš z *Anomandaridy*, ale nikdo ho neposlouchal.

Ti tři se považovali za nový druh darúdžhistánských radních. Šardan Lim byl nejhubenější a nejvyšší, s vysušeným obličejem a vybledlýma, vodnatýma modrýma očima, orlím nosem, ústy beze rtů, s věčně svěšenými koutky, jako by nedokázal ovládnout pohrdání světem. Svaly na levém zápěstí měl dvakrát větší než na pravém a hrdě na něm předváděl síť jizev. Kalistě se podíval do očí jako muž chystající se zeptat jejího manžela, zda už se u ní konečně dostane na řadu, a ona jeho pohled cítila jako chladnou ruku asasína svírající jí hrdlo. Vzápětí se ty vybledlé oči odvrátily a Lim se s pousmáním natáhl pro svůj pohár stojící na krbové římse.

Naproti němu, na opačné straně téměř vyhaslého krbu, stál Hanut Orr a dlouhými prsty hladil pěstní klíny zasazené do malty. Pro polovinu urozených dam ve městě, hlavně pokud byly vdané či jinak zadané, představoval vysoce lákavou kombinaci nebezpečného šarmu a nadřazené arogance – čímž sváděl jinak docela inteligentní ženy – a bylo o něm známo, jak ho těší, když se k němu milenky plazí po kolenou a žadoní o ždibec jeho pozornosti.

Kalistin manžel se rozvaloval ve svém oblíbeném křesle nalevo od Hanuta Orra, nohy natažené, a zamyšleně se díval do poháru, kde líně vířilo víno barvy krve.

„Milá ženo," ozval se, a jako obvykle protahoval samohlásky, „osvěžila ses na balkoně?"

„Víno?" zeptal se Šardan Lim a zvedl obočí, jako by posloužit jí bylo jeho životním posláním.

Neměl by se manžel cítit dotčeně, když jeho takzvaní přátelé své chlípné pohledy stěží skrývali? Zřejmě ho to nezajímalo.

„Ne, děkuju, radní Lime. Jen jsem vám přišla popřát dobrou noc. Gorlasi, budeš tu ještě dlouho?"

Ani nevzhlédl od vína, jen pohnul rty, jako by znovu ochutnával

poslední doušek a zbytky mu na patře zkysly. „Nemusíš na mě čekat, ženo."

Mimoděk pohlédla na Šardana a poznala, že se baví, i to, že *on* by se k ní nikdy tak přezíravě nechoval.

A ona se mu náhle v záchvatu zvrhlosti podívala do očí a v odpověď se usmála.

Ačkoliv Gorlas Vidikas si této výměny zcela jistě nevšiml, Hanutu Orrovi neunikla, třebaže jeho pobavení bylo primitivnějšího, opovržlivějšího druhu.

Kalista se cítila pošpiněná. Cestou nahoru po širokém schodišti za ní šla komorná, jediný svědek toho, jak strnule vchází do své ložnice.

Jakmile se dveře zavřely, Kalista shodila krátký pláštík. „Ukaž mi moje šperky," rozkázala.

„Paní?"

Kalista se obrátila ke starší ženě. „Chci vidět svoje klenoty!"

Žena spěchala splnit její příkaz.

„Ty staré kousky," zavolala za ní Kalista. Z dřívější doby. Kdy sotva odrostla dětským střevíčkům a žasla nad dary nápadníků, úplatky pro její náklonnost, dosud lepkavé ze zpocených rukou. Tenkrát měla tolik možností.

S přimhouřenýma očima stála před toaletním stolkem. Možná nejen tenkrát. Znamenalo to něco? Znamenalo to něco ještě dnes?

Její manžel teď dostal, co chtěl. Tři duelanti, tři tvrdí muži s tvrdými hlasy v radě. A on byl konečně jedním z nich.

A co tedy chtěla *ona*?

Ale… co vlastně chci? To nevěděla.

„Paní."

Obrátila se. Na odřeném stolku vypadal poklad jejích dívčích let… lacině. Křiklavě. Z pouhého pohledu na ty tretky se jí obracel žaludek. „Vrať je do skříňky," nakázala služce. „Zítra je prodáme."

Neměl se zdržovat na zahradě. Jeho zamilovaná hostitelka, vdova Sefarla, byla tak opilá, že usnula na mramorové lavičce, pohár dosud v ruce, hlavu zvrácenou a ústa otevřená. Dusnou nocí se rozléhalo její chrápání. Neúspěšné dostaveníčko Murillia pobavilo. Chvíli jen stál, popíjel víno a vnímal vůni květů. Pak ho tichý zvuk upozornil na příchod někoho dalšího.

Obrátil se a zrak mu padl na vdovinu dceru. A to taky neměl dělat.

Byla o polovinu mladší, ale takové zařazení už neodlišovalo slušné od neslušného. Dospělá byla už nejméně tři, možná čtyři roky a blížila se věku, kdy u mladé ženy muž nepoznal, je-li jí dvacet či třicet.

Ostatně tou dobou se již podobné soudy rodily ze sebeklamu a nebyly podstatné.

Možná vypil příliš mnoho vína. Dost, aby to oslabilo jeho odhodlání související s poznáním vlastní dospělosti, houfu odžitých let, která mu neustále připomínalo klesající množství žádostivých pohledů, jež na něj ženy vrhaly. Muži ale rychle přeskakují od skutečného stavu věcí k tomu, jak by chtěli, aby svět vypadal, nebo k tomu, jaký býval, což je ještě horší. Jak zní staré pořekadlo, když dojde na pravdu, je každý muž duelantem pokrytým krví z deseti tisíců ran.

Ve chvíli, kdy se jeho pohled setkal s pohledem Deliš, neprovdané Sefarliny dcery, nehonilo se mu hlavou nic podobného. Později usoudí, že na vině bylo víno. Žár a opar slavnosti, sladká vůně květů v teplém, vlhkém vzduchu. Faktem bylo, že Deliš byla v podstatě nahá, protože na sobě měla pouze tenkou hedvábnou košilku. Světle hnědé vlasy měla ostříhané hodně nakrátko podle poslední módy panující mezi pannami. Tvář smetanovou, plné rty a nepatrně zahnutý nos. Vlahé hnědé oči, velké jako sirotek, ale bez popraskané misky na almužny v dlaních. Tenhle uličník měl zcela jiné potřeby.

Murillia uklidnilo chrápání od mramorové lavičky – a zděsilo, jak moc se mu ulevilo. Hluboce se poklonil dívce. „Dokonale načasováno, má drahá," pronesl a narovnal se. „Uvažoval jsem, jak nejlépe pomoct tvé matce do postele. Máš nějaký nápad?"

Deliš zavrtěla dokonalou hlavou. „Většinu nocí prospí takhle tady."

Její hlas zněl mladě, ne však nosově či pronikavě, o což se poslední dobou mnoho panen snažilo, a tak mu ničím propast let mezi nimi nepřipomněl.

Při zpětném pohledu měl v této noci opravdu čeho litovat!

„Nenapadlo ji, že přijmeš její pozvání," pokračovala Deliš a podívala se dolů. Skopla sandál a jemným prstíkem do něj dloubala. „Když jsi tak přitažlivý. Tedy žádoucí, chci říct, zvlášť této noci."

Byla až moc chytrá, takhle hladit jeho pošramocené a značně schlíplé ego. „Proč tu ale jsi, drahá? Na seznamu musíš mít hotovou legii nápadníků a mezi nimi –"

„Jediný mezi nimi není hoden toho, býti zván mužem."

Zlomilo její přezíravé prohlášení tisíc hormony nasáklých srdcí? Poskočila lůžka za noci, skopávaly nohy propocené pokrývky? Skoro tomu věřil.

„A to včetně Prelika."

„Promiň, koho že?"

„Toho opilého budižkničemy, který teď leží v hale. Celou noc si zakopával o vlastní meč. Bylo to odporné."

Odporné. Ano, už to chápu.

„Mladí mají sklon přehánět své nadšení," poznamenal Murillio. „Chudák Prelik se na tuto noc bezpochyby těšil celé týdny, ne-li měsíce. Když se ocitl v blízkosti tvé úžasné osoby, přirozeně podlehl nervóznímu rozechvění. Lituj tyto mladé muže, Deliš. Aspoň to si zaslouží."

„Mě nezajímá lítost, Murillio."

Neměla jeho jméno vyslovovat takovým způsobem. A vůbec ji neměl poslouchat, ani okamžik.

„Deliš, zvládneš dnes v noci radu od někoho, jako jsem já?"

Na tváři se jí zračila námaha, s jakou udržovala trpělivost, nicméně kývla.

„Hledej ty tiché. Ne ty, kdo se předvádějí či se chovají přespříliš nadutě. Hledej tiché, Deliš, kteří všechno pozorně sledují."

„Nepopisuješ nikoho, koho bych znala."

„Ale jsou takoví. Jenom si jich musíš pořádně všimnout."

Už měla zuté oba sandály a jeho slova zamítla mávnutím ruky, přičemž se nějak dostala o krok blíž. Vzhlédla, jako by ji najednou přepadla plachost, nicméně do očí se mu dívala příliš dlouho na to, aby to byla pravda. „Ne ty tiché. Ne ty vzbuzující lítost. Ne… děti! Ne dnes v noci, Murillio. Ne pod tímhle měsícem."

A on zjistil, že ji drží v náručí, poddajné tělo, dychtivé, zahalené pouze v tenoučkém hedvábí, a jako by po něm celém klouzala, éterická bytůstka. A on si pomyslel: *Pod tímhle měsícem?*

Žel, její poslední poetické gesto, protože vzápětí z něj už rvala šaty, plné rty vlhké a rozevřené, jazyk kmitající, jak ho kousala do rtů. A on měl jednu ruku na jejích prsou a druhou sjel dozadu a nadzdvihl ji, když roztáhla nohy a přimkla se mu k bokům. Slyšel, jak přezka jeho opasku cinká o dlažbu mezi jeho nohama.

Nebyla zrovna největší. Vůbec nebyla těžká, zato překvapivě mrštná, a projížděla se na něm s takovou divokostí, až cítil, jak mu při každém přiražení křupe v bedrech. V té chvíli upadl do své obvyklé odtažitosti, jaká zaručovala působivou výdrž, a neopomněl se ujistit, že chrápání za ním se stále ozývá. Najednou ho z toho hlasitého zvuku přepadlo tušení konce, kdy se přihlásila léta zápasů, sbor života – *a tak všichni ukončíme své bytí* – bodnutí, které by ho dočista zbavilo mužnosti, pokud by ho okamžitě nepotlačil. Deliš se mezitím utahala, supěla stále rychleji a hlasitěji, a tak se tomu pocitu poddal – právě včas. A připojil se k ní v posledním, bezmocném vzdechu.

Držela se ho, a on cítil, jak jí buší srdce, než ji postavil na zem a jemně ji od sebe odstrčil.

Vzhledem k okolnostem to byla nejhorší chvíle, kdy se mu mohla před očima mihnout železná čepel. Tělem mu projela bolest, jak se mu meč vnořil do prsou a hrot projel skrz, až ten opilý hlupák, který ho držel, klopýtl a málem mu skončil v náručí. A vzápětí couvl a meč se zdráhavým vzlykem vyklouzl z těla.

Deliš zavřískla a Prelik se tvářil vítězoslavně.

„Ha! Násilník zemře!"

Další kroky, lidé přibíhající z domu. Hlasy. Zmatený Murillio se sebral, natáhl si kalhoty a zapnul opasek. Limetkově zelenou košili měl plnou purpurových skvrn. Krev měl i na bradě, pěnila při tichém, chrčivém kašli. Kdosi po něm sahal, ale on všechny odstrčil a potácel se k bráně.

Litoval, ano, když se strkal s lhostejnými davy na ulici. Chvilky jasného vědomí, okamžiky rudého oparu, kdy stál opřený rukou o zeď a plival proudy krve. Ach, litoval spousty věcí.

Naštěstí ho ale lítost zřejmě nebude pronásledovat dlouho.

Byl to zvyk, nebo nějaký podivný zvrat zděděných rysů, že měl Zhoř ten věčně užaslý výraz ve tváři? Nedalo se to poznat, protože všechno, co říkal, pronášel zmateně nevěřícím tónem, jako by si nebyl jistý, co mu vlastně smysly sdělují o okolním světě, a ještě méně si byl jistý, jaké myšlenky se mu to vlastně honí hlavou. Nyní civěl na Leffa, oči vykulené, ústa otevřená, přičemž si nervózně olizoval rty, zatímco Leff ho sledoval úkosem, jako by mu byla kamarádova zřejmá hloupost silně podezřelá.

„Nebudou čekat věčně, Leffe! Neměli jsme se na to upsat. Já říkám, sedněme na příští koráb, co vocaď popluje. Do Dhavranu, možná až na pobřeží! Copak nemáš v Mengalu bratrance?"

Leff pomalu zamrkal. „Jasně, Zhoři. Nechali ho vlastnoručně si vyzdobit celu, jak tam často bejvá. Chceš tam jet a zaplíst se s ním? Kromě toho bysme potom na tom seznamu skončili *sami*."

Zhoř se zatvářil užasle a zděšeně. Odvrátil zrak a zašeptal: „Odrovnal nás ten seznam. Ten seznam…"

„Věděli jsme, že to nebude snadný," podotkl Leff, snad ve snaze ho obměkčit. „Takový věci nejsou nikdy snadný."

„Ale my se nikam nedostali!"

„Je to teprve tejden, Zhoři."

Přišel čas na lehké odkašlání, oťukání mastného čela hedvábným kapesníčkem, přemítavé zatahání za myší bradku. „Pánové!" Ach, konečně upoutal jejich pozornost. „Vizte lehkou pěchotu v poli a onde žoldnéřský peníz, lesknoucí se, jak už se zlatá lákadla lesknou…

všude. Ale tady zvláště, a kostky stále spočívají ve zpocené dlani překvapeného Zhoře, příliš dlouho svírané a nehozené. Nekonečně se tento čas natahuje, a Kruppe je trpělivý, jak hřaduje na samém pokraji slavného vítězství!“

Leff se zamračil. „Ty nic nevyhráváš, Kruppe! Ty prohráváš, a hodně, peníz nepeníz! A k čemu vůbec je – nikde v poli nevidím jedinýho žoldnéře, tak koho chceš zaplatit? Nikoho!“

Kruppe se s úsměvem opřel.

Davy dnes večer v hostinci U Fénixe byly zvlášť hlučné, jak se stále další opilci vraceli z výprav do prašných, špinavých ulic. Kruppe byl pochopitelně ve velkorysé náladě, jak odpovídalo jeho přirozeně velkorysé povaze.

Zhoř hodil kostky a zadíval se na půl tuctu kostek s vyrytými obrazci, jako by ohlašovaly jeho zkázu. Což se také stalo. Kruppe se znovu předklonil. „Ha, objevuje se zde rovná cesta a vizte, jak těchto šest žoldnéřů postupuje do pole! Zabíjejí vlevo vpravo! Jeden vrh kostek a celý vesmír se změní! Zřete tuto ponurou lekci, milí Kruppeho společníci. Až bude peníz odhalen, jak dlouho potrvá, než po něm ruka sáhne?“

Ty dva nešťastné krále a jejich stejně nešťastné hráče, Zhoře a Leffa, nemohl zachránit doslova žádný vrh z kruhu riposty. Leff zavrčel a rozhrábl pole. Přitom sebral peníz, a byl by si ho zastrčil za pás, nebýt toho, že Kruppe zavrtěl hlavou a natáhl baculatou ruku dlaní nahoru.

Leff mu ho s kletbou hodil.

„Kořistníkovi vítězství,“ utrousil Kruppe s úsměvem. „Žel, pro chudáky Zhoře a Leffa je tato jediná mince pouhým zlomkem bohatství nyní patřícího vítěznému Kruppemu. Každému dva rady, pravda?“

„To je tejdenní mzda za tejden, která ještě nepřišla,“ zabručel Leff. „Budeme ti muset zůstat dlužný, kamaráde.“

„Neslýchaný precedens! Kruppe nicméně chápe, jak může takový zvrat zastihnout někoho nepřipraveného, což dává dokonalý smysl, neb jedná se o zvrat. Podle toho tedy, vzhledem k nezbytnosti týdenní ušlechtilé roboty, Kruppe rád prodlužuje splatnost řečené splátky na jeden týden ode dneška.“

Zhoř se se zaúpěním narovnal. „Ten seznam, Leffe. Jsme zpátky u toho zatracenýho seznamu.“

„Mnoho je dlužníků,“ povzdechl si Kruppe. „A nedočkaví jsou ti, kdož požadují náhradu, až natolik, že sestavili děsivý onen seznam a za snížení počtu jmen na něm hezky promíjejí těm, kdo výběr vynutí, pravda?“

Oba muži jen třeštili oči. Zhořův výraz naznačoval, že zjevně dostal silnou ránu do hlavy a dosud se nevzpamatoval. Leff se jenom mračil. „Jasně, ten seznam, Kruppe. Tu práci jsme vzali, protože jsme neměli do čeho píchnout, co bocman tak najednou… odešel. A teď to vypadá, že na něm nakonec skončíme sami!“

„Nesmysl! Nebo spíš, Kruppe nyní téma rozvede, neskončíte, pakliže se taková hrozba vynoří jako důsledek nějakého budoucího prodlení ze splátky peněz dlužených Kruppemu. Seznamy tohoto charakteru jsou vskutku zhoubné a pravděpodobně kontraproduktivní, a Kruppemu připadá celá jejich existence trestuhodná. Moudrá rada zní, poněkud v této věci povolit. Pokud se ovšem jednomu rychle neblíží splátka pouze s cupaninou v měšci. Další radou je dosáhnout vítězství na seznamu, získat patřičnou odměnu, okamžitě odškodnit Kruppeho a splatit skromný dluh. Druhou možností, žel, je, že dojdeme ke zcela jinému řešení.“

Leff si olízl rty. „A jaký řešení že by to mělo bejt?“

„Inu, Kruppeho skromná pomoc ohledně řečeného seznamu, samozřejmě. Za nepatrné procento.“

„Ty bys nám za podíl pomohl najít ty, kdo jsou na tom seznamu?“

„Učinit tak by bylo v Kruppeho nejlepším zájmu, vzhledem ke dluhu panujícímu mezi ním a vámi dvěma.“

„Kolik procent?“

„Inu, třiatřicet, pochopitelně.“

„A tomu ty říkáš skromný?“

„Ne, tomu já říkám nepatrné. Nejdražší partneři, našli jste aspoň *jediného* člověka z toho seznamu?“

Odpovědělo mu nešťastné ticho, i když Zhoř se tvářil spíš zmateně.

„V celém Darúdžhistánu,“ prohlásil Kruppe s tak mocně vzedmutou hrudí, až to ohrožovalo dva statečné knoflíky na vestě, „není nikdo, koho by Kruppe nenašel.“ Opřel se a chrabré knoflíky se vítězoslavně zaleskly.

U dveří došlo k nějakému zmatku, ozval se křik a pak Meese zavolala na Kruppeho.

Tlouštík se polekaně zvedl, ale přes hlavy všech těch zvlášť vysokých hostů nic neviděl – což ho rozčílilo – a tak se protáhl kolem stolu a se supěním a bručením se tlačil k baru, kde Irilta zvedala zakrváceného Murillia na pult a odstrkovala přitom korbele a poháry.

Ach ne. Kruppe se setkal s Meesiným pohledem a všiml si jejího zděšení. „Meese, běž hned pro Colla.“

Celá bledá, jen kývla.

Dav se před ní rozestoupil, protože, jak by řekli Gadróbiové, dokonce i opilec pozná hlupáka, a opilí či střízliví, nikdo nebyl takový hlupák, aby se jí stavěl do cesty.

Pazderčin meč ležel na stole, hrot umazaný zasychající krví. Jiskra přihodil svůj krátký meč, jehož čepel byla ještě umatlanější. Společně tvořily němé svědky této improvizované porady.

Modroperel seděl na konci dlouhého stolu a léčil si bolení hlavy korbelem piva. Mizela se se založenýma rukama opírala o dveře. Klátil seděl nalevo od Modroperela a jeho nervozita se projevovala cukáním v noze, stehno a koleno se mu třásly. Tvářil se uzavřeně a odmítl se podívat ostatním do očí. Poblíž nesmyslné tapiserie z doby, kdy tohle místo ještě bývalo chrámem, stál Kalous, bývalý říšský historik, nyní zlomený stařec.

Nikomu zřejmě nebylo do řeči. Typické. Ten úkol vždycky padl na ni. „Asasínové cechu ten kontrakt vzali," řekla schválně drsně. „Cíl? Přinejmenším já, Jiskra a Modroperel. Nejspíš ale my všichni parťáci." Odmlčela se a čekala, až někdo něco namítne. Nic. „Jiskro, odmítli jsme nějakou nabídku na tohle místo?"

„Pazderko," ozval se Falari stejným tónem, „za tohle místo nikdy nikdo nic nenabízí."

„Výborně," opáčila. „Takže zaslechl někdo něco o tom, že by byl starej K'rulův kult vzkříšenej? Nějakej velekněz někde ve městě chce zpátky svůj starej chrám?"

Modroperel zafrkal.

„To nám jako sděluješ co?" chtěla vědět Pazderka a loupla po něm zachmuřeným pohledem.

„Nic," zamumlal napanský mág. „Nic takovýho jsem neslyšel, Paz. A jestli se Ganoes Paran někdy vrátí odtamtud, kam odešel, dostaneme jistou odpověď. Přesto si nemyslím, že by se nějakej kult snažil vrátit."

„Jak to víš?" vyjel Jiskra. „Cítíš je, nebo tak něco?"

„Ne teď," namítl Modroperel, „dneska v noci už žádný otázky. Ta Mockra mi rozmačkala všechno v hlavě na kaši. Nesnáším Mockru."

„To ti duchové," poznamenal Klátil tím svým zvláštním, laskavým hlasem a podíval se na Modroperela. „Pravda? Nešeptají nic, co by nešeptali od chvíle, kdy jsme se sem nastěhovali. Jen jako obvykle sténají a dožadují se krve." Zalétl pohledem k mečům na stole. „Teda krve prolité tady. Ta, která se přinese zvenčí, se nepočítá. Naštěstí."

„Tak dávej pozor, ať se nepořežeš při holení, Jiskro," utrousila Mizela.

„Dole se ozývalo divný škrábání," řekla Pazderka a zamračila se na Klátila. „Chceš říct, že ty zatracený duchy krmíš?"

Léčitel pokrčil rameny. „Nikdy ne tolik, aby to něco změnilo."

„Potřebujem nekromanta," prohlásil Modroperel.

„Odbíháme od tématu," upozornila je Pazderka. „Starosti by nám měl dělat ten zatracenej kontrakt. Potřebujem zjistit, kdo je za tím. Jak to zjistíme, mrskneme mu oknem do ložnice svítivku a bude. Tak," pokračovala a podívala se po ostatních, „musíme připravit plán útoku. Pro začátek informace. Chci slyšet nějaký návrhy."

Další ticho.

Mizela odstoupila ode dveří. „Někdo přichází," ohlásila.

Teď už všichni slyšeli dusot na schodech i syčivé protesty, které je doprovázely.

Jiskra popadl meč a Modroperel pomalu vstal. Pazderka ucítila náhle probuzenou magii. Zvedla ruku. „Počkej, pro mistra Kápě."

Dveře se rozletěly.

Dovnitř vrazil velký, dobře oblečený muž. Popadal dech a nakonec upřel světle modré oči na Klátila, jenž se zvedl.

„Radní Coll. Co se děje?"

„Potřebuju tvou pomoc," vyhrkl darúnský šlechtic rozčileně. „Vysokou Denul. A potřebuju tě hned."

Než mohl Klátil odpovědět, popošla Pazderka blíž. „Radní Colle, to jsi sem přišel sám?"

Muž se zamračil. Pak jen mávl za sebe. „Skromný doprovod. Dva strážní." Teprve teď si všiml meče na stole. „Co se to tu děje?"

„Pazderko, vezmu si Modroperela," prohlásil Klátil.

„Nelíbí se mi –"

Léčitel ji však uťal. „Potřebujeme informace, ne? Coll nám může pomoct. Kromě toho by na nás hned na začátku neposlali víc než jeden klan, a o ten ses postarala. Cech se musí vzpamatovat, přeskupit – máme nejmíň den."

Pazderka se podívala na radního. Pokud snad nepochopil přesně, co se tu děje, měl aspoň jasnou představu. „Někdo nás chce zřejmě zabít," vysvětlila mu s povzdechem. „Možná by ses s náma teď neměl zaplítat –"

On ale jenom zakroutil hlavou a podíval se na Klátila. „Léčiteli, prosím."

Klátil kývl na zamračeného Modroperela. „Tak nás veď, radní. Jdeme s tebou."

* * *

„…narazil na Osserika, věrného spojence, zraněného, s krví na tváři, sraženého do bezvědomí. I padl Anomander na kolena a vzýval tisíc bohů, kteří pohlédli na Osserika a spatřili krev na jeho tváři. Milosrdně ho probudili a on povstal.

A stál i Anomander a hleděli jeden na druhého, světlo na tmu, tma na světlo.

Nyní se v Anomanderovi vzedmul hněv. ‚Kde je Draconnus?‘ tázal se spojence věrného. Neboť když Anomander odcházel, zlotřilý tyran Draconnus, Zabíječ eleintů, byl Anomanderovou vlastní rukou sražen do bezvědomí a na jeho tváři byla krev. Osserik, který se ujal úkolu strážit Draconna, padl na kolena a vzýval tisíc bohů, hledaje jejich milosrdenství před Anomanderovým vztekem. ‚Byl jsem přemožen!‘ zvolal Osserik v odpověď. ‚Sestra Zášť mne přistihla nepřipraveného! Ach, tisíc bohů se odvrátilo, i byl jsem sražen do bezvědomí a vidíš, hle, na tváři mám krev!‘

‚Jednoho dne,‘ sliboval Anomander, a byl v té chvíli temnotou hrozné bouře a Osserik se ztrácel jako slunce za mrakem, ‚naše spojenectví skončí. Naše nepřátelství bude obnoveno, ó synu světla, dítě světla. Budeme bojovat o každý sáh země, o každý cíp oblohy, o každý pramen čisté vody. Budeme zápasit tisíckrát a nebudeme mít slitování. Já sešlu bídu a strasti na tvůj rod, na tvé dcery. Nakazím jejich mysl tmou nevědomosti. Rozeženu je, zmatené, do neznámých říší a v jejich srdcích nebude slitovnosti, protože mezi nimi a tisícem bohů bude vždy temný mrak.‘

Takový byl Anomanderův vztek, a ač tu stál sám, tma na světle, na jedné jeho dlani přetrvávala sladkost z doteku paní Závisti. Světlo na tmě, tma na světle, dva muži ukutí jako zbraně dvěma sestrami, dětmi Draconnovými, jež tu stály nikým neviděny, potěšeny tím, co viděly a co slyšely.

I bylo tehdy rozhodnuto, že Anomander se opět vydá na lov zlého tyrana, aby zničil jej i jeho meč, jenž je ohavností v očích tisíce bohů a všech, kdo před nimi poklekají.

Osserik věděl, z jakého že hněvu se zrodil Anomanderem pronesený slib, a v duchu si slíbil, že na něj ve vhodném čase odpoví. Bude bojovat, zápolit, soupeřit o každý sáh země, o každý cíp oblohy a o každý pramen čisté vody. Než takové záležitosti musí spočinout na klidné zemi, sémě očekávající probuzení k životu.

Nakonec před nimi stále ležel problém s Draconnem a nyní i se Záští. Copak Tiaminy děti nežádaly trest? Příliš mnoho eleintů mělo na tvářích krev, a tak se Anomander a tak se Osserik vydali na tento osudový lov.

Kdyby byli eleintové věděli, co všechno z toho vzejde, byli by zadrželi dech bouře Anomanderův i Osserikův. Než tyto osudy v té době nebyly známy, a proto tisíc bohů zaplakalo…“

Velealchymista Barúk si protřel oči. Tušil, že původní verze nebyla takovým afektovaným bordelem, jako ta, kterou se pročítal. Půvabné, nicméně přehnaně často používané fráze patřily do přechodného věku, kdy se historikové snažili vzkřísit jakousi ústní tradici ve snaze posílit věrohodnost svědků, kteří ony události viděli na vlastní oči. Z výsledku ho teď rozbolela hlava.

O tisíci bozích jaktěživ neslyšel a popisovaný panteon nebylo možné nalézt v žádném jiném kompendiu než v Dillatině *Tmě a světlu*. Barúk usoudil, že si je Dillat prostě vymyslela, takže vyvstávala otázka: kolik dalšího ještě stvořila?

Předklonil se, upravil knot lampy a listoval křehkými stránkami, až jeho pozornost upoutal další oddíl.

„V tento den se mezi draky zvedla válka. Prvorození všichni až na jednoho pokorně souhlasili s K’rulovým návrhem. Jejich děti, zbavené všeho, co by byly zdědily, vylétly z věží k nebesům ve velkém chvatu, než ani ony nebyly jednotny v názoru krom na zavržení prvorozených. Vznikaly frakce a na všechny říše pršel rudý déšť. Čelisti se zatínaly do krků. Drápy rozdíraly břicha. Dech chaosu tavil maso na kostech.

Anomander, Osserik a ostatní již okusili krev Tiam a nyní přicházeli s neuhasitelnou žízní, a mnoho démonických ohavností zplozeno z tohoto karmínového nektaru bylo. Dokud zůstávaly brány Starvald Demelain otevřeny, nestráženy a nikým nedrženy, válka nemohla skončit, a tak na všechny říše pršel rudý déšť.

Kurald Liosan byla první říší, jež portál mezi sebou a Starvald Demelain uzavřela, a příběhy, jež následují, líčí zabíjení, jehož se Osserik dopustil při očistě svého světa od všech pretendentů a soupeřů, převtělenců i divokých čistokrevných, kdy nakonec vyhnal ze své země i úplně prvního d’iverse.

Začíná to v čase, kdy Osserik bojoval s Anomanderem pošestnácté a oba měli krev na tvářích, než se Kilmandaros, ta, jež mluví pěstmi, rozhodla je od sebe rozehnat…“

Barúk vzhlédl a pootočil se v křesle, aby se mohl podívat na hosta, urovnávajícího si peří na stole s mapami. „Bábo, rozpory v tomto textu mě dohánějí k šílenství.“

Velká krkavčice naklonila hlavu na stranu a ve smíchu otevřela

zobák. „No a co? Ukaž mi zapsané dějiny, které dávají smysl, a já ti ukážu skutečné smyšlenky. Pokud ti jde o tohle, hledej jinde! Můj pán usoudil, že Dillatiny nesmysly budou vhodným darem do tvé sbírky. Jestliže se ti nelíbí, má v knihovně plno dalších pitomostí, tedy těch, co se obtěžoval odnést z Měsíčního Kamene. Nechal tam plné místnosti nacpané harampádím, víš."

Barúk pomalu mrkal a snažil se ovládnout zděšení. „Ne, to jsem nevěděl."

Bába se zachechtala. Neoklamal ji. „Mého pána ohromně pobavila ta představa padání na kolena a volání stovky bohů –"

„Tisíce. Tisíc bohů."

„To je jedno." Sklonila hlavu a zpola roztáhla křídla. „Nebo ten slib Osserkovi. Jejich spojenectví se rozpadlo, protože se začali nesnášet. Ta katastrofa s Draconem tomu nejspíš jen zasadila smrtící ránu. Představ si, naletět na ženské svody – a navrch od Draconovy dcery! Copak ji Osserk ani trochu nepodezíral? Cha! Samci všeho druhu jsou tak… předvídatelní!"

Barúk se usmál. „Pokud si vzpomínám na *Anomandaridu*, paní Závisti se podařilo něco podobného s tvým pánem, Bábo."

„Nic, o čem by v té době nevěděl," pronesla velká krkavčice s podivným uchechtnutím, aby své prohlášení zdůraznila. „Můj pán odjakživa chápal, že jisté oběti jsou nezbytné." Načechrala si onyxové peří. „Nakonec si vezmi, co z toho vzešlo."

Barúk se zaškaredil.

„Mám hlad!" oznámila Bába.

„Nedojedl jsem večeři," odtušil Barúk. „Támhle na talíři –"

„Já vím, já vím! Proč myslíš, že jsem dostala hlad? Žasni nad mou trpělivostí, velealchymisto! Zatímco budeš dál přerušovaně číst!"

„Najez se hned a rychle, přítelkyně," doporučil jí Barúk, „jinak zemřeš na podvýživu."

„Ještě nikdy jsi nebyl tak nepozorný hostitel," posteskla si Bába, přehopkala k talíři a napíchla zobákem kousek masa. „Něco ti dělá starosti, velealchymisto."

„Spousta věcí, ano. Rhivové tvrdí, že Barghastové Bílé tváře zmizeli. Úplně."

„Vskutku," opáčila Bába. „Téměř ihned po pádu Korálu a investituře Tiste Andii."

„Bábo, jsi velká krkavčice. Tvoje děti se vozí na větrech a všechno vidí."

„Možná."

„Proč mi tedy nepovíš, kam se poděli?"

„No, jak víš, Šedé meče odtáhly k jihu na Elingarth," pravila Bába skákajíc kolem talíře. „A tam si opatřily lodě." Naklonila hlavu. „Viděly brázdu před sebou? Věděly, co bude následovat? Nebo možná velká díra ve světovém oceánu vtáhla všechny lodě do svého hladového chřtánu?"

„Bílé tváře se vydaly na moře? Pozoruhodné. A Šedé meče je *následovaly*."

„Nic z toho nemá význam, velealchymisto."

„Význam pro co?"

„Pro tvůj nepokoj, samozřejmě. Házíš na svého ubohého, ucouraného hosta otázky, jen aby ses nějak rozptýlil."

Od její poslední návštěvy uběhlo několik měsíců a Barúk pomalu začínal s jistou lítostí věřit, že jeho vztah se Synem noci se blíží ke konci, a to nikoliv pro nějaký spor, ale kvůli chronické znuděnosti Tiste Andii. Říkalo se, že věčné šero panující v Černém Korálu jeho obyvatelům, Tiste Andii i lidem, dokonale vyhovuje.

„Bábo, vyřiď, prosím, svému pánovi moje nejupřímnější díky za jeho dar. Byl nanejvýš nečekaný a velkorysý. Ale chtěl bych ho požádat, pokud to ode mě není příliš troufalé, zda by znovu neuvážil oficiální žádost rady k navázání diplomatických styků mezi našimi městy. Delegáti jen čekají na jeho pozvání a bylo vyhrazeno i vhodné místo pro zřízení vyslanectví – vlastně nedaleko odsud."

„Palác rozdrcený při neslavném příletu toho převtěleneckého démona," zachechtala se Bába a vzala si další sousto do zobáku. „Ach, tohle je zelenina! Nechutné."

„Správně, Bábo, právě to sídlo. Jak jsem říkal, není to daleko odsud."

„Pán řečenou žádost zvažuje a bude ji zvažovat dál, řekla bych."

„Jak dlouho ještě?"

„Nemám tušení."

„Má nějaké obavy?"

Velká krkavčice naklonila nad talířem hlavu a zadívala se na Barúka. Jemu to neudělalo dobře a odvrátil zrak.

„Takže mám důvod… dělat si starosti."

„Pán se ptá: kdy to začne?"

Velealchymista se zadíval na štos volně svázaných pergamenů – Anomanderův dar – a kývl, ale neodpověděl.

„Pán se ptá: potřebuješ pomoc?"

Barúk sebou trhl.

„Pán se ptá," pokračovala neúnavně Bába, „posloužila by ti řečená pomoc víc, pokud by byla skrytá, spíš než oficiální?"

Bohové pod námi.

„Pán se ptá: neměla by milá Bába zůstat přes noc jako Barúkův host a čekat na odpovědi na tyto otázky?“

Ozvalo se zabušení na okno. Barúk rychle vstal a přistoupil k němu.

„Démon!“ vyjekla Bába a roztáhla obrovská křídla.

„Jeden z mých,“ uklidnil ji Barúk, otevřel okno a couvl. Dovnitř se s vrčením neohrabaně vyškrábal Chillbais. „Mistře Barúku!“ zakvílel. „Ven! Ven! Ven!“

Před chvílí bylo Barúkovi trochu nevolno. Teď ho najednou mrazilo až v morku kostí. Pomalu zavřel okno a obrátil se k velké krkavčici. „Už to začalo, Bábo.“

Démon ji zahlédl, vycenil zuby ostré jako jehly a zasyčel: „Groteskní obludnosti!“

Bába po něm sekla zobákem. „Nafouklá ropucho!“

„Ztichněte oba!“ štěkl Barúk. „Bábo, opravdu tu budeš muset zůstat přes noc jako můj host. Chillbaisi, najdi si nějaké vhodné místo. Mám pro tebe další práci a vyzvednu si tě, až přijde čas.“

Přisedlý démon na Bábu vyplázl rozeklaný jazyk a odkolébal se ke krbu. Přelezl řeřavé uhlíky a zmizel v komíně. Dolů se snesla mračna sazí a vyletěla z krbu.

Bába se rozkašlala. „Nevychované služebníky to máš, velealchymisto.“

Barúk ji ale neposlouchal. *Ven.*

Ven!

Hlavou mu znělo to jediné slovo hlasitě jako chrámový zvon a přehlušovalo všechno ostatní, i když zachytil slábnoucí ozvěnu…

„…věrného spojence, zraněného, s krví na tváři…“

KAPITOLA DVĚ

Anomander by nevyslovil žádnou lež, ani by
v žádné nežil, a kéž by ho postihla
požehnaná hluchota ve dnech a nocích
po černých deštích v Černém Korálu.
Žel, tak tomu být nemělo.
…
I rozhodli jsme se neslyšet nic
o děsivém vrzání, skřípání a praskání
dřevěných kol, hrkotání na kameni
a vyčítavém rachotu řetězů, jako kdyby
na nějakém jiném světě, kde je v proklatě
nadpozemské kovárně kována temnota
a nad zvlněnou hranu obzoru nevychází
slunce – nějakém jiném světě, nikoliv tom našem –
ano, požehnej nám, Anomandere, touto
licoměrností, touto lží a měkkou útěchou,
a ti otroci, to nejsme my, tato tíha není
než iluze, okovy lze zlomit
myšlenkou a všechen ten křik
a sténání nejsou než mumlání
nečinného srdce – není to než příběh,
přátelé, a tento vysoký odpůrce uctívání,
a meč, který nosí, je prázdný, není v něm
jediná vzpomínka, a pokud existuje místo
v útěšném plánu pro ztracené duše,
táhnoucí vyvrácený chrám,
sídlí jen ve zkažené představivosti,
nespojená se střízlivou spletitostí –
nic není tak pokleslé jako tento pokleslý svět
a útěcha nás nechává věčně
hluché a slepé, nevnímající, v klidu
na místě, jež si představujeme, v tomto vzácném řádu…

Samomluva, Anomandarida, Kniha IV., Kel Tath

Nad Černým Korálem se jako maják tyčila Dračí věž. Zdvihala se ze severozápadního rohu Nového Andijského paláce, z černého čediče zbudovaná, popraskaným, leštěným obsidiánem

obložená, lesknoucí se ve věčném šeru halícím město. Na ploché střeše dřepěl karmínový drak se složenými křídly, s klínovitou hlavou svěšenou po straně, takže se zdálo, že hledí na bláznivou, stínovou sešívanici budov, uliček a tříd hluboko dole.

V Černém Korálu stále existovali lidé, kteří věřili, že tento divoký strážce je kamenný výtvor nějakého mistra sochaře z řad vládnoucích Tiste Andii. Taková představa vyvolávala u Endesta Silanna trpké pobavení. Pravda, chápal, jak umíněná taková nevědomost může být. Pomyšlení, že na město a davy hemžící se v ulicích vrhá hrozivý pohled skutečný drak, bylo pro většinu lidí příliš děsivé, a kdyby se dostali dost blízko, aby viděli hlad planoucí v Silanažiných fasetovaných očích, dávno by z Černého Korálu uprchli ve slepé panice.

Nebylo nic neobvyklého, že se tento eleint nepohnul dnem i nocí, týdny, měsíce a nyní už skoro celý rok. A Endest Silann to věděl lépe než kdo jiný.

Kdysi hrůzostrašný, byť postarší, kouzelník v Měsíčním Kameni, dnes nepříliš schopný kastelán Nového Andijského paláce nyní procházel Mečovou ulicí, jako by měl namířeno k jihu do parku bez jediného stromu, známého jako Šedý vrch. Opustil jasně ozářenou Rybí čtvrť, kde Vněvodní trh zabíral každou uličku a průchod, takže každý, kdo přišel s dvoukolákem, aby měl kam uložit nákupy, musel nechat káru na náměstí severně od Šedého vrchu. Ke zmatku mezi stánky jako vždy přispívaly nekonečné zástupy nájemných nosičů, shromažďující se každé ráno poblíž Vozového náměstí, jak všichni mířili se zabalenými ranci ke kárám a proplétali se tlačenicí jako úhoři. Ačkoliv Vněvodní trh získal své jméno podle toho, že většina ryb zde prodávaných pocházela z moře za Nocí – za věčnou temnotou halící město a okolí na třetinu lígy daleko – byly zde k dostání i světlé ryby s očima jako drahokamy z korálské zátoky Noční vody.

Endest Silann zařídil objednávku mrtvolných úhořů z nových zásob na příští týden od nového dodavatele, protože rybářský člun toho minulého stáhlo i s celou posádkou do hlubiny něco příliš velkého na jeho sítě. Noční vody naneštěstí nebyly jen neosvětleným kusem moře v zátoce. Byla to Kurald Galain, skutečný projev chodby, dost možná bezedný, a v korálských vodách se tudíž občas objevovala neobvyklá zvířata. I teď bylo ve vodě něco, co nutilo rybáře používat háčky a vlasce místo sítí, což mohlo přinášet úspěchy jen proto, že se úhoři pod hladinou hemžili po desítkách tisíc, jak je sem hnala hrůza. Většina úhořů vytažených na palubu byl potěr.

Endest Silann pokračoval do Andijské čtvrti a jižně od Šedého vrchu pouliční lampy značně prořídly. Jako obvykle nebylo na ulicích

mnoho Tiste Andii. Na prazích obydlí nikdo neposedával, ani se neopíral o pulty stánků, aby vychvaloval zboží či jen sledoval kolemjdoucí. Místo toho, pokud už Endestovi přece jen někdo zkřížil cestu, měl někam namířeno, nejspíš do domova nějakého přítele či příbuzného na některý z několika málo obřadů, jež ve společnosti dosud přetrvaly. Nebo se vracel domů po přetrpění takových muk, slabý jako kouř ze skomírajícího ohně.

Žádný Tiste Andii se mu cestou kolem nepodíval do očí. To bylo pochopitelně víc než obvyklá lhostejnost, ale on si na to už zvykl. Starci musí mít tlustou kůži, a on byl nakonec nejstarší. Kromě Anomandera Dragnipúraka.

Přesto si Endest pamatoval své mládí, viděl sám sebe, jak, poněkud rozmazán časem, vstupuje na tento svět za divoké noci, kdy oblohou zmítala bouře. *Ach, bouře té noci, studená voda na tváři… tu chvíli vidím doposud.*

Stáli před novým světem. Vztek jeho pána ustupoval, avšak jen pomalu, kanul jako déšť. Z rány po meči na rameni Anomanderovi tekla krev a ten výraz v jeho očích…

Endest si rozmrzele povzdechl. Kráčel nahoru strmou ulicí a nalevo měl hromadu sutin starého paláce. Tu a tam se ještě zvedal kus zubaté zdi a do trosek se propracovávaly čety dělníků a zachraňovaly kámen a těch pár trámů, které neshořely. Endestovi v kostech dosud vibroval ohlušující pád paláce. Zpomalil a opřel se o zeď. Tlak se vracel, až mu zavrzaly čelisti, jak zaťal zuby, a hlavou mu projela bolest.

Ne znovu, prosím.

Ne, tohle nepůjde. Ten čas skončil. On přežil. Splnil pánův rozkaz a uspěl. Ne, tohle rozhodně nepůjde.

Stál tu, obličej zalitý potem, oči pevně zavřené.

Nikdo se mu nepodíval do očí právě proto. Kvůli této… slabosti.

Anomander Dragnipúrak dovedl dvě desítky přeživších následovníků na břeh nového světa. Za planoucím vztekem v jeho očích bylo vítězství.

Endest Silann si připomínal, že to stojí za zapamatování. Za to, aby se té vzpomínky držel.

Přebíráme břemena, když musíme. Bojujeme. A život jde dál.

Hlavou mu šlehla novější vzpomínka. Nesnesitelný tlak hlubiny, voda tlačící se ze všech stran. *„Jsi můj poslední velemág, Endeste Silanne. Uděláš to pro mě?“*

Moře, můj pane? *Pod mořem?*

„Uděláš to, příteli?“

Můj pane, pokusím se.

Jenomže moře chtělo Měsíční Kámen, ach ano, prahlo po něm s divokým, nelítostným hladem. Brojilo proti kameni, oblehlo nebeskou tvrz svým drtivým objetím a nakonec jeho tmavé, vířící legie nebylo možné odrazit.

Endest Silann je udržel naživu dostatečně dlouho, ale zdi se bortily, už když jeho pán povolal poslední zásoby energie nebeské tvrze, aby ji vyzvedl z hlubin, ano, aby ji vynesl zpátky na oblohu.

Tak těžké, taková váha, obrovská –

Měsíční Kámen byl smrtelně zraněný, vlastně už byl mrtvý, stejně jako magie Endesta Silanna. *V ten den jsme se utopili oba. Oba jsme zahynuli.*

Burácející vodopády černé vody, déšť slz z kamene, ach, jak Měsíční Kámen plakal. Pukliny se rozšiřovaly, hromobití při zhroucení krásy…

Měl jsem odejít s Měsíčním Kamenem, když odlétal pryč, ano, měl jsem. Dřepnout si mezi pohřbené mrtvé. Můj pán si mě za tu oběť váží, ale každé jeho slovo je jako popel snášející se na mou tvář. Do Propasti pod námi, cítil jsem puknutí každé komnaty! Rozšiřující se praskliny byly jako rány mečem způsobené mé duši, a jak jsme krváceli, jak jsme sténali, jak jsme padali do nitra i se smrtelnými ranami!

Tlak nepolevoval. Teď byl v něm. Moře usilovalo o pomstu, a teď na něj mohlo zaútočit, ať stál kdekoliv. Kletbu na něj přivolala vlastní nadutost a na duši mu vypálila cejch. Cejch, který se podebral. A on byl příliš zlomený, než aby s tím dokázal bojovat.

Jsem teď Měsíčním Kamenem. Drcený v hlubině, neschopný se vynořit. Klesám a tlak stoupá. A jak stoupá!

Ne, tohle nepůjde. Syčivě se nadechl, odstrčil se od zdi a klopýtal dál. Už nebyl velemágem. Nebyl ničím. Pouhý kastelán starající se o kuchyňské zásoby a potraviny, sledující rozvrhy a otýpky dřeva do krbů. Vosk pro svíčkaře se zažloutlýma očima. Sépiový inkoust pro umazané písaře…

Když nyní stál před svým pánem, hovořil o nicotnostech, a takový byl jeho odkaz, vše, co ještě zůstalo.

Copak jsem s ním nestál na tom pobřeží? Nejsem poslední, kdo s mým pánem sdílí tuto vzpomínku?

Tlak pomalu polevil. Opět přežil to objetí. A co příště? Netušil, ale nemyslel si, že vydrží dlouho tu svíravou bolest v hrudi a hromobití v lebce.

Našli jsme novou zásobu mrtvolných úhořů. To mu řeknu. A on se

usměje a kývne a možná mi položí ruku na rameno. Jemně, opatrně stiskne, zlehka, aby nic nezlomil. A vyjádří svůj vděk. Za ty úhoře.

Bylo měřítkem jeho odvahy a pevného odhodlání, že ten muž jedinkrát nepopřel, že býval Věštdominem Pannionského dominia, že sloužil šílenému tyranovi právě v té tvrzi nyní proměněné v hromadu trosek, co by kamenem dohodil od Metené krčmy. To, že se svého titulu držel, nebylo důkazem nějaké šílené, zvrhlé věrnosti. Tento muž s výmluvnýma očima rozuměl ironii, pokud se občas nějaký jiný člověk ve městě cítil uražen, když uslyšel, za koho se prohlašuje, inu, Věštdomin se o sebe dokázal postarat, a za něco takového se rozhodně nemusel stydět.

Tolik toho Spinnok Durav o onom muži věděl, a pak už jen to, že má působivé nadání pro hru, kterou nyní hráli: starodávnou tisteandijskou hru zvanou Kef Tanar, jež se rozšířila mezi obyvateli Černého Korálu, a jak slyšel, i v městech mimo něj – dokonce dorazila až do samotného Darúdžhistánu.

Kolik hráčů, tolik králů a královen. Bojiště rozšiřující se s každým kolem a nikdy nebylo stejné. Vojáci, žoldnéři, mágové, asasíni, špehové. Spinnok Durav věděl, že původní podnět pro Kef Tanar lze nalézt ve sledu válek mezi prvními dětmi Matky noci, a jedna z královských figurek měla opravdu nastříbřenou kštici, kdežto druhá byla z vyběleného kostního dřeva. Byla tu královna z bílého ohně s opálovou korunou. A kdyby se Spinnok chtěl namáhat, mohl by pojmenovat další, pokud by to někoho aspoň vzdáleně zajímalo, o čemž pochyboval.

Většina soudila, že bílá hříva je nová vymyšlenost, jako nějaký posměšný pozdrav vzdálenému vládci Černého Korálu. Destičky v hracím poli měly aspekt tmy, světla a stínu. Destičky velkého města a tvrze měly odpovídat Černému Korálu, třebaže Spinnok Durav věděl, že neustále se rozrůstající velké město (pro samotné město bylo vyhrazeno přes 50 políček a hráč mohl jejich počet ještě zvětšit, pokud chtěl) je ve skutečnosti Charkanas, první město noci.

To ale nebylo podstatné, záleželo pouze na hře.

Spinnok Durav, jediný Tiste Andii v Metené, seděl se čtyřmi dalšími hráči a kolem se seběhl hlouček diváků, sledujících titánskou bitvu probíhající už pět zvonění. Nad hlavami se jim vznášela oblaka kouře, halila nízké krovy šenku a tlumila světlo loučí a svic. Strop podpíraly hrubé sloupy postavené ze zručně sesazených úlomků pocházejících ze starého paláce i samotného Měsíčního Kamene. Některé se hrozivě nakláněly a v maltě se objevovaly praskliny. Na

nerovných dlaždicích se stékaly kaluže rozlitého piva a kolem pobíhali salamandři, opile se pokoušející pářit s nohama lidí, kteří je museli neustále dokola odkopávat.

Věštdomin seděl naproti Spinnokovi. Zbývající dva hráči se spokojili s rolemi vazalů a oba se stali poddanými Věštdominovy opálové královny. Oddíly třetího hráče byly zahnány do kouta a on zvažoval, zda se připojí k Věštdominovi či ke Spinnokovi.

Pokud se přidá k Věštdominovi, bude mít Spinnok potíže, i když v žádném případě nebude ještě vyřízený. Nakonec byl ostříleným hráčem a zkušenosti sbíral téměř dvacet tisíc let.

Spinnok byl na Tiste Andii velký, měl široká ramena a působil překvapivě mohutně. Dlouhé, rozpuštěné vlasy měl narudlé, oči posazené daleko od sebe a tvář širokou, plošší, s výraznými lícními kostmi. Tenké rty měl zvlněné v grimase, která ho opouštěla zřídkakdy.

„Věštdomine," začal, zatímco hráč zahnaný do kouta kličkoval a snažil se vyloudit radu od přátel mačkajících se za jeho židlí, „máš pro Kef Tanar zvláštní nadání."

Muž jen kývl.

Při předchozím vrhu kostek skončil ve Věštdominově královské pokladnici žoldnéřský peníz. Spinnok čekal výpad z boku se čtyřmi zbývajícími figurkami žoldnéřů, buď aby zatlačil na třetího krále, pakliže by chtěl zůstat nezávislý, či se spojil s ním, nebo aby pronikl hluboko na jeho území. Nicméně zbývala už jen hrstka políček a dosud nebyla vybrána brána, takže se Věštdomin bude nejspíš držet zpátky.

Všichni zadržovali dech, když třetí hráč sáhl do měšce, aby vybral destičku. Vytáhl ruku zaťatou v pěst a podíval se Spinnokovi do očí.

Nervy a lakota. „Tři mince, Tisteji, a jsem tvůj vazal."

Spinnokův výraz ztvrdl. „Já si vazaly nekupuju, Garstene."

„Potom prohraješ."

„Pochybuju, že si Věštdomin bude chtít koupit tvoje spojenectví."

„Přejdi ke mně hned," navrhl mu Věštdomin, „a učiň tak po kolenou."

Garsten přelétl pohledem z jednoho na druhého a zvažoval, která zmije bude mít míň bolestivé uštknutí. Po chvíli frkl a ukázal destičku.

„Brána!"

„Jsem tuze rád, že sedíš po mé pravici," prohlásil Spinnok.

„Ustupuju skrz!"

Zbabělé, leč předvídatelné. Byla to jediná cesta, která mu zbývala,

pokud si chtěl podržet mince ve své pokladnici. Spinnok i Věštdomin se dívali, jak Garsten stahuje své figury z pole.

Pak přišla řada na Spinnoka. Když už byla ve hře brána, mohl povolat pět draků, jež si nasyslil. Přeletěli Věštdominovy složité pozemní valy a ztratili přitom jen jednoho – padl za oběť zoufalým kouzlům dvou velemágů na věžích Věštdominovy vysoké tvrze.

Útok zničil dvě třetiny Věštdominova vnitřního nádvoří a v podstatě odstavil královnu.

Když byla pozemní obrana ve zmatku po zhroucení velení, postoupil Spinnok s klínem svých žoldnéřů i regimentem elitní kavalerie a úhledně nepřátelské síly rozdělil. Oba vazalové se vzápětí vzbouřili a zůstali v poli dost dlouho, aby ještě poničili Věštdominovy sužované síly, než ustoupili bránou. Než se k němu hra dostala, neměl Věštdomin jinou možnost než překotit královnu.

Ozval se hluk, jak lidé vypláceli sázky.

Spinnok Durav se předklonil a posbíral si výhru. „Resto! Džbán piva pro tenhle stůl!“

„Velkoryse zacházíš s mými penězi,“ poznamenal Věštdomin s trpkým pobavením.

„V tom spočívá tajemství velkorysosti, příteli.“

„Oceňuju tvou lichotku.“

„Já vím.“

Jak bylo zvykem, protože zbývající tři hráči ustoupili, neměli právo se účastnit oslavy vítěze. Proto si mohli Spinnok s Věštdominem rozdělit džbán piva mezi sebou, což byl nanejvýš uspokojivý závěr tak obratně vedeného tažení. Diváci se rozešli, rozdělili se na skupinky a šenkýři se opět mohli přetrhnout.

„Problém s námi nočními ptáky…“ poznamenal Věštdomin a naklonil se nad korbel. Když už se zdálo, že se odmlčel, dodal: „Jediný pohled přes onu špinavou tabulku neodhalí rudý polibek rozbřesku.“

„Rozbřesku? Aha, ohlašující závěr noci.“ Spinnok kývl. „Tiste Andii neustále překvapuje, že tu zůstalo tolik lidí. Věčná noc vás musí tížit na duši, aspoň jsem to slyšel.“

„Není-li úniku, může dohnat duši k šílenství. Ale stačí vyjet kousek za severní bránu k Mohylám a přivítá tě jasný den. Totéž platí pro rybáře vyplouvající na Vnější vody. Nicméně bez těchto možností, Spinnoku, byste vy Andiové opravdu zůstali v Černém Korálu sami. Měsíční Kámen vrhá stín ještě dávno po své smrti, jak říkají básníci.“ Věštdomin se předklonil, aby si mohl dolít pivo. „Já ti ale řeknu, že mi věčná noc vyhovuje.“

To Spinnok už věděl, poněvadž muž sedící naproti němu v sobě nesl žal těžší než sebehlubší stín, a mnohem temnější. V tom mohl být víc Tiste Andii než člověk, nebýt jedné věci, a právě kvůli ní bylo pro Spinnoka Durava snadné nazývat ho přítelem. Věštdomin i přes všechen žal dokázal udržet zoufalství na uzdě, vzdoroval obléhateli, který si již dávno podrobil Tiste Andii. Byl to dozajista lidský rys. Víc než to, vlastnost silná ve své odolnosti, ctnost, z níž, ač ji Spinnok nenacházel v sobě – a vpravdě ani u ostatních Tiste Andii – dokázal přesto čerpat sílu. Občas se cítil jako parazit, jak se pro něj stala tato zprostředkovaná výživa nezbytnou, a občas se bál, že už jen to ho ještě udržuje naživu.

Věštdomin měl dost vlastních starostí a Spinnok byl rozhodnutý nikdy mu neprozradit, jak nezbytným se pro něj stal – on a tyto hry, noci ve věčné noci, špinavá taverna a džbány laciného, pěnícího piva.

„Tohle mě utahalo," prohlásil Věštdomin a odložil prázdný korbel. „Myslel jsem, že tě mám – ano, věděl jsem, že destička brány ještě není ve hře. Dvě destičky, abych se dostal přes tebe, a všechno mohlo být moje."

Na to se nedalo nic říct. Oba chápali, jak celou hru rozhodlo jedno jediné zariskování. Nezvyklá byla Věštdominova touha vysvětlit svou situaci. „Běž si lehnout," poradil mu Spinnok.

Věštdomin se trpce usmál. Zaváhal, jako by nevěděl, má-li něco říct, nebo se prostě řídit Spinnokovou radou a vydat se domů.

Nemluv se mnou o slabostech. Prosím.

„Mám teď ve zvyku," řekl nakonec a loupl okem po jakémsi rozruchu u baru, „procházet se troskami. Dívat se odtamtud na Noční vody. Vzpomínám na staré obyvatele a jejich rodiny – zdá se, že se znovu množí, ale už to pochopitelně nikdy nebude jako dřív." Na chvíli se odmlčel, pak na Spinnoka vrhl rychlý, znepokojený pohled. „Vídám tvého pána."

Tiste Andii zvedl obočí. „Anomandera Dlouhý vlas?"

Muž kývl. „Poprvé to bylo před pár týdny. A teď… pokaždé kolem dvanáctého zvonění. Stojí na hradbě nové tvrze a stejně jako já hledí na moře."

„Má rád… samotu," podotkl Spinnok.

„Tohle tvrzení ve mně odjakživa vzbuzovalo nedůvěru," opáčil Věštdomin.

Ano, chápu proč. „To přichází s panstvím, s vládnutím. Většina původního dvora je pryč. Korlat, Orfantal, Sorrit, Pra'iran. Zmizeli nebo jsou mrtví. A to mu věci neusnadňuje. Přesto jich pár zůstalo. Například Endest Silann."

„Když ho vidím, jak tak stojí sám…“ Věštdomin odvrátil zrak. „Vyvádí mě to z míry.“

„Jak jsem pochopil,“ odtušil Spinnok, „vás lidi vyvádíme z míry všichni. Připadá vám, že v tomto městě strašíme.“

„Strážci, kteří nemají co hlídat.“

Spinnok se nad tím zamyslel. „I Syn noci? Strádáte snad pod jeho lhostejnou vládou?“

Věštdomin udělal obličej. „Kéž by ta vláda byla tak lhostejná. Ne, ‚lhostejná‘ není to správné slovo. On je tam, kde to má smysl. Ani vládě, ani právu se nelze vzepřít, a ani k tomu není důvod. Syn noci je… dobrotivý.“

Spinnok pomyslel na meč, jejž jeho pán nosil na zádech, což přítelovým slovům dodalo nechtěnou ironii. A pak se mu vybavila mrtvá města na severu. Maurik, Setta, Lest. „Ne že by některé sousední království prahlo po Černém Korálu. Buď jsou mrtvá, nebo, jako ta na jihu, v naprostém zmatku. Hrozba války proto zcela chybí. Co tedy vládci zbývá? Jak říkáš, vláda a právo.“

„Mě nemusíš přesvědčovat, příteli.“ Věštdomin přimhouřil oči. „Syn noci, je to snad titul byrokrata? Stěží. Rytíř noci vyhánějící zločince z ulic?“

„Takové je prokletí dlouhého života,“ poznamenal Spinnok, „že věhlas přichází a odchází stále dokola. Předtím tu byla nákladná válka s Pannionským dominiem. Předtím ještě vražednější a mnohem delší spor s Malazskou říší. Předtím Jacuruku. Věštdomine, Anomander Dlouhý vlas si vysloužil klid. Zaslouží si mír.“

„Potom možná strádá on. Hledí na nevlídnou hladinu Záseku a ve tmě zní dvanácté zvonění jako žalozpěv.“

„Básnivé,“ prohodil Spinnok s úsměvem, ale u srdce ho studilo, jako by obraz vyvolaný přítelovými slovy byl jaksi *příliš* trefný. Z toho vystřízlivěl. „Nevím, zda můj pán trpí. Nikdy jsem nebyl natolik důležitý, jen jeden válečník mezi tisíci. Myslím, že jsme spolu nepromluvili celá staletí.“

Věštdomin se tvářil nevěřícně. „Ale to je absurdní!“

„Opravdu? Vidíš, Věštdomine, jsem příliš rozmarný. To je mé věčné prokletí. Nikdy jsem se nehodil pro velení, dokonce ani pouhého oddílu ne. V Mottském lese jsem se ztratil, pět dní jsem klopýtal houštím a hložím.“ Zasmál se a mávl rukou. „Byl jsem beznadějný případ už dávno, příteli.“

„Všeobecně se věří, Spinnoku, že zbývající Tiste Andii – vy, kdo jste přežili všechny ty války – jsou nutně elita, nejimpozantnější ze všech.“

„Býval jsi voják, takže bys měl mít rozum. Ano, v řadách Tiste Andii je plno hrdinů. Ale stejně tolik z nás mělo prostě a jednoduše štěstí. V bitvách proti Malažanům jsme ztratili mnoho hrdinů."

„Beznadějný případ, říkáš." Věštdomin se zaškaredil. „A přesto jsi v Kef Tanar mistr."

„S vojáky vyřezanými ze dřeva to umím náramně. Se živými je to něco zhola jiného."

Muž zabručel a zřejmě byl ochoten spokojit se s tímto tvrzením.

Chvíli seděli v družném mlčení, než byl přinesen další džbán, a Spinnok byl rád, že když pivo začalo proudit ze džbánu do korbelu a z něj do hrdla, nedošlo na další řeči o činech na vzdálených bojištích, protože ty by mohly narušit polopravdy i otevřené lži, které právě vyslovil.

A když nadešla chvíle, kdy na dalekém východním obzoru rozbřesk rozvinul svůj ruměnec, což v Černém Korálu nikdo neuviděl, Spinnok Durav kývl hlavně pro sebe. Věčná noc nebo nevěčná, Tiste Andii pozná, kdy dorazí světlo. Další ironie, že pouze lidé uvnitř Noci nepoznali, kdy začíná den, neuvědomovali si běh slunce, ve tmě neviditelného, na nekonečné cestě oblohou.

Než se oba příliš opili, dohodli se na čase pro novou hru. A když se Věštdomin konečně postavil na vratké nohy a bezstarostně mávl Spinnokovi, než se vypotácel z krčmy, Spinnok mu v duchu přál bezpečnou cestu domů.

Bylo to vskutku velkorysé vyprovození, byť vyjádřené beze slov.

Anomander Dlouhý vlas nyní vstoupí do trůnního sálu, kde se připraví na kruté požadavky dne, přidělování prebend, stížnosti kupců, jež bude nutné rozsoudit, zprávy o stavu zásob, jednoho dva emisary ze vzdálených svobodných měst, žádající o obchodní smlouvy a dohody o vzájemné obraně (ano, těch bývala spousta).

Rytíř noci přece bojuje se všemožnými šelmami a démony, nebo ne?

Tma se poddala. Ale to nakonec dělala vždycky. Nedalo se poznat, jak dlouho cesta Kurald Galain trvala ani jakou vzdálenost každým krokem urazili. Všude vládly neshody, vše bylo dováděné do konce. Nimander Golit sebou každou chvíli trhl a se zachvěním si uvědomil, že nespí, že celou dobu jde jako stroj mezi svými druhy, kteří se tupě mračili a jako by proplouvali nehmotnou prázdnotou, kdy Stříž kráčel pár kroků před nimi s cílevědomostí, jakou nikdo z ostatních nedokázal napodobit. Nimander pochopil, že se opět ztratil.

Znovunalezení sama sebe nepřinášelo pražádné uspokojení. A jakmile si uvědomil, kdo je, bylo to ještě horší. Mladý muž Nimander

Golit byl jen nánosem vzpomínek, otupělých zřetězenými pocity – na krásnou ženu umírající v jeho náruči. Na jinou ženu umírající jeho rukama, na její tmavnoucí tvář připomínající bouřkový mrak, který nemůže spustit déšť, oči vylézající z důlků a jeho ruce tisknoucí stále víc. Tělo letící oknem ven, mizející v dešti.

Řetězy se mohly točit celou věčnost, kroužky třpytící se jakýmsi životem. Sešlapané boty se mohly míjet, jedna a druhá, jako čepele nůžek. Sliby bylo možné vyslovovat, souhlas vynucený, jako když se nateklá ruka cpe do těsné rukavice. Všichni mohli mít svou jistotu. Nebo pocit, který je poháněl dál jako vítr, jenž ví, kam má namířeno. Všichni mohli toužit po teple toho objetí.

Jenomže to byly jen prázdné věci, pohupovaly se mu před očima jako loutky na zašmodrchaných provázcích. Jakmile natáhl ruku, aby ty provázky rozmotal, aby se v tom vyznal, odlétly mimo jeho dosah.

O půl kroku před ním šel Kloš, vždy připravený na všechno reagovat s úsměvem. Nimander z bratrancovy tváře neviděl dost, aby poznal, zda tak vítá i temnotu táhnoucí se před nimi, ale jak se neproniknutelná propast vytrácela a před nimi se začaly objevovat sosny, bratranec se pootočil s úsměvem, jenž byl rozhodně trpký.

„To nebylo špatné," zamumlal, což byla holá lež a jeho samotného ten posměšek pobavil.

Zavířil kolem nich vlhký vzduch, jehož dotek chladil, a Stříž zpomalil. Když se obrátil, viděli, jak je vyčerpaný. Opět zatočil řetězem. „Tady se utábořím," pronesl ochraptěle.

Při nějaké bitvě skončily jeho zbroj a šaty v cárech a na tmavé vydělané kůži byly staré skvrny od krve. Tolik ran, pokud by je utržil najednou, by ho nejspíš zabilo. Ale když je tehdy povolával v Druhém Děvíně, nebylo ve tmě na ulici skoro nic vidět.

Tiste Andii se usazovali na zem tam, kde zrovna kdo stál. Všichni měli prázdný pohled a vypadali ztracení. Ano, *„vysvětlování je pomíjivé. Je to meč a štít útoku a za nimi se skrývá motivace. Vysvětlování se snaží najít slabinu a s využitím slabiny přichází povolnost a možnost bezpodmínečné kapitulace."* Jak napsal Andarist kdysi dávno v traktátu nazvaném *Boj a vyjednávání.*

Kloš s protáhlým šprýmařským obličejem a tvářemi propadlými únavou zatahal Nimandera za rukáv, kývl hlavou a vykročil mezi stromy. Nimander ho po chvíli následoval. Bratranec se zastavil třicet kroků od tábora a dřepl si na paty. Nimander ho napodobil.

Pomalu vycházelo slunce a vylévalo světlo do lesního šera. A s ním přicházela slabá vůně moře.

„Herold Matky noci," poznamenal Kloš tiše, jako by odměřoval

váhu slov. „Smrtelný meč. Smělé tituly, Nimandere. A já vymyslel nějaký i pro nás dva – při té nekonečné chůzi se nemám moc čím zabavit. Kloš, Slepý šprýmař dómu noci. Líbí se ti?“

„Ty ale nejsi slepý.“

„Opravdu ne?“

„O čem chceš doopravdy mluvit?“ zeptal se Nimander. „Myslím, že ne o nějakých hloupých titulech.“

„Záleží na tom. Nakonec Stříž si ten svůj hrdě prosazuje.“

„Ty mu nevěříš?“

Poloviční úsměv. „Bratranče, já věřím jen máločemu. Kromě oxymóronského faktu, že údajně inteligentní lidé si zjevně libují v tom, že se chovají jako idioti. To kladu za vinu změti pocitů požírajících rozum, jako voda požírá sníh.“

„‚Pocity jsou zplozenci skutečné motivace, ať vědomě, či nikoliv,‘“ ocitoval Nimander.

„On si pamatuje, co četl. A kvůli tomu je rozhodně nebezpečný, nemluvě o tom, jak je občas nudný.“

„O čem se budeme bavit?“ chtěl vědět Nimander, už poněkud podrážděný. „Může si nárokovat všechny tituly, jaké se mu zlíbí – a my s tím nic nenaděláme, ne?“

„No, můžeme ho následovat, nebo nemusíme.“

„I na to je už pozdě. Šli jsme za ním do Kurald Galain a teď sem. A dojdeme s ním až na konec cesty.“

„A staneme před Anomanderem Dlouhým vlasem, ano.“ Kloš ukázal na okolní les. „Nebo můžeme prostě odejít. Nechat Stříže při dramatickém zúčtování se Synem noci samotného.“

„A kam bychom asi šli, Kloši? Ani nevíme, kde jsme. Co je to za říši? Jaký svět se rozkládá za tímhle lesem? Bratranče, my nemáme kam jinam jít.“

„Nikam a všude. Za daných okolností, Nimandere, vede jedno k druhému, jako když dojdeš ke dveřím, které všichni považují za zamčené, a hle, ony se na pouhý dotek otevřou. Nikde a všude jsou pouze různé stavy mysli. Vidíš ten les kolem nás? Je to překážka, nebo deset tisíc cest vedoucích k divům a záhadám? Ať se rozhodneš pro cokoliv, les sám zůstane nezměněn. Nepromění se, aby to vyhovovalo tvému rozhodnutí.“

„A ten vtip je v tom kde, bratranče?“

„Smích i pláč jsou jen stavy mysli.“

„No a?“

Kloš se ohlédl k táboru. „Stříž mi připadá… zábavný.“

„Proč mě to nepřekvapuje?“

„Vytvořil si v duchu nesmírnou, okázalou chvíli, kdy konečně stane tváří v tvář Synovi noci. A kolem vysoké, kymácející se věže, kde k onomu setkání nepochybně dojde, slyší vojenskou hudbu, dunění bubnů či zvuk rohů. Vidí strach v Anomanderových očích v reakci na svůj hněv."

„Potom je hlupák."

„To my mladí býváme často. Měli bychom ho na to upozornit."

„A na co? Že je hlupák?"

Kloš se usmál a znovu se podíval Nimanderovi do očí. „Na něco rafinovanějšího, řekl bych."

„Jako co?"

„Les se nezmění."

Teď odvrátil zrak Nimander a zadíval se do šedého svítání, mlhových věnců ovíjejících kotníky stromů. *Zemřela mi v náruči. A pak zemřel Andarist, vykrvácel na dlažbu. A Phaed mi vyrvali z rukou a vyhodili z okna na smrt. A já se podíval jejímu vrahovi do očí a poznal jsem, že ji zabil… kvůli mně.*

Les se nezmění.

„Jisté věci stojí za úvahu, Nimandere," pronesl Kloš tichým hlasem. „Je nás šest Tiste Andii, spolu se Střížem sedm. Ať jsme kdekoliv, není to náš svět. A přece jsem si jistý, že jsme na stejném světě, který jsme poznali a který jsme dokonce začali považovat za náš vlastní. Na světě, kde je i Drift Avalii, náš první vězeňský ostrov. Na světě, kde existuje Malazská říše, pobočnice Tavore a Ostrov, který byl naším druhým vězením. Na *tomtéž* světě. Možná je to tatáž země, kde čeká Anomander Dlouhý vlas – proč by nás Stříž vedl Kurald Galain někam daleko od Syna noci? Možná ho najdeme po líze cesty tímto lesem."

„Proč nás nedovedl k jeho prahu?"

Kloš předvedl potěšený úsměv. „Ano, pročpak to neudělal? V každém případě nebude Anomander Dlouhý vlas sám. Budou s ním další Tiste Andii. Společnost. Takový dar jsme si vysloužili, Nimandere, ne?"

Z toho bylo Nimanderovi do pláče. *Já si nic nevysloužil. Kromě odporu. Zavržení. Opovržení jednoho každého z nich. Samotného Anomandera Dlouhý vlas. Za své neúspěchy mě společnost odsoudí a tím všechno skončí.* Sebelítost ho tahala ještě dál, ale setřásl ji. Kvůli těm, kdo ho následovali, kvůli Klošovi, Desře a Nenandovi, Kedeviss a Aranatě, ano, mohl jim dát aspoň tento poslední dar.

Který ovšem nemohl dát sám, ne, to bylo na Střížovi. *Střížovi, uchvatiteli.*

„A tak se vracíme na začátek," řekl. „Půjdeme za Střížem, dokud nás nedovede ke svým lidem."

„Asi máš pravdu," opáčil Kloš, jako by ho debata kruhem uspokojila, jako by tím něčeho dosáhl – i když si Nimander neuměl představit, co by to mohlo být.

Se světlem probudí oblohu i ptačí zpěv a na zatuchlé teplo ukazoval teplý dech stoupající z prsti. Vzduch byl neuvěřitelně čistý. Nimander si přetřel obličej. Kloš mandlovýma očima zalétl za něj, a tak se obrátil. Zároveň pod nohou příchozího praskla suchá větvička.

„Připoj se k nám, sestřenko," zavolal Kloš.

Aranatha se pohybovala jako ztracené dítě, bázlivé a ostýchavé. S vykulenýma očima – jako pokaždé, když se probudila na cizím světě – popošla blíž. „Nemohla jsem spát," vysvětlovala. „Nenanda se Stříže vyptával na všechno možné, dokud mu Desra neřekla, ať jde pryč."

Kloš zvedl obočí. „Desra? Tak ona teď chodí za Střížem? No, divím se jen, že jí to trvalo tak dlouho – tedy ne že by v Kurald Galain měla naději."

„Podařilo se Nenandovi od Stříže zjistit, kde jsme?" zeptal se Aranathy Nimander. „A jak daleko ještě půjdeme?"

Přikradla se blíž. V matném rozbřesku vypadala jako z obsidiánu a stříbra, dlouhé černé vlasy se jí leskly, černou kůži měla lehce zaprášenou, ve stříbrných očích náznak oceli, která se tam ale nikdy neobjevila. *Jako nějaká bohyně naděje, jejíž jediná síla leží v optimismu odolávajícímu porážce. Vlastně odolávajícímu veškeré realitě.* „Vynořili jsme se někde na jih od místa, kde jsme měli být. Stříž vysvětloval, že tu jsou ‚vrstvy odporu'." Pokrčila rameny. „Netuším, co to znamená, ale takhle to řekl."

Nimander se podíval Klošovi do očí a usmál se na Aranathu. „Říkal Stříž, jak je to ještě daleko?"

„Dál, než myslel. Povězte mi, necítíte tu moře?"

„Ano," přitakal Nimander. „Nemůže být daleko. Myslím, že leží na východě."

„Měli bychom jít tam – třeba tam budou nějaké vesnice."

„Máš pozoruhodné rezervy, Aranatho," podotkl Kloš.

„Jestli to není daleko…"

Kloš se s trpkým úsměvem narovnal a Nimander udělal totéž.

Jít směrem k vycházejícímu slunci bylo snadné, přelézat spadlé stromy a obcházet jámy. Jediné stezky, které zkřížili, byly vytvořené zvěří – nechodilo tudy nic většího než jelen, takže větve visely nízko – a žádná z nich nevedla k moři. Oteplovalo se, ale najednou se zase

ochladilo a před nimi mezi větvemi a listím zpíval vítr a nesl se k nim rachot příboje. Mezi stromy se vynořila podložní skála a oni museli šplhat do prudkého svahu.

Vynořili se na ošlehaném útesu mezi pokroucenými, zakrslými stromy. Před sebou měli moře, ostře se třpytící ve slunci. Do rozeklaného, zatvrzelého břehu hluboko pod nimi narážely vysoké vlny. Pobřeží na jihu i na severu bylo stejné, kam až oko dohlédlo. Kus od břehu prozrazovaly chocholy pěny podvodní útesy a mělčiny.

„Tady žádné vesnice nenajdeme," podotkl Kloš. „A pochybuju, že najdeme cokoliv jiného. Obejít to po pobřeží je očividně nemožné. Pokud ovšem," dodal s úsměvem, „náš slavný vůdce nedokáže rozkopat skálu na suť a udělat tu pláž. Nebo povolat větrné démony, aby nás přes to přenesli. Pokud ne, potom radím vrátit se do tábora, zahrabat se do jehličí a prospat se."

Nikdo nic nenamítal, a tak se vrátili cestou, po níž přišli.

Vztek vroucí pod povrchem u mladého válečníka jménem Nenanda byl pro Stříže zdrojem neustálé útěchy. S ním mohl pracovat, mohl ho tvarovat. Na druhou stranu Nimanderovi nevěřil, ani co by se za nehet vlezlo. Byla mu vnucena pozice vůdce a očividně mu nevyhovovala. Byl příliš citlivý, ten typ, jaký svět a krutá realita obvykle zničí, a byl skoro zázrak, že se tak dosud nestalo. Stříž takové žalostné tvory viděl už dřív, možná to opravdu byl povahový rys Tiste Andii. Žít celá staletí je dřina, neúnosné břímě. A století dohořívají rychle.

Ne, Nimander mu nestál za námahu. A jeho nejbližší přítel Kloš nebyl o nic lepší. Stříž si připouštěl, že v něm vidí cosi ze sebe – trpké pobavení, pohotovou jízlivost – ano, další rysy běžné u Andiů. Jenomže Klošovi chybělo tvrdé, drsné jádro, což ovšem jemu nescházelo ani v nejmenším.

Nezbytnosti existovaly. Nezbytnosti bylo nutné rozpoznat, a zároveň i pochopit, jaké úkoly jsou zapotřebí, aby mohlo být dosaženo toho, co je nezbytné. Těžké volby byly jediné, jež bylo možné považovat za chvályhodné. Stříž je dobře znal, i přijatelné břímě, jež bylo ctností. Byl připravený to břímě nést až do konce, jak doufal, velmi dlouhého života.

Nenanda byl možná hoden stát po jeho boku ve všem, co je čeká.

Mezi mladými ženami v této svitě by mohla být užitečná snad jen Desra. Byla ctižádostivá a nepochybně nemilosrdná, takže by mohla být nožem ve skryté pochvě. Kromě toho pozornost přitažlivé ženy byla svého druhu odměnou, že? Kedeviss byla příliš křehká, se zlomenou duší stejně jako Nimander, a Stříž už v jejím stínu viděl smrt.

Aranatha byla pořád dítě s polekaným výrazem, a možná jím bude vždycky. Ne, z celé téhle skupinky, kterou zverboval na Ostrově, mu budou užiteční jen Nenanda a Desra.

Doufal, že to bude lepší. Nakonec tihle přežili na Drift Avalii. Stáli po boku samotného Andarista, zkřížili čepele s tisteedurskými válečníky. S démony. Okusili svůj díl krve, vítězství i žalu. Měli z nich být zocelení veteráni.

No, už pracoval i s horším materiálem.

V této chvíli byl sám, protože Aranatha se někam zatoulala a už byla nejspíš nadobro ztracená. Nenanda, Desra a Kedeviss konečně usnuli a Nimander s Klošem byli někde v lese – bezpochyby rozebírali nabubřelá rozhodnutí mající význam pouze pro ně. Stříž uvolnil řetěz a ovinul si ho kolem ruky. Tiše to cvaklo, jak se lesklé kroužky na volně visících koncích řetězu setkaly, a teď se pomalu otáčely proti sobě na důkaz moci, již v sobě měly. Miniaturní portály se objevovaly, mizely a znovu se objevily, připoutané k chladnému kovu.

Jejich výroba pohltila většinu moci Andiů obývajících podzemní pevnost Andaru. A kvůli tomu jeho příbuzní, jak se ukázalo, zůstali v podstatě bezbranní vůči lederským lovcům. Kakofonie duší přebývajících v kroužcích byla to jediné, co z oněch lidí zůstalo, z jeho žalostné rodinky ztracenců. A on je mohl ovládat.

Občas se zdálo, že i když věci nejdou podle plánu, Stříž sklízí odměnu.

Ano, důkaz, že jsem vyvolený.

Řetěz se zatočil a kroužky vyletěly. Točily se za skučení připomínajícího křik tisíců lapených duší. Stříž se usmál.

Cesta z Metené krčmy do Nového paláce vedla kolem trosek velké pevnosti, jejíž zřícení s sebou přineslo konec Pannionského dominia. Hromada černého kamení, nyní zahalená věčnou tmou, dosud páchla ohněm a smrtí. Spinnok Durav procházel ulicí nyní zvanou Okrajová závrať a nerovný okraj zničeného monumentu měl po své levici. Před sebou a trochu napravo se mu zvedala Dračí věž a on na sobě z té výšky cítil Silanažiny karmínové oči. Pohled eleinta nebyl nikdy příjemný, bez ohledu na to, že Anomanderovi Tiste Andii Silanah dobře znali.

Spinnok si dobře vzpomínal na posledních několik případů, kdy byl drak vypuštěn, na plameny požírající Mottský les, hrnoucí se jako záplava s hromovými výbuchy, které přehlušily dokonce i smrtelný křik bezpočtu umírajících tvorů. A mezi nimi snad hrstka členů Rudé

gardy a asi tucet Mottských zálesáků. *Jako použít sekeru na hubení mravenců.*

Potom ze srdce ohnivého víru vyletěla jedovatá magie a do Silanah udeřila sršící vlna. Zaduněl hrom a ona zavřískla bolestí. Kroutila se a prosekávala si cestu ven, zanechávajíc za sebou proudy krve, když letěla zpátky k Měsíčnímu Kameni.

Spinnok vzpomínal na Anomanderův hněv, jejž spatřil v jeho očích, jako démon přikovaný k jeho vůli, když tam nehybně stál a klidně, téměř znuděně promluvil. Pronesl jediné slovo, jméno.

Kutna.

A s tím jménem se v jeho dračích očích vzňal hněv plamenem.

Tehdy začal hon, jakého by se jen hlupák zúčastnil. Dlouhý vlas, hledající nejnebezpečnějšího čaroděje Rudé gardy. Spinnok si vzpomínal, jak v jedné chvíli stál na římse na Měsíčním Kameni a díval se, jak polovinu severní noční oblohy vyplňují kouzelné bouře. Záblesky, rytířský útok skrz mračna kouře, převalující se po obloze. Tehdy si říkal, že už snad svět opravdu stojí na pokraji zkázy, a z hloubi duše se mu vynořila zlovolná myšlenka. *Znovu…*

Jakmile na bojiště vytáhly velké síly, stávalo se, že se věci vymkly z ruky.

Mrkl Kutna jako první? Sklonil se, ustoupil, uprchl?

Nebo to byl Syn noci?

Spinnok pochyboval, že to někdy zjistí. Takové otázky Anomanderovi Dlouhý vlas nikdo nepokládá. O něco později Tiste Andii zjistili, že se Kutna zase vynořil, tentokrát v Darúdžhistánu. A způsobil další potíže. Naštěstí se tam zdržel jen krátce.

Znovu uviděl Silanah, chystající past na jaghutského tyrana v Gadróbské pahorkatině. Další rány, další zuřivá magie. Prolet nad zničenou plání. Pět tisteandijských převtělenců kroužících nad ní jako vrány doprovázející orla.

Spinnok si říkal, jestli není sám, koho spojenectví mezi Tiste Andii a eleinty znepokojuje. Nakonec bývaly doby, kdy Anomander Dlouhý vlas vedl proti čistokrevným drakům válku. Kdy se vymanili z dlouhého poddanství pod K'rulem, kdy se snažili získat moc pro sebe. Dlouhý vlas se jim postavil z typicky nejasných důvodů. Přílet Silanah – mnohem později – byl další událostí zahalenou tajemstvím.

Ne, Spinnok Durav rozhodně nebyl ze Silanažina bezkrevného pohledu nadšený.

Došel ke klenutému vstupu do Nového paláce a vydal se po dlážděné rampě nahoru. Venku nestály stráže. Nikdy. Otevřel bránu a vstoupil. Před sebou měl sloupovou síň, která by lidem připadala

nepřirozeně úzká. Po dvaceti krocích se další oblouk otevíral do prostorné, klenuté komnaty s podlahou z leštěného černodřeva, do něhož bylo zasazeno dvacet osm spirálovitých *terondai* Matky noci z černého stříbra. Vnitřek kupole byl zrcadlovým obrazem podlahy. Pocta bohyni, jež se od nich odvrátila, byla podle Spinnoka pozoruhodná a naprosto nemístná.

Jistě, mudrcové by se mohli dohadovat o tom, kdo se odvrátil od koho, ale nikomu nemohlo uniknout, jak je rozkol hluboký. Byla to snad nějaká opožděná snaha vyléčit starou ránu? Spinnok si to neuměl představit. A přece *terondai*, neviditelná slunce a jejich divoké, vířící paprsky onyxového ohně, nechal pořídit sám Anomander Dlouhý vlas.

Pokud leželo srdce Kurald Galain v projevu chodby ve zdejší říši, potom bylo v této komnatě. Spinnok ho však necítil, necítil přízračný dech moci, když mířil k točitému bílému schodišti. Těsně nad první otočkou se vlnila kaluž světla lucerny.

Alabastrové schody drhli dva lidští sluhové a při jeho příchodu couvli.

„Pozor, je to vlhké," zamumlal jeden.

„Divím se, že je vůbec nutné je mýt," prohodil Spinnok cestou kolem. „V celém paláci žije asi patnáct lidí."

„To je pravda, pane," opáčil muž a kývl.

Tiste Andii se zastavil a ohlédl se. „Tak proč se s tím namáháte? Nemůžu uvěřit, že vám to dal kastelán za úkol."

„Ne, pane, to nikdy. Jenom jsme se, ehm, nudili."

Spinnok se zarazil a pak pokračoval nahoru. Tihle krátkověcí tvorové ho mátli.

Cesta ke komnatám, v nichž přebýval Syn noci, byla dlouhou, osamělou procházkou. Chodby s ozvěnou, nezamčené, nehlídané dveře. Kastelánova skromná svita písařů a rozličných byrokratů pracovala v přízemí, osazenstvo kuchyně, pradleny a ždímačky, topiči a zapalovači svíček, ti všichni se zdržovali a pracovali v dolních podlažích. Tady nahoře vládla tma doslova neobývané říši.

Spinnok našel svého pána v dlouhé místnosti nad Nočními vodami.

Stál před křišťálovým oknem, zabírajícím celou stěnu obrácenou k Nočním vodám, a v tlumeném, odraženém světle dopadajícím do místnosti skrze plochy křišťálu se mu slabě třpytily dlouhé stříbrobílé vlasy. Dragnipúr nebyl nikde v dohledu.

Spinnok udělal tři kroky a zastavil se.

„Co hra, Spinnoku?" zeptal se Anomander Dlouhý vlas, aniž by se otočil.

„Opět jsi vyhrál, pane můj. Ale bylo to těsné."

„Brána?“

Spinnok se suše usmál. „Když už to vypadalo, že je vše ztraceno…“

Na to Anomander Dlouhý vlas možná kývl nebo sklopil zrak, který upíral na cosi na vlnách Nočních vod, k něčemu bližšímu. V každém případě bylo slyšitelné následující povzdechnutí. „Spinnoku, starý příteli, jsem rád, že ses vrátil.“

„Děkuji, pane. I já jsem rád, že moje toulky skončily.“

„Toulky? Ano, asi ti to tak mohlo připadat.“

„Poslal jsi mě na kontinent, pane můj. Nespočetné pravdy, které jsem tam odhalil, vyžadovaly… něco pochůzek.“

„Dlouho jsem rozmýšlel nad podrobnostmi tvého vyprávění, Spinnoku Durave.“ Dlouhý vlas se stále neobracel. „Vyvstala jediná otázka. Je třeba, abych se tam vydal osobně?“

Spinnok se zamračil. „Do Assail? Pane, tamní situace…“

„Ano, rozumím.“ Konečně se Syn noci otočil. V očích jako by měl něco uzmutého křišťálovému oknu. Vzplálo to a vzápětí pohaslo jako vzpomínka. „Takže brzy.“

„Pane můj, ten poslední den, lígu od moře…“

„Ano?“

„Přestal jsem počítat, kolik jsem jich zabil, abych se dostal na tu osamělou pláž. Pane můj, než jsem byl dost daleko ve vodě, abych mohl zmizet pod vlnami, samotná zátoka byla karmínová. Že jsem tváří v tvář tomu vůbec přežil –“

„Žádný div,“ přerušil jej Anomander Dlouhý vlas se slabým pousmáním, „přinejmenším pro tvého pána.“ Úsměv zmizel. „Ale já tuze zneužil tvé schopnosti, příteli.“

Spinnok naklonil hlavu na stranu. „A tak je mi dovoleno velet vojákům ze dřeva a kamene na vínem pocákaném stole? Den za dnem mi svaly měknou a ctižádost se vytrácí.“

„Tomu říkáš zasloužený odpočinek?“

„Některé noci jsou horší než jiné, pane můj.“

„Když tě slyším mluvit o ctižádosti, Spinnoku, připomíná mi to jiné místo v dávných dobách. My dva…“

„Kde jsem konečně zjistil, jaký osud mě čeká,“ doplnil Spinnok bez sebemenší hořkosti.

„Aniž by to kdo viděl. Činy beze svědků. Hrdinské úsilí, které nepřineslo vděk ani jediného člověka.“

„Zbraň je třeba používat, pane můj, jinak zreziví.“

„A zbraň používaná příliš často, Spinnoku, se otupí.“

Na to se hřmotný Tiste Andii uklonil. „Možná potom, pane můj, je lépe takovou zbraň odložit. A najít si jinou.“

„Ten čas dosud nenadešel, Spinnoku Durave."

Spinnok se znovu poklonil. „Podle mého názoru, pane můj, není nutné, aby ses v dohledné budoucnosti vydával do Assail. Tamní šílenství je poměrně… uzavřené."

Anomander Dlouhý vlas se na Spinnoka dlouho díval, než kývl. „Hrej dál, příteli. Pečuj o krále. Dokud…" A už se zase díval z křišťálového okna.

Spinnok dobře věděl, že větu netřeba dokončovat. Poklonil se potřetí, vyšel z místnosti a zavřel za sebou dveře.

Chodbou pomalu kulhal Endest Silann. Když se objevil Spinnok, starý kastelán vzhlédl. „Ach, je náš pán uvnitř?" zeptal se.

„Je."

Stařičký Tiste Andii odpověděl úsměvem, který Spinnoka nijak nepotěšil, jak byl stísněný, plný smutku a zahanbení. A i když měl Endest možná právo na smutek – kdysi mocný mág, nyní zlomený – na zahanbení rozhodně nikoliv. Co ale mohl Spinnok říct, aby mu ulevil v jeho trápení? Nic, co by neznělo otřepaně. Snad něco… kousavého, něco, co by popudilo sebelítost –

„Musím s ním mluvit," pronesl Endest u dveří.

„To uvítá," vypravil ze sebe Spinnok.

Opět ten úsměv. „Tím jsem si jistý." Stařec se odmlčel a zahleděl se Spinnokovi do očí. „Mám skvělou zprávu."

„Ano?"

Endest Silann zvedl závoru. „Ano. Našel jsem nového dodavatele mrtvolných úhořů."

„Pán toho, Syn onoho, to je snad fuk, ne?" Muž nožíkem doloupal ovoce a slupku hodil na zem. „Podstatný je," pokračoval, „že ani nejni člověk, ne? Akorát další přestárlej černohubej démon se stejně mrtvejma vočima jako ti vostatní."

„Ty se vyznáš, co?" ozval se další muž u stolu a mrkl na třetího, jenž doposud neotevřel ústa.

„Ve spoustě věcí, to si piš," zamumlal první muž, krájející si ovoce.

V té chvíli se objevil číšník, povytáhl knot na lampě a zase zmizel v šeru.

Naše trojice seděla v jednom z nových pouličních restaurantů, i když „restaurant" snad byl až příliš vznešený výraz pro řádku stolů a dřevěné židle každý pes jiná ves. Kuchyni tvořila jen kára s plátěnou střechou, pod níž se kolem grilu, sloužícího původně jako koryto k napájení koní, lopotila celá rodina.

Ze čtyř stolů byly obsazené tři. Všichni hosté byli lidé – Tiste Andii

obvykle nejídali na veřejnosti, natož aby vedli jalové řeči nad horkými hrnky baštovního kelyku, ostrého pití, jehož obliba v Černém Korálu vzrůstala.

„Rád mluvíš," popíchl prvního druhý muž a natáhl se pro hrnek. „Ale slovy jámu nevykopeš."

„Nejsem sám, kdo má v tomhle pravdu," odsekl první muž. „Vůbec nejsem sám. Je jasný, že kdyby pán Syn umřel nebo vodešel, zmizela by i tahle zatracená tma a my bysme zas měli normální den a noc."

„Na to není záruka," namítl třetí muž ospalým hlasem.

„Je to jasný, povidám. Jasný jak facka, a jestli to nevidíš, tak to je tvůj problém, ne náš."

„Náš?"

„Jo, přesně tak."

„To mu snad hodláš vrazit tu kudličku do srdce?"

Druhý muž se zasmál.

„Možná žijou dlouho," vrčel tiše první, „ale krvácej jako každej."

„Netvrď mi tady," pronesl třetí muž a potlačoval přitom zívnutí, „že ty seš ten génius, kterej stojí za tím, o čem tady mluvíme, Buči."

„Já ne," připustil Buč, „ale byl sem mezi prvníma, kdo na to přísahal."

„Tak kdo je za tím?"

„Nemůžu sloužit. Netuším. Takhle to voni vorganizujou."

Druhý muž se poškrábal ve strništi na bradě. „Víš, nejsou jich miliony, ne? Půlka nás dospělejch jsou bejvalí vojáci z dominia nebo z doby ještě předtím. A nikdo nám nevzal zbraně a zbroj, nebo jo?"

„Sou to pěkný pitomci," přikývl Buč. „Za takovou namyšlenost by měli platit, řikám já."

„Kdy je další setkání?" zeptal se druhý muž.

Třetí se zavrtěl. „Zrovna tam jdeme, Haraku. Chceš se připojit?"

Když trojice opustila stůl, Věštdomin dopil kelyk a chvilku počkal než vstal, přitáhl si plášť k tělu a uvolnil si meč v pochvě.

Zastavil se, obřadně se obrátil k severu a se zavřenýma očima se tiše pomodlil. Poté se bezstarostným krokem vydal více méně směrem, kterým odešli ti tři od vedlejšího stolu.

Drak s rudými šupinami vysoko na věži sledoval všechno, na jednotlivých ploškách se odrážely všechny ulice a uličky, hemžení na tržištích, ženy a děti věšející na střechách prádlo, postavy potulující se mezi budovami. V těch očích město kypělo.

Někde za Nocí rozpoutalo slunce další bezostyšné, opojné ráno. Dalo tvar kouři z ohnišť v provizorních táborech podél udusaných

cest vinoucích se od severu, na nichž se objevovali poutníci, až vytvořili nepřerušované zástupy, načež zlatě prozářilo prašného hada neseného na větrech celou cestu až k Velké mohyle.

Chudáci nosili mušličky nasbírané na pobřeží či vyleštěné kamínky nebo měděné valounky. Ti bohatší přinášeli šperky, drahokamy vykládané pochvy, pruhy vzácného hedvábí, delantského plátna, darúnské stříbrné a zlaté rady, kořist posbíranou od padlých na bojištích, pramínky vlasů od ctihodných příbuzných a údajných hrdinů a bezpočet dalších cenných předmětů. Den cesty od Velké mohyly už nehrozily útoky banditů a zlodějů a poutníci cestou k oblaku tmy na jihu zpívali.

Věděli, že pod obrovskou mohylou z pokladů leží tělo Vykupitele, chráněné navíc Nocí a jejími ponurými, mlčenlivými strážci.

Prašný had tedy putoval za spásou.

Rhivové v Severní Genabakis mají jedno rčení. *Člověk, který probudí hada, je neohrožený. Neohrožený člověk zapomněl, jak to na světě chodí.*

Silanah poslouchala jejich písně a modlitby. A pozorovala je.

Občas smrtelníci opravdu zapomínali. Občas potřebovali… připomínku.

KAPITOLA TŘI

I věděl, že postavit se tam
bude úkol nemilosrdný,
neúprosný jako oběti
a složené krevní přísahy,
i věděl, že má čekat sám,
až vztek s plnou silou zaútočí,
zpěv plný pomstychtivosti,
kde se meče střetnou
a kde kdysi dleli smrtelníci,
dosud zůstávají sny o domově,
dokud všechny až na jedny
zlacené dveře nelze vypáčit.
Plýtval dechem na dohody,
či se v té chvíli odvrátil,
usmál se potěšením,
hledaje trest?

(Vizte ho, jak tam stále stojí,
zatímco vy zůstáváte, zatvrzelí,
básník vás zatracuje,
umělec vykřikuje,
ten, kdo pláče,
odvrací tvář,
vaše mysl překypuje
nepodstatným
seznamem podrobností
bezvýznamných,
a všemožnými věcmi,
jež nic neznamenají
pro nikoho,
a on zbaví vás všeho hněvu,
všech zločinů…
Ať se vám to líbí,
nebo nelíbí…
Oběti vykonané,
přísahy složené,

on sám stojí,
protože každý z vás se bojí
postavit se vedle něj.)

Bardův apel na posluchače,
rušící vyprávění Kel Tath *O hřívě chaosu*

Toho rána, svěžího, s vlahým vánkem od jezera, se objevili noví příchozí. Je město živý tvor? Má oči? Lze jeho smysly probudit dotekem kroků? Pohlédl toho rána Darúdžhistán na ty, kdo vzhlíželi k němu? Poutníci, vznešení i skromní, jedni našlapují zlehka, kdežto kroky jiných otřásají samotnými kostmi Spící bohyně. Jsou takové věci tlukotem srdce toho města?

Leč nikoliv, města nemají oči ani jiné smysly. Tesaný kámen a ztvrdlá omítka, dřevěné trámy a fasády s ozdobami, zdmi obehnané zahrady a klidné nádržky pod zurčícími vodotrysky, nic z toho nevnímá neustálý shon svých obyvatel. Město nezná hlad, nemůže se probudit, ani se neklidně obracet v hrobě.

Zanechte tedy podobné úvahy kulatému mužíkovi sedícímu u stolu v šenku U Fénixe nad bohatou snídaní – jenž se zarazil s ústy plnými pirohu a kořeněného jablka a najednou se zakuckal. Vyvalil oči, zrudl v obličeji a vyprskl drobky přes stůl na nešťastnou Meese s kocovinou, která teď na sobě měla právě onen piroh, který předešlého dne upekla, jen zvedla kalný zrak a upřela na kašlajícího, sípajícího mužíka naproti sobě baziliščí pohled.

Pokud by byla nutná slova, byla by je použila.

Mužík kašlal dál a z očí se mu řinuly slzy. Dorazila Sulty s hadrem a začala oprašovat téměř jako socha nehybnou Meese.

V úzké, strmé uličce napravo od vchodu do Vtipálkovy knajpy v závanu vzduchu zavířilo smetí zbylé po nočním hýření. Kde před chvílí nebylo živé duše, nyní řičeli zpěnění koně a podkovy na nerovné dlažbě cvakaly jako železná kladiva. Koně – dva, čtyři, šest – a za nimi, klouzající jen po dvou kolech, jak brzdil, obrovský vůz. Zadkem narazil do průčelí budovy, až omítka létala na všechny strany, markýza spadla a okno se vysypalo. Jak se obludný povoz naklonil, přičemž se málem překotil, a zase se narovnal za zvuků bortícího se domu, popadalo z něj několik osob. Spadlí se zoufale snažili odkutálet od sáh vysokých kol.

Koně se hnali ulicí a popotáhli vůz ještě o hodný kus dál. Za nimi

zůstávaly třísky, úlomky omítky a další nevzhledné věci, než se spřežení podařilo zpomalit a nakonec zastavit, s nemalou pomocí dřevěných brzd, použitých naráz na všech šest kol.

Vozku to vymrštilo z kozlíku. Proletěl nad hlavami koní a přistál na káře se smetím, téměř zasypané pozůstatky po slavnosti. Odpadky mu nicméně nejspíš zachránily život, třebaže poté, co se vše zase uklidnilo, byly vidět jen jeho nohy, dočasně nehybné, jak se sluší na bezvědomého člověka.

Za povozem mezi obyčejným smetím byly roztahané lidské ostatky v různém stadiu rozkladu. Někde nafouknuté hnijícím masem, jinde jen kůže natažená přes kosti. Několik se jich ještě hýbalo či bezcílně tápalo po dláždění, jako utržené nožičky hmyzu. V pobořené zdi krámu, do níž narazil pravý zadní roh povozu, byla vmáčknutá mrtvá hlava tak hluboko, že bylo vidět jen oko, tvář a polovina brady. Oko se uvážlivě koulelo a ústa se pohybovala, jako by se z nich snažila uniknout slova, načež se zkřivila v podivném úsměvu.

Celistvější těla, odhozená do všech stran, se pomalu sbírala nebo, jako v případě dvou z nich, se vůbec nehýbala – a podle úhlů končetin a krku bylo jasné, že jejich nešťastní majitelé se sami už nikdy nepohnou, ani se nenadechnou.

Z okna v poschodí domu se vyklonila jakási stařena, přehlédla jatka na ulici, rychle couvla a zabouchla okenice.

Z poničeného krámu se ozýval rachot a tlumený výkřik, jenž se nezopakoval v rozsahu lidského slyšení, i když ve vedlejší ulici začal výt pes.

Dveře povozu se se skřípěním otevřely, zhouply se v pantech a s třesknutím dopadly na dlažbu.

Podílnice Slaba, klečící o patnáct kroků dál, zvedla bolavou hlavu a opatrně se pootočila k vozu. Právě se z něj vynořil mistr Přemoh a jako rhivská panenka se vykutálel na ulici. Za ním se nesl kouř.

O něco blíž se vestoje kymácel Rekkanto Ilk a přihlouple kolem sebe mrkal, než mu zrak padl na otlučený vývěsní štít nade dveřmi k Vtipálkovi. Okamžitě vyrazil vrávoravým krokem ke krčmě.

Slaba se vyškrábala na nohy, ometla ze sebe kousky masa a zamračila se, protože jí ze zbroje opadávaly šupiny. Z jedné díry v hauberku vypáčila prst s drápem. Chvíli si ho prohlížela, než ho zahodila, a vydala se za Rekkantem.

Přede dveřmi se k ní ještě připojila Nejsladší trpělivost, malá, baculatá, kolébající se žena, nicméně stejně odhodlaná, když otevírala dveře do šenku.

Mezitím se už z káry se smetím zvedal Glanno Plachta.

Mistr Přemoh, stále na všech čtyřech, vzhlédl a poznamenal: „Tohle není naše ulice."

Slaba vpadla do šera u Vtipálka a zastavila se. Pak zaslechla hluk z druhého konce, kde se Rekkanto zhroutil na židli a smetl ze stolu odpadky. Nejsladší trpělivost si přitáhla další židli a kecla si na ni.

Tři opilci – jediní další hosté v šenku – sledovali Slabu cestou přes místnost a vysloužili si od ní zamračený pohled.

Vtipálek Mladší, jehož otec si zdejší krčmu otevřel v záchvatu ctižádosti a optimismu, které mu vydržely asi týden – se přišoural od baru a ke stolu došel zároveň se Slabou.

Nikdo nepromluvil. Hospodský se zamračil, obrátil se a vrátil se k baru.

Dorazil mistr Přemoh spolu s Glanno Plachtou, dosud páchnoucím odpadky.

Chvíli nato seděli u stolu čtyři podílníci a jeden velemág-navigátor Trygallské obchodnické gildy. Ani se na sebe nepodívali, neřekli si slovíčko.

Vtipálek Mladší – kdysi zamilovaný do Slaby, dávno předtím, než se vůbec doslechla o Trygallské obchodnické gildě a než se dala s těmi šílenci do holportu – donesl pět korbelů a první džbán piva.

Korbelů se chopilo pět třesoucích se rukou a pevně je sevřelo.

Vtipálek zaváhal, pak vyvrátil oči, zvedl džbán a začal rozlévat lacinou, kyselou břečku.

Kruppe si zhluboka přihnul tmavě purpurového vína – láhev stála celý rad, ani o ždibec méně – a válel ho v ústech, dokud nevypláchl i poslední drobek pirohu, který se mu usadil v jedné z nespočetných štěrbin mezi zuby. Poté se naklonil na stranu a vyplivl víno na podlahu. „Ach," usmál se na Meese, „to je mnohem lepší, což?"

„Za tu láhev si vezmu peníze hned," opáčila. „Tak budu moct odejít, aniž bych se musela koukat na další zneužívání tý vynikající značky."

„Proč Kruppeho kredit tak rychle zmizel? Z rozhodnutí učiněného čistě po neobvyklém přerušení půstu dnešního rána?"

„Jde o ty urážky, ty tlustý prase, co se kupí jedna na druhou, až mám pocit, že se topím v odpadcích." Vycenila zuby. „Odpadcích v červený vestě."

„Ajvaj, ohavný to štulec. Kruppe jest zasažen do srdce… a," dodal a znovu sáhl pro zaprášenou láhev, „nemá jinou možnost než uvolnit řečené přistištění duše dalším delikátním lokem."

Meese se předklonila. „Jestli to ještě jednou vyplivneš, Kruppe, zakroutím ti krkem."

Rychle polkl a zalapal po dechu. „Kruppe se téměř znovu udávil. Takové ráno! Zlá znamení a pirohy, naříkání a víno!“

Shora se k nim donesly těžké kroky.

„Ach, tady přichází onen malazský spasitel. Klátil, drahý Kruppeho přítel, tedy se Murillio – sladký princ rozčarování – vzpamatuje ke svému nejúplnějšímu já? Pojď, připoj se ke mně u tohoto pomíjivého moku. Meese, holka milá, nenajdeš Klátilovi pohár?“

Přimhouřila oči do škvírek. „A co takhle jeden pro tebe, Kruppe?“

„Vynikající nápad.“ Kruppe otřel hrdlo láhve umaštěným rukávem a zářivě se na ni usmál.

Meese se zvedla a odešla.

Malazský léčitel se posadil s těžkým povzdechem, zavřel oči a rázně si promnul kulatý, bledý obličej. Pak se rozhlédl po baru. „Kde jsou všichni?“

„Tvého společníka z uplynulé noci Kruppe poslal domů s ujištěním, že tvé já je v bezpečí před každou pohromou. Vždyť svítá, příteli, nebo spíš ráno čerstvě šlape svítání na zlacené podpatky. Lodě připlouvají k molům, lávky rachotí a vytvářejí důležité mosty z jednoho světa do druhého. Poté jsou použity silnice a dál se kutálí hrůzostrašný stroj, rozhazující kusy masa jako černé sémě zkázy! Přimhouřené oči sledují cizince, křik se nese nad vypařující se jezerní mělčinou, psi se usilovně škrábou za uchem – ach, Meese nám přinesla nejfajnovější poháry! Chvilka, než Kruppe omete pavučiny, krovky brouků a sbírku podobných důkazů vysoké hodnoty řečených pohárů – na, usedněmež a sledujmež potěšeně, jak Meese dolévá poháry po přetékající nádheru. Inu –“

„Pro mistra Kápě,“ skočil mu Klátil do řeči, „na tvou společnost je moc brzo, Kruppe. Dovol mi vypít tohle víno a zmizet ještě se zdravým rozumem, prosím.“

„Inu, příteli Klátile, očekáváme tvé zhodnocení tělesného stavu Murilliova.“

„Přežije to. Ale týden dva žádný tancování.“ Zaváhal a zamračil se do poháru, jako by žasl, že je najednou zase prázdný. „Teda pokud vybředne z tý hrůzy. Zakalená mysl zpomaluje uzdravování těla. Vlastně ho může zvrátit.“

„S Murilliovým malým, leč přesným mozkem se netrap, příteli,“ odtušil Kruppe. „Takové věci docházejí řešení skrze Kruppeho moudrou péči. Zůstává u něj Coll?“

Klátil kývl, postavil pohár a vstal. „Jdu domů.“ Zamračil se na Kruppeho. „A zatáhnou-li Oponn, možná se tam i dostanu.“

„Zločinným zlořádům nejlépe se daří v nočním hlučném chaosu,

milý léčiteli. Kruppe ti zajistí načisto obyčejný návrat do tvého nezvyklého obydlí."

Klátil zabručel. „A jak to hodláš zajistit?"

„Inu, vhodným doprovodem, samozřejmě!" Tlouštík si dolil zbytek vína a zazubil se na Malažana. „Vidíš ony dveře a neobmezenou Iriltu před nimi? Podlou smlouvu usilující o vaši smutnou smrt nelze dozajista dovolit. Kruppe rozšiřuje své pozoruhodné zdroje, aby vám zaručil život!"

Léčitel na něj dál hleděl. „Kruppe, víš, kdo tu smlouvu uzavřel?"

„Zvučná odhalení následují bezprostředně, drahocenný příteli. Kruppe slibuje."

Klátil znovu zabručel, otočil se a zamířil ke dveřím a svému doprovodu, stojícímu se svalnatými založenými pažemi vedle nich. Kruppe se díval, jak odcházejí. Byli náramný pár.

Na židli, kterou uvolnil Klátil, se svezla Meese. „Cechovní smlouva," podotkla. „Může to být jenom nějaká říšská čistka, víš. Nakonec tu teď funguje nový vyslanectví. Někdo se doslechl, že ten zatracený bar vedou malazští zběhové. Za dezerci je trest smrti, ne?"

„Příliš velké riziko, drahá Meese," opáčil Kruppe, vytáhl hedvábný šátek a oťukal si čelo. „Malazská říše má, žel, vlastní asasíny, z nichž dva jsou na řečeném vyslanectví přítomni. Přesto podle všeho stojí za včerejším pokusem ruka Krafarova cechu." Zvedl baculatý prst. „Záhada, kdo usiluje o smrt neškodných malazských zběhů, ale již to déle nepotrvá, ach ne! Kruppe odhalí vše, co je třeba odhalit!"

„Skvěle, tak teď odhal ten rad, Kruppe, za tu flašku."

Kruppe s povzdechem zalovil v malém měšci u pasu, prozkoumal ho a zděšeně zvedl obočí. „Nejdražší Meese, další odhalení…"

Zhoř se mračil na hemžení na nábřeží. „To jsou ranní rybářský čluny," prohlásil. „Teprve připlouvají, takže nemá smysl tady okounět, Leffe."

„Brzo se objeví lidi na útěku," poukázal Leff, nožem otevřel sladkovodní škebli, kterou si před chvílí koupil, a nacpal si do úst bílé, lesklé maso. „Budou čekat na první lodě z Gredfallanu. Dopoledne, ne? Totiž kvůli těm novejm zdymadlům v Dhavranu je všechno pravidelný a předvídatelný. Den cesty do Gredfallanu, noc tam a za svítání sem. Zoufalí lidi se řaděj první, Zhoři, poněvadž jsou zoufalí."

„Hrozně nerad sedím někde, kde mi musí viset nohy," stěžoval si Zhoř a poposedl si na bednách.

„Slušnej výhled," poznamenal Leff. „Hned jsem u tebe."

„Nechápu, jak to můžeš žrát. Maso by v sobě mělo mít krev. Maso bez krve není maso."

„Jo, je to škeble."

„Má to oči na koncích chapadel a kouká se to na tebe, zatímco to rozřezáváš – vidíš, jak se ta noha kroutí, sleduje, co si strkáš do pusy, i každý polknutí? Kouká se to na tebe, jak to jíš!"

„No a co?"

Nad nízkými moly, kde rybáři na kluzké kameny vykládali koše s nalovenými jehlicemi, kroužila mračna ječících racků a děti přibíhaly v naději, že je najmou, aby navlékly kroutící se ryby na provázky ještě pro ranní trh. Šedohřbeté gadróbské kočky, zdivočelé už před tisíci pokoleními, vyskakovaly z úkrytu a chytaly racky. Následovaly zuřivé bitvy, kdy vánek odnášel ptačí peří a kočičí srst připomínající chmýří z bodláku.

Pod vnitřními moly se v šeru mezi pilíři potulovaly stařeny a s pomocí dlouhých, tenkých pohrabáčů s háčky sbíraly malé, jako dlaň dlouhé jehlice, jimž se podařilo vyklouznout z košů a padaly dolů jako lesklý déšť. Když byla úroda špatná, babice klidně použily pohrabáče proti sobě.

Zhoř je viděl ze svého hřadu, nahrbené postavy popocházející sem a tam, mávající pohrabáči ve věčném šeru. „Přísahám, že už nikdy nesním nic, čeho se tohle jezero vzdalo," zamumlal. „Babi tam nahoře," dodal drsným šeptem, „víš, pamatuju si ty šrámy a díry, cos měla v těch hubenejch rukách. Pamatuju si je, babi, a tak přísahám."

„Co je?" zeptal se zdola Leff.

„Nic, akorát tady marníme čas –"

„Trpělivost, Zhoři. Máme seznam. Máme trable. Neslyšeli jsme, že Brokul možná chce vzít roha?"

„Je to tady hotovej dav, Leffe."

„Akorát se musíme soustředit na ty fronty, co se dělají."

„Žádný se nedělají, Leffe."

Leff zahodil škebli na kraj vlnolamu, kde spadla mezi deset tisíc dalších. „Zatím ne, ale brzo budou."

Za křižovatkou v Urs se zbité pozůstatky karavany stočily k Jižnímu Skuhrovu. Poháněči a lamači kamene na cestě do Krkavčína uhýbali z cesty a pak se zastavovali a zírali, jak kolem hrkotají ty čtyři ohořelé kupecké vozy, z nichž se ještě kouřilo. Do každého byl zapřažený jediný kůň v provizorním postroji.

Z obvyklé sbírky strážců, jaké byste mohli čekat i u tak malé karavany, byl vidět jediný, shrbený v gadróbském sedle a téměř zcela

zahalený v zaprášeném plášti s kapucí. Z průstřihů ve vybledlé hnědé látce mu nad ramena vyčnívaly opotřebované jílce dvou šavlí. Na rukou, jež měl položené na vysoké sedlové hrušce, měl kožené rukavice plné skvrn a děr, a ti, kdo byli dost blízko, mohli vidět husté, téměř splývající tetování.

Ze stínu pod kapucí se na silnici upíraly kočičí oči. Z ranní mlhy se po obou stranách silnice vynořily první skuhrovské chatrče jako rozcuchaná hnízda nějakých přerostlých mrchožravých ptáků. Ze škvír a děr v naklánějících se stěnách sledovaly strážce s rachotící karavanou hladové oči.

Zanedlouho se ocitli v hotovém bludišti, kde se uprchlíci v zástupech vynořovali ze stínu jako duchové a slabými hlasy žadonili o peníze a jídlo. Jen málokterá karavana putující od jihu do Darúdžhistánu si zvolila tuto cestu, protože průchod chudobnou čtvrtí byl úzký a křivolaký. A ti bez dostatečné ochrany se mohli stát oběťmi zoufalé, syrové bídy stahující se ze všech stran.

Sto kroků na jih od hlavní silnice, známé jako Jammitovo Skuhrání, to vypadalo, že právě takový osud potká i nešťastnou karavanu s jediným strážcem.

Jak se po kolech vozů natahovaly špinavé ruce a další chytaly koňské postroje, zahalený jezdec se ohlédl po té rostoucí smělosti a přitáhl otěže. A jak se narovnal v sedle, najednou se zvětšil.

Obracely se na něj pohledy, kradmé a ostražité, s vytrácející se nedůvěrou. Jeden otrhanec vyskočil na kozlík vedle vozky, který byl zahalený stejně jako strážce v kožené pláštěnce. Když ho Skuhrovák popadl za rameno a otočil ho k sobě, kapuce sklouzla. A odhalila svraštělou tvář mrtvoly. Hlava téměř bez vlasů se otočila a prázdné oční důlky se upřely na muže vedle. Skuhrovák zavřískl a vrhl se z kozlíku. Zároveň osamělý strážce karavany tasil šavle a předvedl železné čepele s černými a oranžovými pruhy. Kapuce spadla a objevil se široký obličej s vytetovaným stejným vzorem. Jak se strážce usmál, vycenil dlouhé špičáky. Úsměv to rozhodně nebyl veselý, pouze sliboval pořádnou paseku.

To davu stačilo. Skuhrováci se s ječením rozprchli. Čtyři vozy a jejich osamělý strážce pak klidně pokračovali v cestě.

Na Jammitově Skuhrání se zařadili do proudu pomalu se propracovávajícího k městské bráně. Potetovaný strážce vrátil zbraně do pochev.

Mrtvý vozka se shrnutou kapucí se jaksi nechystal znovu se zahalit, a zanedlouho získal doprovod tří krákajících vran plácajících křídly, jak se snažily zabrat si místo na jeho holé lebce. Než karavana dorazila

k bráně, vozkovi seděla jedna vrána na hlavě a druhé dvě na ramenou a všechny se usilovně snažily obrat mu vyschlé maso z obličeje.

Když pruhovaný strážce zastavil v bráně, strážný k němu vzhlédl.

„Vrči, jsi to ty? Tys teda něco zažil. To je Sirikova karavana – bohové pod náma!“ Poslední výkřik ohlašoval, že si všiml prvního vozky.

„Radši nás nech projet,“ poradil mu ochraptěle Vrč. „Nemám náladu na víc než jeden rozhovor a ten si schovávám pro Sirika. Předpokládám, že už se přestěhoval do novýho sídla?“

Muž kývl. Byl bledý a kulil oči. Couvl a pokynul Vrčovi, ať pokračuje.

Do Sirikova sídla byla naštěstí cesta krátká. Kolem Despotova barbakánu, zahnout doleva, obejít Vyšší Šibeniční vrch, a pak už se ocitli před širokou, klenutou bránou vedoucí do kupcova sídla.

Zpráva sem musela dorazit před nimi, protože na ně čekal Sirik osobně a před dopoledním sluncem ho chránil sluha slunečníkem. Kolem se shluklo půl tuctu ozbrojených mužů z jeho tělesné stráže. Jakmile kupec viděl, že se do dvora valí jen čtyři vozy, pořádně se mu protáhl obličej. A když strážní spatřili prvního vozku ve chvíli, kdy se vrána na jeho hlavě rozhodla roztáhnout křídla, aby chytila balanc, protože svraštělýma rukama přitáhl opratě a zastavil povoz, nesla se mezi zvířeným prachem řádka kleteb.

Vrč pomalu sesedl.

Sirik bezmocně zamával rukama. „Ale – ale –“

Vrč ze sebe shodil plášť, takže byly vidět škody na hauberku, potrhané černé kroužky, šrámy a zaschlá krev. „Nájezdníci z pláně,“ zabručel a znovu se zakřenil.

„Ale –“

„Nandali jsme jim to,“ pokračoval Vrč s pohledem upřeným na strážce za kupcem. „A kdybys vypustil ještě pár tady těch náfuků, mohli jsme si víst ještě líp. Nájezdníků byla pořádná banda, stovka ječících divochů. Ti hlupáci spálili ostatní vozy, když je vylupovali.“

Sirikův zjizvený kapitán stráže popošel k vozům a zamračil se na ně. „Stovka, ano? Proti kolika, osmi strážcům pod tvým velením, Vrči? Považuješ nás za pitomce? Stovka planinských nájezdníků, to bys tady vůbec nestál.“

„Ne, Keste, za pitomce ne,“ přiznal Vrč. „Za tupohlavce a surovce, ale ne za pitomce.“

Jak se kapitán a jeho muži naježili, Sirik zvedl třesoucí se ruku. „Vrči, na tom voze sedí Gisp, ale je mrtvý.“

„Ano, je. Stejně jako ti tři ostatní.“

„Ale – ale jak to?“

Vrč pokrčil mohutnými rameny. „Nevím to jistě,“ přiznal, „ale moje rozkazy plnili – pravda, byl jsem dost zoufalej a řval věci, který bych normálně neřekl, ale to už jsem byl jedinej, kdo zůstal, a měl jsem na krku pořád ještě čtyři vozy a stejně tolik koní…“ Znovu pokrčil rameny. „Vezmu si žold hned, Siriku. Máš polovinu toho baštovního kelyku, kterej jsi chtěl, a to je lepší než žádnej.“

„A co si mám počít se čtyřmi nemrtvými vozky?“ zavřískl Sirik.

Vrč se obrátil a zamračil se na Gispa. „Jděte k mistrovi Kápě, vy čtyři. A hned.“

Vozkové se okamžitě sesuli či přepadli z kozlíků. Tři vrány obírající Gispův zničený obličej s rozčileným zakrákáním vyletěly a znovu se snesly k tělu, jakmile se pokrm složil do prachu na nádvoří.

Sirik se vzpamatoval natolik, že se vzmohl na rozhořčený výraz. „Co se žoldu týče –“

„Celej,“ přerušil ho Vrč. „Varoval jsem tě, že nás není dost. Kest možná není pitomec, ale ty ano, Siriku. A umřelo kvůli tomu šestnáct lidí, nemluvě o stovce planinskejch. Hodlám zajít na cech, jak se sluší a patří. Vezmu si celej žold a svý názory si nechám pro sebe. Jinak…“ Potřásl hlavou. „Jinak si už žádný strážce karavany nenajmeš. Nikdy.“

Sirik chvíli křivil zpocený obličej. Nakonec si do jeho očí našla cestu odevzdanost. „Kapitáne Keste, vyplaťte ho.“

Zanedlouho již Vrč vycházel na ulici. Zastavil se, vzhlédl k nebi a vydal se k domovu. Přestože bylo horko, měl na sobě plášť a znovu si nasadil kapuci. To zatracené tetování se v bitvě zvýrazňovalo, a trvalo týdny, než zase vybledlo. Čím bude prozatím nenápadnější, tím lépe. Tušil, že bouda, v níž přebýval, bude už plná akolytů očekávajících jeho návrat. Žena s tygří kůží, která se prohlásila za velekněžku místního chrámu, určitě zaslechla pronikavý bojový pokřik Trhačova smrtelného meče i na vzdálenost třiceti líg z Obydlené pláně. A bude šílet… zase, jako vždy, zoufale toužíc po jeho pozornosti.

Jenomže Vrčovi na ní ani na těch prašivých chcípácích, které nasbírala do svého chrámu, nezáleželo. Zabíjení nájezdníků ho netěšilo. Prolévání krve mu radost nedělalo, vlastní zuřivost mu byla protivná. Ten den ztratil přátele včetně posledních dvou, kdo s ním byli už od Capustanu. Tyto rány byly mnohem hlubší než ty, jež dosud nesl na těle, a hojení také potrvá mnohem déle.

Přes rady naditý měšec na opasku měl mizernou náladu a nehodlal

strpět obvyklé strkání, nezbytné při cestě po hlavních třídách a ulicích – stačilo by jedno drcnutí nebo zavrčení přes míru a nejspíš by tasil šavle a prosekal se davem. Pak by musel z Darúdžhistánu uprchnout, nebo by riskoval, že skončí jako oběšenec na Vyšším Šibeničníku – a tak když vyšel ze Zámecké brány jižně od Borthenského parku, sešel po rampě do Příjezeří a pokračoval oklikou úzkými, točitými uličkami a průchody mezi domy, plnými smetí.

Těch pár lidí, jež potkal, mu rychle uhnulo z cesty, jako by je pud sebezáchovy přiměl k pokoře.

Zahnul na o něco širší ulici a zjistil, že je přehrazená vysokým vozem, který zřejmě už něco zažil – což mu připomnělo, že slavnost dosud neskončila – ale když cestou k vozu překračoval svraštělé, utrhané končetiny a louže zasychající krve a spatřil díru namísto dveří od vozu, v jehož nitru se dosud držel kouř, a koně pokryté zaschlým potem a pěnou, přičemž kolem nikdo nebyl, dokonce ani zloději ne, poznal jeden z těch zatracených kočárů Trygallské gildy, vyhlášené náhlými, nevysvětlitelnými a pravidelně divokými příjezdy.

Stejně protivné bylo, že Trygalle byla svým neslýchaným podílnickým systémem jasným rivalem městské Karavanserájské gildy. Karavanserájskou to mělo napadnout už dávno, i když, pokud na tom, co se Vrč doslechl, bylo zrnko pravdy, potom byla úmrtnost trygallských podílníků děsivě vysoká – vyšší, než by kterýkoliv duševně zdravý strážce přijal.

Ale zase si říkal, že jako jediný přežil ze Sirikovy karavany, a přes rady v měšci byla jeho odměna doslova ničím ve srovnání s tím, jaké zisky sklidí Sirik za dovezený kelyk, zvlášť když teď nemusel vyplácet vozky. Pochopitelně bude muset koupit nové vozy a opravit ty, které mu dovezl Vrč, jenže na něco takového tu byla pojistka.

Když se protáhl kolem vozu, mohl si ho lépe prohlédnout. Došel k trpkému závěru, že Trygalle svoje vozidla staví tak, aby vydržela snad cokoliv. Tenhle byl ožehnutý, rozervaný jako od drápů planinských medvědů, okousaný a osekaný, a křiklavá barva se loupala, jako kdyby na ni cákla kyselina. Zažil toho tolik co válečný vůz.

Vrč prošel kolem koní. Udělal pět kroků a překvapeně se otočil. Byl tak blízko, že měli začít jančit – *vždycky* jančili. Dokonce i ti, které na svůj pach přivykl, se pod ním nezvladatelně třásli, dokud jejich děs neotupilo prosté nervové vyčerpání. Jenže tihle… zamračil se a jednomu z předního páru se podíval do očí. Setkal se pouze s netečnou lhostejností. Potřásl tedy hlavou a pokračoval v cestě.

Zatraceně zvláštní. Ale zase by se mu takový kůň docela hodil.

A ještě lepší by byl nějaký ten mrtvý. Mrtvý jako Gisp.

Při tom pomyšlení se mu vybavily jisté nepříjemnosti, kterými se zrovna nechtěl zabývat. *Jako třeba – jak to, že dokážu velet mrtvým?*

Usoudil, že na odhalování nových nadání už je přece jen dost starý.

Korakl z mroží kůže se nebezpečně pohupoval na vlnách mezi dvěma kupeckými bárkami a hrozilo, že ho větší plavidla rozmačkají. Osamělý muž rychle zabral pádlem a ve chvilce přirazil k zablácenému přístavišti plnému pastí na langusty. Když vylezl z koraklu, byl od pasu dolů promočený a v tlumoku, jejž měl přehozený přes rameno, to čvachtalo. Vystoupil po ošlapaných schodech na nábřeží a nechával za sebou mokrou stopu.

Byl neupravený, s dvou až třídenním strništěm, a jeho kožený oděv byl podivnou směsicí toho, co se nosí pod zbrojí, a něčeho, co by si vzal nathijský rybář do lijáku. Měkký klobouk z tulení kůže měl pomačkaný, vybledlý sluncem a olepený solí. Kromě tlumoku si ještě nesl zvláštní šamšír v dělené pochvě svázané kousky rozedraného řemínku. Hadí hlava na hrušce měla prázdné důlky, v nichž kdysi byly zasazené drahokamy místo očí, špičáků a obojku. Muž byl vysoký a šlachovitý a přes nábřeží vyrazil s nenápadným spěchem a proplétal se mezi lidmi směrem k uličce po straně hlavní ulice. Z přístaviště u vody se kdosi hlasitě ptal, kdo nechal napůl potopený korakl vedle jeho klecí.

Muž dorazil do uličky, udělal ještě pár kroků a zastavil se ve stínu mezi vysokými skladišti. Sňal si klobouk a setřel si špínu z čela. Černé vlasy, na čele již prořídlé, měl svázané do culíku, který měl původně stočený pod kloboukem a nyní mu dosahoval na bedra. Obličej měl samou jizvu a kdysi přišel o větší část levého ucha. Chvíli se škrábal ve vousech, než si zase narazil klobouk na hlavu a pokračoval v cestě.

O deset kroků dál po něm z výklenků po stranách skočili dva lidé. Ten nalevo mu opřel hrot dýky o žebra, druhý mu před očima zamával krátkým mečem a ukázal mu, ať se opře o špinavou zeď.

Muž mlčky poslechl. V šeru si prohlédl toho s mečem a zamračil se. „Leffe."

Špinavý úsměv. „Ahoj, starý parťáku, hezký, že ses tu ukázal."

Útočník s dýkou frkl. „Myslel sis, že s tím blbým kloboukem si tě nevšimneme, co?"

„Zhoři! Ani netušíte, jak jsem rád, že vás dva vidím. Bohové pod náma, myslel jsem si, že už vás dávno potkal ošklivý konec. Tohle je skvělý, kamarádi! Kdybych měl nějaký peníze – jakýkoliv – no, oběma bych vám koupil pití –"

„To stačí," zavrčel Leff a nepřestával mu šermovat mečem pod nosem. „Máme tě na seznamu, Torvalde Nome. Pravda, až hodně dole, poněvadž většina lidí usoudila, že už seš dávno pryč a nejspíš taky mrtvej. Ale zdrhnout před dluhem – a hodně velkým – nemluvě o tom, žes vzal roha mně a Zhořovi –"

„Těžko! Pamatuju si, že jsme náš spolek formálně rozpustili noc potý, co –"

„Sklapni, zatraceně!" zasyčel Zhoř. „Nikdo o ničem z toho nic neví."

„Chtěl jsem zdůraznit, že před váma dvěma jsem neutekl," vysvětloval Torvald chvatně.

„To je fuk," opáčil Leff, „protože kvůli tomu na tom seznamu nejseš, co?"

„Vy dva musíte být zoufalí, že jste se dali na –"

„Možná jsme," uťal ho Zhoř, „a možná ne. To, že nemáš ani měďák, je špatná zpráva, Torvalde. Pro tebe spíš než pro nás, protože my tě teď doručíme. A jestli nebude věřitel Gareb štěstím bez sebe."

„Počkat! Můžu sehnat peníze – můžu ten dluh splatit. Ale potřebuju čas –"

„Žádnej čas ti nedáme," prohlásil Leff a zavrtěl hlavou. „Promiň, starej brachu."

„Jedna noc, o víc nežádám."

„Jedna noc, abys mohl utýct hodně daleko."

„Ne, přísahám. Bohové, zrovna jsem se vrátil! Přišel jsem splatit všechny svoje dluhy!"

„Vážně? A jak to hodláš udělat?"

„Podrobnosti nech radši na mně, Zhoři, abyste s Leffem zůstali nevinní. Teď jsem na tom seznamu hodně nízko – musím být, protože už je to hezkých pár let. To znamená, že nikdo nečeká, že mě přivedete, ne? Dejte mi jednu noc, jenom jednu, o víc nežádám. Zítra touhle dobou se můžeme sejít tady. Neuteču vám, slibuju."

„Musíš nás považovat za pitomce," podotkl Leff.

„Poslouchejte, jakmile splatím Garebův dluh, můžu vám pomoct. S tím seznamem. Kdo je na takový věci lepší než já?"

Zhoř protáhl obličej v nevěřícím výrazu a skoro to vypadalo, že mu oči vypadnou z důlků. Olízl si rty a loupl pohledem po Leffovi.

Torvald Nom si toho všiml a hned dodal: „Aha, takže opravdu máte potíže. Ty seznamy sežerou každýho, kdo je převezme. Musím vám říct, že žasnu a taky jsem těžce zklamaný, když vidím, jak hluboko jste vy dva od mýho odchodu klesli. Bohové, kdybych to věděl, tak jsem možná i zůstal –"

Leff frkl. „To je zatracená lež."

„No dobře, možná trochu přeháním. A kolik Gareb tvrdí, že mu dlužím?"

„Tisíc stříbrnejch radů."

Torvaldu Nomovi spadla brada a z tváří se mu vytratila všechna barva. „Pro mistra Kápě, akorát mi koupil večeři a džbánek nebo dva! A i tehdy jsem si myslel, že je prostě velkorysý. Chtěl, abych pro něj něco udělal. Když mi za tu noc poslal účet, urazilo mě to –"

„Úroky, Torvalde," přerušil jej Leff. „Víš, jak to chodí."

„Kromě toho," dodal Zhoř, „ses prostě sebral a utekl. Kde jsi byl celou tu dobu?"

„To byste mi nikdy nevěřili."

„To máš na zápěstí jizvy od okovů?"

„Ano, i horší. Nathijský ohrady pro otroky. Malazští otrokáři – až do Sedmiměstí. Beru chraň, kamarádi, nebylo to hezký ani trochu. A ta dlouhá cesta zpátky, inu, kdybych byl bard, vydělám jmění jen na vyprávění toho příběhu!"

Meč před jeho obličejem zakolísal a sklonil se. Dýka se mu přestala opírat o žebra. Torvald oba muže přelétl pohledem. „Jedna noc, kamarádi, a všechno se vyřeší. A pak vám můžu začít pomáhat s tím seznamem."

„My už pomoc máme," zabručel Leff, i když ho to přiznání očividně netěšilo.

„Ale? A koho?"

„Kruppeho. Pamatuješ na něj?"

„Na toho umaštěnýho tlusťocha, co věčně okouněl u Fénixe? Copak jste se zbláznili?"

„To je náš novej šenk, Torvalde," prohlásil Zhoř, „od tý doby, co nás Bormen vyhodil z –"

„Nevykládej mu takový věcí, Zhoři!"

„Jedna noc," řekl Torvald a kývl. „Platí? Dobře, nebudete litovat."

Leff vrátil meč do pochvy. „Už teď lituju. Poslouchej, Torvalde. Utečeš a my po tobě půjdeme, ať zmizíš kamkoliv. Můžeš skočit rovnou do těch nathijskejch ohrad a my tam budeme vedle tebe. Je ti to jasný?"

Torvald se na něj chvíli mračil, pak kývl. „Je, Leffe. Ale já se teď vrátil a už neodejdu. Nikdy."

„Jedna noc."

„Ano. Teď se vraťte na nábřeží – kdo ví, třeba budu chtít utýct na příští lodi, co odpluje."

Oba okamžitě znervózněli. Leff do Torvalda strčil, jak šel kolem,

a Zhoř byl hned za ním. Torvald se za nimi chvíli díval, než se vrhl do davu na hlavní ulici.

„Jak to," brumlal si pod vousy, „že takoví naprostí pitomci všechno přežijou? Všechno?"

Upravil si moranthskou pláštěnku a ujistil se, že žádný z předmětů ukrytých ve vnitřních kapsách se neuvolnil nebo, bohové chraňte, nerozbil. Nikde nic nekapalo. Nikde ho nic nepálilo, necítil kluzkou přítomnost… čehokoliv. *Dobře.* Stáhl si krempu do čela a šel.

Ta záležitost s Garebem byla zatraceně protivná. Bude s tím tedy muset něco udělat, že? *Jedna noc. Tak budiž. Zbytek může počkat.*

Doufejme.

Skromný prostředek, narozený před sedmadvaceti lety v Jednooké Kočce, byl smíšené krve. Rhivka, prodaná místnímu obchodníkovi za tucet prutů kalené oceli, porodila o rok později parchanta. Osm let nato byl adoptován do otcovy domácnosti, učil se pracovat se železem, a byl by podnik zdědil, nebýt té strašné noci, kdy se jeho chráněný, stabilní svět rozpadl.

Dorazila cizí armáda a město oblehla. Pro mladého muže následovaly dny a noci plné vzrušení, kdy se ulicemi nesly řeči o slávě, kterou městu slibovali za vstup do velké a bohaté Malazské říše – jenom kdyby ti pitomci v paláci kapitulovali. Otci žhnuly oči tím vysněným příslibem, a bezpochyby kvůli stoupajícímu přílivu podobných vidin se tento postarší kupec spikl s agenty říše a jedné noci se pokusil otevřít městskou bránu – jenže pokus skončil hrozným neúspěchem. Kupce zatkli a popravili a do jeho sídla vpadli posádkoví vojáci s tasenými meči.

Z toho útoku bude mít Skromný prostředek do smrti noční můry. Viděl, jak znásilnili a zabili matku a nevlastní sestry. Jekot, kouř a krev, všude krev, jako trpký dar nějakého temného boha – ach, na tu krev nikdy nezapomene. Zbitého a v řetězech ho vyvlekli na ulici, a byl by skončil stejně jako otec, nebýt žoldnéřské kumpanie v žoldu města. Její velitel, vysoký, zuřivý Jorrik Ostrohrot, se hrstky přeživších vězňů ujal.

Kumpanii následně paranoidní vládci města z Jednooké Kočky vyhnali. Přeplavila se přes jezero Starý král krátce předtím, než další zrada uspěla tam, kde se první nezdařila. Následovala další noc krveprolití, jen tentokrát vraždili spárští asasínové, a Jednooká Kočka spadla Malazské říši do klína.

Jorrik Ostrohrot vzal vězně s sebou a na divokém jižním pobřeží jezera, na úpatí Jednookého pobřeží, je propustil na svobodu a dal

jim dost zásob, aby se přes hory dostali na plošinu Starého krále. Odsud Skromný prostředek dovedl zbytky domácnosti, otroky i svobodné občany bez rozdílu, po kupeckých stezkách do Medvědu. Po krátkém pobytu se vydali na jih k Fleku a dál na Rhivskou stezku.

Chvíli se zdrželi v Dřevnově, odkud utekli před další malazskou invazí do Darúdžhistánu, spolu s dalšími vyčerpanými uprchlíky.

Tady se Skromný prostředek usadil v poslední kanceláři, která přežila z otcova podniku, a pustil se do dlouhého, usilovného budování, během něhož si brousil taktické schopnosti i sílu vůle.

Dlouhá a nebezpečná cesta mu zajistila věrnost podřízených. Otroci dostali za odměnu svobodu a jediný neodmítl vzít u něj práci. Obchod železem se rozrůstal. Nějakou dobu to vypadalo, že ho možná znovu potká prokletí Malazské říše, ale přišel dar, dar krve, jak konečně pochopil, a město zůstalo ušetřeno.

Jenže na jak dlouho? Skromný prostředek už dobře věděl, jak to v říši chodí. Infiltrace, mazané způsoby destabilizace, úkladné vraždy, vyvolání paniky a rozklad pořádku. Že měli ve městě vyslanectví, byl jenom způsob, jak do Darúdžhistánu přivést své děsivé agenty. No, on už nebude nikam utíkat.

Otcovi předkové obchodovali se železem dvanáct generací. Tady v Gadróbské čtvrti v Darúdžhistánu, v pokladnici hluboko pod úrovní ulice, našel záznamy sahající téměř šest století zpátky. A mezi nejstaršími velínovými svitky učinil objev.

Darúdžhistán Malazské říši nepřipadne – objevil prostředky, jak to zajistit. Jak zajistit, aby město, jež nyní považoval za svůj domov, jeho rodinu ani jeho blízké už nikdy žádná cizí mocnost neohrozila.

Dobře věděl, že aby toho dosáhl, aby složité plány přinesly ovoce, bude potřebovat všechen svůj ostrovtip. Dále bude potřebovat ohromné sumy peněz, a ty měl nyní k dispozici. A žel, bude muset být nelítostný.

Nepříjemná, ano, nicméně nezbytná oběť.

Ústředí velkoobchodu železem Eldra zabíralo několik budov, skladišť a dílen severně od brány Dvou volů. Celý komplex byl obehnaný zdí a v podstatě soběstačný. Před protáhlou přízemní slévárnou opírající se o západní zeď stály tři kovárny. Pod slévárnou tekl podzemní potok vlévající se do Maiten. Odpadní vody a kaly, jež potok odnášel, daly zátoce jméno Ošidná, a většinou se hnědá skvrna táhla daleko do Azurového jezera – nepříjemný důsledek zpracování železa, jak často vysvětloval městským hodnostářům, když gadróbští rybáři začali křičet natolik hlasitě, než aby je bylo možné ignorovat. Nabídka odškodného obvykle stačila námitky umlčet. A co se týkalo

nahořklé ironie, již Skromný prostředek cítil, kdykoliv odškodné vyplácel – ironie založené na chladném faktu, že železo potřebují všichni a poptávka po něm je věčná, protože je ho zapotřebí na rybářské háčky, harpuny i zbroj a meče – inu, názor na to si moudře nechával pro sebe.

Administrativní budova stála u jižní zdi pozemku a sloužila jako kancelář i rezidence. Křídlo u jižního okraje kováren zabírala obydlí dělníků. V ústředním domě bydleli úředníci a ukládaly se sem záznamy. Poslední křídlo bylo nejstarší stavbou a jeho základy sahaly až do časů, kdy hlavním kovem byl bronz a civilizace teprve syrovým příslibem. Hluboko pod tímto křídlem procházelo vrstvami vápence staré schodiště otevírající se do několika hrubě vytesaných pokladnic, používaných po generace jako skladiště. Skromný prostředek tušil, že dávno předtím krypty sloužily mnohem temnějším účelům.

Nedávno přeměnil jednu takovou komnatu na tajnou kancelář, kde mohl pracovat sám, chráněn předivem dlouho spících ochranných kouzel, a tady trávil většinu nocí, kupodivu neumdlévající, jako by mu samotná ušlechtilost jeho úkolu zajistila nadlidskou sílu – další důkaz, že jeho úsilí přinese ovoce, jakési uznání, od mocností, o jejichž existenci měl povědomí jen málokdo.

Náhle probuzené očekávání, rychle potlačené, jakmile otevřel knihu a začetl se do zprávy vyškrábané do vosku.

Velice nešťastná záležitost. Čtyři asasínové, a všichni selhali. Cech ho ujistil, že se něco takového nebude opakovat.

Takže cíle byly nakonec opravdu tak nebezpečné, jak Skromný prostředek předpokládal. Žel, byla to jen trpká útěcha. Odložil knihu, sáhl pro váleček na nahřátém podnosu a zprávu pečlivě roztavil.

Cech se bude muset snažit. Jinak v něj ztratí víru a vyhledá… jiné prostředky.

Zvonění železných prutů, jež na dvoře dělníci přendávali z palet na vozíky a převáželi do skladiště, připomínalo srážku vojsk v bitvě. Skromný prostředek sebou trhl.

Udělá, co bude nezbytné. *Co bude nezbytné.*

Zakrátko se cizí loď přiblížila k Nižšímu molu a upoutala pozornost davů na nábřeží. Neustálý řev pouličních prodavačů, nosičů, jasnovidců, prostitutek, povozníků a rybářů téměř utichl, všichni kulili oči. Hovory ustaly, jak lidé nabírali vzduch do plic a v šoku ho zadržovali. Kdosi vyprskl smíchem a ostatní ho rychle následovali.

Na přídi s bledou, dokonalou rukou opřenou o vyřezávaný krk zakončený koňskou hlavou stála žena. Nebýt její ohromující nadpo-

zemské krásy, působil by její přespříliš vznešený, až povýšený postoj směšně. Měla na sobě průsvitnou, smaragdově zelenou blůzu splývající jako voda v ledovcovém potoce, přepásanou černým koženým opaskem, za nímž měla zastrčené tři dýky bez pochev, a pod tím těsné spodky z vydělané kůže a kamaše z kůže nevydělané. Za ní se na palubě i v ráhnoví hemžily dvě desítky bhok'arala a tři další se prali u kormidelního vesla.

Všechny přístavy po celém světě mají příběhy o příšerně podivných lodích, ale téhle se žádný nevyrovnal, aspoň tak to budou v následujících letech tvrdit svědkové doma a po barech. Jak se loď blížila k molu, vypadalo to, že nebezpečí je neodvratné. Bhok'arala jsou nakonec pouhé opice, chytré asi jako průměrný pes. Jako osádka lodi? Směšné. Přirazit s ní s takovou obratností? Nemožné. A přece na poslední chvíli tři tvorové peroucí se o kormidlo loď jako zázrakem stočili. Když loď přirazila, slaměné nárazníky mezi trupem a kamenným molem se téměř neprohnuly. Ve zmatku vyletěla lana a jen několik z nich na dosah přístavních dělníků – ale stačilo to, aby loď přivázali. Na hlavním stěžni se spustila hlavní plachta a na okamžik uvěznila bhok'arala, který pištěl a rval se, aby se vysvobodil.

Na hlavní palubě se bhok'arala seběhli k lávce a všichni na nábřeží se dívali, jak se šedé, pokřivené prkno vysouvá a naráží o molo, přičemž tři nebo čtyři černokřídlá zvířata sletěla se zoufalým pištěním do vody.

Úředník z kanceláře správce přístavu, stojící opodál, příliš dlouho váhal, než se vydal požadovat poplatky za kotvení. Opilí bhok'arala se vyškrábali zpátky na palubu, jeden s rybou v hubě, ostatní se přihrnuli a o úlovek se strhl lítý boj.

Žena sestoupila z přídě, ale místo aby vystoupila, zmizela v kajutě.

Úředník vykročil, ale rychle ustoupil, protože půl tuctu bhok'arala mačkajících se u zábradlí poblíž lávky na něj vycenilo zuby.

Jak je obvyklé u všech davů, zájem o nové věci je jen krátkodobý, a zanedlouho si lodi všímal už jen úředník, marně se snažící získat poplatky od dvou desítek okřídlených opic, které jen prskaly a šklebily se na něj, a jedna po něm dokonce hodila rybí hlavu. Upřený pohled zakolísal a úředník se po chvíli vrátil k tomu, co vyžadovalo jeho pozornost, než se loď objevila.

Zpráva o překrásné ženě a její šílené posádce se během odpoledne roznesla po městě rychle jako na křídlech špačků.

V kapitánské kajutě na lodi se Scillara dívala, jak sestra Zášť s lehkým úsměvem na plných rtech nalévá víno a staví poháry před hosty

rozesazené kolem stolu s mapami. Úsměv se však proměnil ve smutné zamračení – jen trochu přehnané – když se Řezník na židli otočil, příliš rozčilený, než aby přijal mírumilovné gesto.

„No vážně," poznamenala Zášť, „dospělejší chování by teď bylo opravdu příjemné. Cesta byla dlouhá, ano, ale opakuji, že počkat s vyloděním do setmění je nejmoudřejší."

„Já tady žádný nepřátele nemám," zavrčel útočně Řezník. „Jenom přátele."

„To je možná pravda," připustila Zášť, „ale ujišťuji tě, mladý asasíne, že Darúdžhistán není totéž město, jež jsi před lety opustil. Nebezpečí tu nyní číhá na každém kroku –"

„To já vím! Cítím to – cítil jsem to, než jsem vůbec nastoupil na tu tvou zatracenou loď! Proč myslíš, že jen tady tak dřepět a nic nedělat mi připadá jako ta nejhorší možnost? Potřebuju navštívit pár lidí, varovat –"

„Ach ne," přerušila jej Zášť, „opravdu si myslíš, že jen ty sám si uvědomuješ nebezpečí? Že všechno visí na vlásku na špičkách tvých prstů? Ta nadutost mládí!"

Scillara si nacpala dýmku rezlistím a chvíli vykřesávala jiskry. Kajutu plnily těžké chmury. Na tom ovšem nebylo nic nového. Celá cesta byla zmatená a protivná od chvíle, kdy ji, Řezníka, Barathola a Chaura vylovili z moře, zatímco na ně obloha ze všech stran vrhala ohnivé koule. Zbožňující bhok'arala, zubožený mezek, babizna, která se rozpadla na hromadu pavouků, kdykoliv se na ni někdo byť jen křivě podíval. Hubený a dočista šílený velemág stínu a Trell se zlomeným srdcem. A i když se Zášť chovala jako rozmazlená princezna, byla to ve skutečnosti převtělenecká čarodějka, děsivě mocná a nebezpečně podivínská jako starší bohyně. Nesourodější posádku a pasažéry si Scillara opravdu neuměla představit.

A teď jsme tady. Chudák Darúdžhistán! „Nebude to trvat dlouho," řekla Řezníkovi. „Měli bychom se co nejvíc vyhýbat pozornosti."

Iskaral Pust, sedící na židli s nohama přitaženýma k hlavě, takže měl ropuší obličej mezi koleny, se při té poznámce začal dusit. Po chvíli se, celý rudý a s očima vylézajícíma z důlků, zamračil na osazenstvo kolem stolu. „Posádka jsou šílené opice!" Naklonil hlavu a napjatě se zadíval na Scillaru. „Mohli bychom s ní kouřit sušené ryby – stačí jí je pověsit do vlasů! Pochopitelně by nás ty ryby nakonec všechny otrávily, což možná měla v plánu od samého začátku! Nepustit ji k jídlu ani k pití – ano, přišel jsem na to, co je zač. Ne, velekněze stínu tak snadno neošálíte! To ne. Kde že jsem to byl?" Svraštil obočí, a najednou ho zvedl a hrozivě se na Scillaru zamračil. „Vyhý-

bat se pozornosti! Proč se tam prostě neproplížíš v tom svém oblaku, ženská?“

Poslala mu kouřový polibek.

Zášť postavila pohár. „Asi by stálo za to nyní probrat přípravy, které nás čekají, nemyslíte?“

Otázka položená všem se setkala jen s prázdnými pohledy.

Zášť si povzdechla. „Mappo Pořízi, ten, koho hledáš, není na zdejším kontinentě. Přesto bych radila pokračovat dál po souši možná až na Lamatath, kde by mělo být snadné opatřit si přepravu do padlé Lederské říše.“

Trell si ji prohlížel přimhouřenýma očima. „Potom nebudu otálet.“

„Ach, on nesmí otálet,“ šeptal Iskaral Pust. „Ne, ne, ne. Příliš mnoho vzteku, příliš mnoho žalu. Ten velký hňup nesmí otálet, ba ani *meškat*. Meškání by bylo hrozné a nejspíš i protizákonné. Ano, možná bych ho měl nechat zatknout. Musím o tom porozmýšlet, a přitom se nevinně usmívat!“ A usmál se.

Mogora frkla. „Manželi,“ pronesla sladce, „vyvěštila jsem tvůj osud. V Darúdžhistánu tě potká v tragickém střetnutí. Zkáza, utrpení pro všechny, vypuštění strašlivých kleteb a děsivé moci. Ničení, takové ničení, až se mi každou noc zdálo o požehnaném míru, o ujištění, že vesmír je opět v rovnováze.“

„Neumím si představit,“ podotkla Zášť, „jak stín nastoluje nějakou rovnováhu. Ten tvůj manžel slouží ďábelskému bohu, velice nepříjemnému bohu. A co se tvého věštění týče, Mogoro, náhodou vím, že žádné takové nadání nemáš –“

„Ale doufat můžu, ne?“

„Tohle není svět plnící zbožná přání, drahoušku.“

„Ach, ženo,“ zakrákal Iskaral Pust, „kéž bys uměla začarovat sama sebe. Ukončila bys tím mou nevolnost –“

Mogora se s prsknutím popustila do hemžící se masy pavouků, kteří seskákali ze židle a rozběhli se po kajutě.

Iskaral Pust se zazubil. „Proto sedávám takhle, hlupáci. Při každé příležitosti vás všechny pokouše!“ Ukázal pokrouceným prstem na Scillaru. „Až na tebe, samozřejmě, protože z tebe se jí dělá zle!“

„To je dobře,“ utrousila Scillara a pohlédla na Barathola. Černý obr se usmíval a pozoroval ostatní. Za ním stál Chaur a s nalepeným přiblblým úsměvem se snažil dupat po pavoucích. „A co ty, kováři? Toužíš prozkoumat to velkolepé město modrého ohně?“

Barathol pokrčil rameny. „Myslím, že ano, i když je to už dávno, co jsem byl naposledy mezi lidmi. Anonymita by se mi nakonec mohla líbit.“ Zřejmě si všiml rukou, jež měl položené na stole, a ve spleti

jizev zahlédl něco, nad čím se zamračil, a pomalu ruce odtáhl. Téměř plaše před ní uhnul pohledem.

Scillara věděla, že není na velká doznání. Jediná věc, které člověk lituje, může rozmačkat tisíc vznešených skutků, a Barathol Méchar litoval víc věcí, než by většina smrtelníků zvládla. A už nebyl natolik mladý, aby vše bezostyšně přešel, pokud tedy je mládí dobou na smělou neohroženost, pohrdání budoucností, která dovolí, inu, skoro všechno, pokud to poslouží okamžité potřebě.

„Přiznávám jistou melancholii, když navštěvuji kypící města, jako je tento Darúdžhistán," připustila Zášť. „Dlouhý život jednoho poučí, jak pomíjivá je taková bující sláva. Znovu jsem narazila na města, která jsem znala v dobách jejich velikosti, a našla jsem jen bortící se zdi, prach a prázdnotu."

Řezník vycenil zuby. „Darúdžhistán stojí už dva tisíce let a bude stát další dva tisíce – i dýl."

Zášť kývla. „No právě."

„My nemáme rozvážnost života trvajícího pár tisíciletí, Zášti –"

„Tys očividně neposlouchal," přerušila ho. „Tohle není podstatné. Vezmi si, jaká únava často postihuje tvůj druh ke konci života. Potom to znásob bezpočtem životů. Takové je břímě dlouhověkosti."

„Okamžik, než pro tebe zapláču," ucedil Řezník.

„Takový nevděk! Dobře, mladý muži, prosím, odejdi, a pokud tě nyní vidím naposledy, opravdu poznám odměnu rozvážného chování!"

Řezník si přetřel obličej a vypadalo to, že si vzápětí začne rvát vlasy. Zhluboka se nadechl a pomalu vydechl. „Počkám," zamumlal.

„Vážně?" Zášť zvedla dokonalé, tenké obočí. „Tedy možná přijde i omluva?"

„Promiň," zamumlal Řezník. „Jde jen o to, že se bojím, co by se s mým městem mohlo stát, a to plýtvání časem – jakýmkoliv časem – no, není to snadný." Pokrčil rameny.

„Omluvy s námitkami se nepočítají, víš," sdělila mu Zášť a vstala. „Už se setmělo? Nemůžete si všichni na chvíli zalézt na kavalce? Nebo se procházet po podpalubí či něco podobného? Zatímco se Řezník nevychovaně užírá kvůli věcem, které nijak nemůže ovlivnit, já cítím, že v Darúdžhistánu sídlí… osoby, jejichž povaha leká dokonce i mne. A proto musím přemýšlet… a nejlépe sama."

Scillara vstala. „Jde se, Řezníku," prohlásila a popadla ho za loket.

S Chaurem za patami následoval Barathol trellského válečníka do podpalubí. Na lodi nebyla žádná palanda dost velká, aby se na ni

mohl Mappo uložit, a tak si vyrobil jakýsi příbytek mezi žoky se zásobami. Už měl sbalené věci, hamak, zbroj i zbraně nacpal do vaku zavázaného řemenem. Posadil se na bednu a vzhlédl ke kováři.

„Chceš se mnou o něčem mluvit, Barathole?“

„Zášť říkala, že Trelly z tohoto kontinentu vypudili už dávno.“

„Můj lid žil pod tlakem tisíce let.“ Mappo pokrčil mohutnými rameny. „Možná jsme pro ostatní tak ošklivi, že samotná naše existence je nepřijatelná.“

„Čeká tě dlouhá cesta. Myslím –“

Mappo zvedl ruku. „Ne, příteli. Tohle musím vyřídit sám.“

„Přejít celý kontinent plný nepřátel? Mappo, někdo ti musí hlídat záda.“

Trell si ho chvíli prohlížel. „Barathole Méchare, během této cesty jsme se navzájem dobře poznali. Neumím si ani představit někoho lepšího, kdo by mi měl hlídat záda, než jsi ty.“ Potřásl hlavou. „Nehodlám jít přes kontinent. Jsou tu… jiné stezky. Možná nebezpečnější, ale můžeš si být jistý, že mě není snadné zabít. Byl to můj neúspěch, a abych ho napravil, inu, je to jen a jen moje zodpovědnost. A já se nesmířím – *nemůžu* – s tím, aby kvůli mně riskoval život někdo jiný. Ani ty ne, příteli. Ani blažený Chaur. Nech to, prosím, na mně.“

Barathol si povzdechl. „Vnucuješ mi tedy mnohem horší volbu.“

„Ale?“

Trpké pousmání. „Ano. Co si mám počít se svým životem.“

Mappo se uchechtl. „Tomu bych neříkal horší, aspoň to tak nevypadá z mého pohledu.“

„Chápu, jaký to je, když tě něco pohání,“ pravil Barathol. „A to je, myslím, *všechno,* co chápu. V Sedmiměstí jsem skoro sám sebe přesvědčil, že to, co jsem našel, je taky všechno, co potřebuju, ale jen jsem sám sobě lhal. Teď si myslím, že někteří lidé prostě nemůžou… odejít na odpočinek. Příliš to připomíná kapitulaci.“

„Byl jsi kovář –“

„Z nezbytí. Býval jsem voják, Mappo. Rudá čepel.“

„Přesto je práce se železem úctyhodné povolání. Možná jsi kdysi byl voják, ale odložit zbraně a najít si jiné zaměstnání není kapitulace. Pokud to tak cítíš, tak tohle město je nepochybně plné paláců a v mnohých uvítají strážného s tvými zkušenostmi. A budou tu i kupci vypravující karavany. A město má určitě vlastní posádku – žádný válečník se nemusí bát, že skončí bez práce, protože jejich schopnosti jsou vždycky žádané.“

„Smutné to přiznání, Mappo.“

Trell znovu pokrčil rameny. „Spíš si, Barathole, myslím, že pokud někdo potřebuje hlídat záda, je to Řezník."

Barathol si rozčileně vzdychl. „Moc toho neřekne o tom, co má v plánu. V každém případě je tohle jeho město. Najde někoho, kdo ho dozajista ochrání. Kromě toho musím přiznat, že když ho vidím, jak cvičí s těmi svými noži, tak si říkám, že by se možná měl spíš Darúdžhistán bát jeho návratu."

„Je moc zbrklý."

„Věřím, že mu Scillara už přitáhne otěže."

„Barathole, rozlučme se. Hodlám odejít brzy."

„A kdybych sem za tebou nepřišel?"

„Loučení mi moc nejde." Odvrátil zrak.

„Potom to ostatním za tebe vyřídím. Řezník bude… naštvaný."

„Já vím a je mi to líto – v mnoha ohledech jsem zbabělec."

Barathol ho však chápal. Nešlo o zbabělost, byla to spíš hanba nepochopitelně překroucená mimo jakékoliv představitelné ospravedlnění. Ztráta Icaria byla rána tak hluboká a nenapravitelná, že jak se šířila, smetla z cesty všechno ostatní. Přátele, věrnost, životy i historii. A Mappo s tím přívalem a osudem, který na jeho konci hledal, prostě nedokázal bojovat. Barathol tušil, že v závěru přijde nezměrný žal.

Pokud nebyl Icarium Zloděj životů dosud puštěn ze řetězu, stane se tak brzy. Mappo tomu nebude moct včas zabránit. Bylo proto těžké nechat ho čelit všemu, co ho čeká, samotného a obrátit se k němu zády, ale co mohl dělat, když se Mappo vyjádřil tak jasně? „Nechám tě tedy tvým… stezkám, Mappo. A přeju ti jen to nejlepší: klidnou cestu a její úspěšné zakončení."

„Děkuju, příteli. Doufám, že v Darúdžhistánu najdeš dobrý domov." Zvedl se a stiskl kováři ruku. Pak objal Chaura, jenž se nadšeně zasmál a pokusil se si s ním zatancovat. Mappo se ošklíbl a couvl. „Loučím se, Chaure. Postarej se tady o Barathola."

Když Chaur konečně pochopil, že už Mappa nikdy neuvidí, přišly slzy. V jeho otevřených, dětinských reakcích byla prostá krása. Barathol si pomyslel, že Chaur je možná jediný, kdo kráčí po nejopravdovější stezce života. Položil ruku Chaurovi na svalnaté rameno a usmál se na Mappa. „On je dar, jaký si nezasloužím."

Trell kývl. „Dar, jaký si nezaslouží tento svět. Teď chci být v této poslední chvíli sám."

Barathol se uklonil a odvedl Chaura k žebříku vedoucímu na palubu.

* * *

Iskaral Pust si vylezl na prostřední kavalec u oblého trupu. Hlavou se praštil o spodní stranu horního a tiše zaklel, načež zanadával o něco víc, protože musel zpod polštáře vyhodit hrst nechutných obětin, které mu tam zanechali bhok'arala. Hnijící rybí hlavy, hrsti šupinatých výkalů, cetky ukradené Zášti a popraskanou kaolinovou dýmku štípnutou Scillaře. Věci s třesknutím dopadly na prkna přímo k mezkovým kopytům. Mezek se totiž rozhodl postávat vedle jeho kavalce v nepravidelných intervalech – a pokaždé velmi úspěšně zvolil nejméně vhodnou dobu, jak se slušelo na podivně věrné zvíře zcela bez mozku.

Shora se ozvalo frknutí. „Průlez je příliš malý, víš," poznamenala Mogora. „Dáváš to příliš okatě najevo, manželi."

„Možná je okatý moje prostřední jméno, to tě nenapadlo? Ne, ovšemže ne. Ona nikdy nepřemýšlí. Má deset tisíc očí a ani jedním si nedohlídne dál než na špičku nosu. Poslouchej dobře, ženská. Každý ví, že mezci jsou ve všech ohledech mnohem lepší než koně. Moje blažená služka má radši kůlny, než by se prostě svalila u cesty. Ví, co je to dekorum, což se nedá říct o tobě, že?"

„Neměl by ses šťourat v nose nebo tak něco? Tví uctívači se modlí o znamení, víš."

„Aspoň mám nějaké uctívače. Ty je jenom děsíš. Ty děsíš každého."

„I teď?"

„Ovšemže ne. Bohové pod námi, ona mě děsí! Lepší ale bude jí to neprozradit. To by bylo špatné. Musím něco brzo podniknout. Ukroutit jí nohy, možná. Ano, to by šlo. Nechat ji ležet na zádech, škrábat do vzduchu a žalostně kňourat. Představivost je úžasná věc, nemyslíš?"

„Když nemáš nic jiného."

„A kdy jsem neměl? Jaké pitomosti to plácáš? To bylo zlověstné. Skoro jako kdyby mi uměla číst myšlenky. Dobré je, že to neumí."

„Zadrž," sykla Mogora. „Ten mezek byl samec! Na to bych přísahala!"

„Prohlídla sis ho, co?"

„Ještě jeden krok po téhle cestě, manželi, a vlastnoručně tě zabiju."

„Hi hi. Jaké hrozné, nechutné myšlenky to máš, ženo."

„Ne, tentokrát mě nepopleteš. Tvůj mezek právě změnil pohlaví, a jak tě znám, možná se právě dívám na soupeřku, ale víš ty co? Může si tě nechat. S mým požehnáním může, tak!"

„Oblíbenost je prokletím," zahuhlal Iskaral, natáhl se na kavalec s rukama za hlavou a zadíval se na napjaté provazy pod matrací nad sebou. „Ne že by o tom něco věděla. Radši navštívím místní chrám,

uplatím svou tyranskou nadvládu nad všemi zdejšími akolyty a fakírskými kněžími a kněžkami. Kněžkami! Jedna nebo dvě by mohly být hezké. Jako velekněz mám právo si vybrat. Obětovat ve stínu mezi jejíma nohama, ano –“

„Já to zjistím, Iskarale Puste,“ štěkla Mogora a pohnula se na kavalci. „Prostě to zjistím, a pak jednou v noci, až budeš spát, vezmu nůž, a *šmik šmik*, a budeš zpívat jako děcko a dřepat si při čůrání, a která žena nebo mezka tě potom bude chtít?“

„Vypadni mi z hlavy, ženská!“

„Není těžké si domyslet, na co myslíš.“

„Právě na to myslím! Začíná být čím dál víc nebezpečnější. Potřebujeme rozvod. Ale kvůli tomu se přece rozchází většina párů, ne? Když začne být žena příliš nebezpečná. Musí to tak být. Jsem si tím jistý. Ale potom budu volný, ne? Volný!“

Ozvalo se zahýkání.

Mogora se chechtala, až se počurala, pokud něco znamenal čůrek spadající shůry.

Scillara s Řezníkem si zabrali kavalce nejblíž zádi ve snaze mít aspoň trochu soukromí a od chodbičky si je oddělili pokrývkou. Přesto k nim Mogořin pološílený smích dolehl a Řezník se znovu zamračil.

„Jestli si ti dva konečně uvědomili, že jsou pro sebe stvoření, budeme mít konečně chvíli klid.“

Scillara se usmála. „Určitě. Ve většině manželství myslí občas oba na vraždu.“

Podíval se na ni. „Máš podivný představy, Scillaro. O všem.“

„Říkám si, jestli bys chtěl mou společnost, až půjdeš večer pryč. Nebo bys radši šel sám?“

Nedokázal se jí dívat do očí a předstíral, že se protahuje, než si lehl. „Ovšemže ne,“ řekl. „U Fénixe se ti bude líbit. Meese, Irilta, Murillio, Coll a Kruppe. No, Kruppe možná ne, obvykle je lidem proti srsti, ale jinak je docela neškodný… myslím.“ Prohrabal měšec u pasu a vytáhl minci, stříbrné žezlo Modrých Moranthů, a začal si ho obratně přehazovat v prstech. „Ti ale budou překvapení, až mě uvidí.“

Vzmohla se na úsměv. „Řezníkův opožděný návrat.“

„No, oni mě neznají pod jménem ‚Řezník‘. Tehdy jsem býval Kvítko Berka.“

„A kde je teď? Ten Kvítko Berka?“

Chvíli se díval na minci, než odpověděl. „Mrtvý. Už dlouho.“

„A co si o tom budou myslet tví přátelé?“

Posadil se. Najednou byl znepokojený a stále se jí odmítal podívat do očí. „Nevím. Nebudou mít radost."

„Myslím, že tě nechám jít samotnýho, Řezníku," usoudila Scillara. „Půjdu se s Baratholem a Chaurem potulovat po nočních trzích a tak – přece se tu slaví, ne? To zní lákavě. A to setkání s tvými přáteli může klidně den dva počkat."

Vzhlédl. „Jsi si jistá? Přece ne –"

„Jsem si jistá," skočila mu do řeči. „Tuhle noc potřebuješ pro sebe. Budeš muset odpovídat na dost otázek i bez toho, aby moje přítomnost vyvolávala další."

„Dobře." Přes veškeré úsilí byla úleva v jeho hlase téměř hmatatelná. „Ale přijď zítra – každý ví, kde je Fénix, takže se stačí jenom zeptat."

„Samozřejmě." Vstala. „Radši půjdu najít Barathola, aby neodešel beze mě."

„Už musí být pomalu večer."

„Už taky je, Řezníku. Ať ti paní dnes v noci zatáhne."

„Díky." Ale nesoustředil se.

Když odcházela, přičemž musela z cesty odstrčit mezka, říkala si, že ten ublížený pocit je nezasloužený. Našel útěchu v její náruči, protože tu nikdo jiný nebyl. Nebyla v tom láska. Ani jednou si to neřekli, nezašeptali v ospalých chvílích po milování. Šlo jen o málo víc než vzájemné uspokojení a příhodnost. A to už pominulo. Řezníka čeká setkání s přáteli – starý svět, v němž znal své místo. Stačilo, že tam nejspíš už nezapadal – a vysvětlovat ještě obtloustlou, pokuřující děvku po boku by ho ztrapnilo.

Uvědomila si, že ji změnil. Jako kdyby vstřebala něco z jeho nejistoty, nedostatku sebedůvěry. Už nebyla sama sebou, nestoudná a naježená. Už nebyla připravená nad vším ohrnovat nos, nebyla obrněná proti rozmarům tohoto zatraceného světa. Tady, pár kroků od největšího města, jaké kdy viděla, nebyl čas ani místo na takovou slabost.

Inu, teď ji uspokojí vyrovnaný Barathol. Aspoň prozatím.

Vynořila se na hlavní palubě a ocitla se uprostřed bouře. Bhok'arala se shromáždili u zábradlí nad molem a pobíhali podél něj sem a tam. Na konci lávky stál agent správce přístavu spolu s půl tuctem městských strážníků, kteří se s obušky chystali zaútočit na loď. Barathol s Chaurem právě vylezli z podpalubí a kovář se prodíral mezi ječícími a plivajícími opicemi.

Scillara chápala, proč se snaží zabránit vystupňování situace. Zášť nebyla z nejvyrovnanějších žen, jaké kdy potkala. Stačila jedna špatně

ukončená hádka a rozzuřená dračice by mohla zničit nábřeží i půlku města za ním. A to vše jen pro nedorozumění kvůli kotvicím poplatkům.

Tolik k našemu klidnému příjezdu.

Scillara se rozběhla a cestou odkopávala bhok'arala a vytahovala měšec s penězi.

Rána z boku do hlavy. Překulil se, náhle docela probraný, v obou rukou nože škrábající o špinavou dlažbu pod ním. Ramenem narazil do zdi a jen mrkal do šera kolem sebe.

Stál nad ním vysoký muž v rozedraném oděvu z černé kůže. V cárech zelené kůže se matně leskla zlomená žebra. Tvář ve stínu, prázdné oční důlky a široká ústa s nahoru otočenými kly.

Rallik Nom si to zjevení prohlížel a nože v rukou mu připadaly zbytečné. V hlavě mu pořád ještě zvonilo. Zrak mu sklouzl k zesíleným špičkám démonových rozpadajících se mokasínů. „Tys mě nakopl."

„Ano," zazněla chraplavá odpověď.

„Proč?"

Démon zaváhal. „Připadalo mi to správné."

Byli v úzké chodbě. Nalevo měl Rallik pevné dveře z černého dřeva s bronzovým kováním, napravo, těsně za démonem, křižovatku ve tvaru T a dvojité dveře naproti. Světlo z lucerny, kterou tvor držel ve svraštělé ruce s dlouhými prsty, bylo slabé a studené a na kamenné stěny vrhalo nejasné a netečné stíny. Strop byl klenutý a kameny se směrem k vrcholu oblouku zmenšovaly. Zdálo se, že jsou sesazené bez použití malty. Vzduch byl suchý, plný prachu a rozkladu a zcela bez života.

„Zdá se, že si… nic nepamatuju," podotkl Rallik.

„Časem si vzpomeneš."

Klouby měl ztuhlé, a i když seděl a zády se opíral o stěnu, svaly se mu třásly. Hlava ho bolela, a nebyla to jenom ozvěna toho zatraceného kopance. „Mám žízeň – jestli mě nehodláš umlátit, démone, tak mi najdi něco k pití."

„Nejsem démon."

„Tyhle věci se těžko poznávají," opáčil Rallik.

„Jsem Jaghut. Raest, kdysi tyran, nyní vězeň. ‚Ten, kdo se pozvedne, padne. Ten, kdo padne, bude zapomenut.' To řekl Gothos, i když se zdá, že musíme všichni čekat celou věčnost, než jeho jméno upadne v zapomnění."

Rallikovi se přece jen vrátila nějaká síla. „Vzpomínám si na… noc krve, svátek Gedderone. Malažané ve městě…"

„Zlověstné události, bezvýznamné nyní stejně jako tehdy. Nějakou dobu jsi spal, asasíne. Dokonce i jed na tvých zbraních ztratil veškerou sílu. Nicméně otataral v tvých žilách koluje neustále – jen málokdo by si vedl tak jako ty, což je asi dobře."

Rallik vrátil nože do pochev a pomalu vstal. Chodba se mu zatočila před očima, a tak je zavřel, dokud závrať nepomine.

„Tímto domem procházím… zřídkakdy," pokračoval Raest. „Možná uplynula nějaká doba, než jsem si všiml, že tu není."

Rallik zašilhal na vysokého, nahrbeného Jaghuta. „Kdo?"

„Skutečný démon. Vorcan je, myslím, teď její jméno. Ležel jsi vedle ní, neovlivněný během času. Ale ona se probudila. Prostě unikla. To lze považovat za… rušivé. Pokud na tom tedy někomu záleží."

Vorcan, mistra cechu asasínů, ano, už si vzpomínal. Byla zraněná, umírala, a on se ji snažil nést, nevěda, co vlastně hledá. Do domu, do domu, který vyrůstal ze samotné země. Do domu, kterému Malažané říkali *azath*. Zrozený z tyranova finistu… Rallik se na Raesta zamračil. „Tenhle dům je i tvým vězením," uhádl.

Jaghut pokrčil rameny, až mu kosti zavrzaly. „Stres z vlastnictví nemovitosti."

„Takže tu jsi od tý doby. Sám, ani se tu neprocházíš. A na chodbě ti leží dvě skoro mrtvoly. Jak dlouho, Raeste?"

„Mě se neptej. Vystupuje dosud venku slunce na oblohu a zase se hroutí? Ohlašují zvony vládu tam, kde žádná doopravdy není? Měří smrtelníci dosud přírůstky vedoucí k jejich smrti, sázejí rozkoše proti ceně a trvají na klamu, že skutky mají význam, že svět a všichni bohové posuzují každé rozhodnutí, které učinili, či neučinili? Mají –"

„Dost," štěkl Rallik a narovnal se. O zeď se opíral už jen jednou rukou. „Ptal jsem se ‚jak dlouho', ne ‚proč' nebo ‚z jakýho důvodu'. Jestli mi nechceš odpovědět, tak to řekni rovnou."

„Já odpověď neznám. Ale měl bych opravit jeden z tvých předpokladů. Nepřebývám zde sám, i když nyní tomu tak je, s výjimkou tebe, pochopitelně, avšak nečekám, že ve tvé společnosti setrvám dlouho. Ta legie ukvapených hlupáků, kterým říkáš tví lidé, nepochybně prahne po tvém návratu. Na tvé dýky čeká krev, tvůj měšec žízní po penězích, které ho naplní s každým životem, jejž ukradneš. A tak dále."

„Jestli jsi nebyl sám předtím, Raeste…"

„Ano, rozptyloval jsem se představami o lidské marnosti. Nějakou dobu tady v domě dřepěl, řečeno obyčejným jazykem, i pán balíčku draků."

„A pak?"

„Odešel."

„Takže tenhle pán nebyl vězeň."

„Ne. Stejně jako ty, i on byl lhostejný k mému bídnému osudu. Využiješ nyní své výsady, asasíne?"

„O čem to mluvíš?"

„Odejdeš a už se nikdy nevrátíš? Zanecháš mě věčné samotě jen s pavučinami v mém loži a s prázdnými policemi v kuchyni, s vysmívajícím se průvanem a slabým klepáním suchých větví o okenice? A s občasným výkřikem, když země a kořeny na dvoře spolknou něco nepříjemného? Zanecháš mě prostě v tomto světě, asasíne?"

Rallik Nom na něj zíral. „Netušil jsem, že tě moje bezvědomá přítomnost tolik utěšovala v samotě, Raeste."

„Taková necitlivost z tvé strany by mě neměla překvapovat."

„Moje odpověď zní ano, opravdu tě nechám ve tvým světě."

„Chybí ti vděčnost."

Rallik si přitáhl plášť k ramenům a překontroloval si výstroj. Měl na sobě starou krev, která se teď loupala jako vločky černého sněhu. „Odpusť mi. Děkuju, Raeste, za ten kopanec do hlavy."

„Nemáš zač. A odejdi – začínám se nudit."

Dveře se s hlasitým vrzáním otevřely. Venku byla noc, ale temnotu vytlačovaly k obloze vzdorovité modré ohně Darúdžhistánu. Ulice, na které z místa, kde stál, zatím neviděl, byly plné opilých hýřilů. Další slavnost, další bezduchá oslava přežití.

Ta myšlenka v něm probudila očekávání a smetla poslední zbytky prachu po dlouhém spánku. Než se za ním dveře zavřely, ještě se otočil. Zahlédl Raesta, jak stojí na chodbě. „Proč jsi mě probudil?" zeptal se ho.

Jaghut místo odpovědi jen zabouchl dveře. Probudilo to ptáky, kteří se rozletěli do noci.

Rallik se zadíval na chodník, vedle něhož se kroutily kořeny jako živí hadi. Ještě jednou si překontroloval nože, přitáhl si plášť a vydal se znovu objevovat město.

A obyvatelé Darúdžhistánu byli nakonec tak hluční, až to vypadalo, že samo město žije jakýmsi životem. Zbrklé, bez sebemenšího pomyšlení na budoucnost, ať se jedná o příští chvíli nebo celý rok. Plyn se měnil v modrý plamen, mezi lidmi vířili akrobaté a maškary, sto tisíc hudebních nástrojů vedlo válku na poli písňovém, a pokud jistí učenci řekli, že samotný ten zvuk je nehynoucí a nese se na nekonečných proudech nenarážejících na žádné osudné pobřeží v prostoru ani v čase, potom jím bylo možné poměřovat samotný život.

V čase modré průzračnosti i v čase stahujících se mračen, ve sboru výroků ohlašujících… příchody, žily světy dál, nesmrtelné jako sen.

Na střeše hradební věže stála této noci žena celá v černém. Oči chladné jako dravec upírala na střechy pod sebou, na komíny ve vzdálených chatrčích Gadróbské čtvrti, z nichž vyletovaly jiskry, a nad tím vším dlouze a usilovně přemýšlela o budoucnosti.

Na ulici poblíž Collova paláce stál zahalený muž, jako by vrostl do kamene, zatímco kolem něj se slavilo, a ve chvíli, kdy usoudil, že takový návrat, jaký původně zamýšlel, by nemusel být moudrý, jiný muž – mladší, ale se stejně tvrdým pohledem – mířil do krčmy U Fénixe.

A kus za ním se dole na nábřeží loudali kovář, jeho přihlouplý sluha a žena, jejíž velkorysé křivky přitahovaly obdivné pohledy ze všech stran, a mířili na gadróbské noční trhy. Všechno sledovali s údivem a radostí, jaké předvádějí pouze cizinci, když poprvé navštíví jedno z největších měst na světě.

Blíž u lodi, z níž vystoupili, utíkal do nejbližšího stínu velekněz stínu pronásledován téměř neviditelnými pavouky nesenými na jezerním vánku, a za nimi cupitaly dvě desítky bhok'arala – mnozí obtížení novými obětinami a všemi cetkami, které dokázali sebrat – cenily zuby a ječely a cestou je doprovázel překvapený či zděšený křik a kletby (jak se jejich sbírka předmětů rozrůstala s každým měšcem, váčkem a klenotem, jenž se ocitl na dosah jejich nenechavých pracek).

Na palubě samotné lodi zůstal jen kapitán. Zášť měla volné, splývavé roucho z černého a karmínového hedvábí, tvář v měsíčním světle bílou, jak se mračila na město před sebou. Jakýsi pach ve vzduchu, přetrvávající vůně obtěžkaná vzpomínkami… ach, ze všech míst na světě, je tohle opravdu jen náhoda? Zášť na náhody nevěřila.

A tak váhala, věděla, co první krok na pevné zemi odhalí – a nakonec usoudila, že možná bude lepší chvíli počkat.

Ale ne dlouho.

Jen tak akorát.

V jiné části Darúdžhistánu odeslal obchodník se železem další zprávu mistrovi cechu asasínů a odebral se do tajné knihovny, kde znovu hloubal nad dřevní literaturou. A zatím kousek odtud seděl kupecký strážce s blednoucím pruhovaným tetováním a mračil se do poháru svařeného vína, jejž svíral ve zjizvených rukou. Když z vedlejší místnosti zazněl dětský smích, trhl sebou.

Mezi novými sídly jistých kdysi zločineckých lichvářů, kteří si koupili vážnost, se zchudlý Torvald Nom kradmo plížil k vysoké zdi

s hroty kolem jednoho takového paláce. Tak dluhy, ano? No, to bude snadné vyřešit. Copak ztratil své schopnosti? Ovšemže ne. Pokud něco, tak krutost legendární cesty přes polovinu toho zatraceného kontinentu je ještě vybrousila. Stále ho čekal slavný návrat do Darúdžhistánu. Zítra, ano, už zítra…

A v této chvíli v malé komůrce nad šenkem u Fénixe ležel v posteli muž, dosud zesláblý ztrátou krve, a v duchu se procházel pohřebištěm své minulosti, hladil omšelé náhrobní kameny a sledoval zcuchanou trávu šplhající kolem zaprášených uren. Za ním se natahoval stín jeho mládí – slabší, delší, rozedraný na okrajích. Nechtěl ještě zvednout ruku k obličeji, aby nahmatal vrásky vepsané unavenými glyfy svého věku a chřadnoucího života.

Ach, tělo je možné vyléčit, jistě…

Dole, mezi hulákajícími a potácejícími se opilci a vřískajícími kurvami obou pohlaví, seděl jako vždy u svého soukromého stolu malý kulatý mužík. Když uslyšel odbíjet desáté zvonění, zarazil se s pusou plnou perníku, naklonil hlavu a upřel očka jako korálky na dveře do Fénixe.

Příchody.

Sláva a špatná znamení, radostná shledání a hrozné nebezpečí, okřídlené tohle a támhle to, uprchlíci a propuštěnci, nevyřízené střety a hanebné požadavky na odškodnění kvůli jedinému loku vyplivnutého vína, taková noc!

Taková noc!

KAPITOLA ČTYŘI

Topili jsme se v okvětních plátcích a listí
na pláni Sethangar,
kde se sny pohybují jako vojska na rovině,
a zpěv o kráse všech těch květů znamenal
opomenutí krve svlažující každý kořínek
na pláni Sethangar.
My prosili o přístřeší před tou bouří úrodnou,
nápory života nesené drsnými vichry
byly suché jako knězův hlas ve vášnivé trýzni
na pláni Sethangar.
A v řevu chechtajících se květin, doléhajícím
k obzoru, nebylo slyšet moudrého slova,
jak nás dráždivý dech opájel a my klopýtali
na pláni Sethangar.
Musíme zemřít v bohatství našeho zhýralství,
poddat se pokaždé hlíně studené a tmavé,
a vzápětí se znovu v úžasu nevinně zrodit
na pláni Sethangar?
Který bůh kráčí polem s kosou v ruce,
slouží grandióznímu šaškovi s ostrým úsudkem
a sbírá z našich duší vůli po snopech
na pláni Sethangar,
jak se sluší na všechna obtížná zvířata?
Květiny uctívají nestálé požehnání světla stromu,
lesy sahají k líbeznosti nebes mimo dosah,
potoky a řeky vykonávají pouť k moři
a déšť se snaží o spojení se vším masem a kostmi,
kopce se pevně drží nad každou pláni, i Sethangar,
a tak sníme o konci nespravedlivosti,
jako by to bylo v naší moci,
tam v jednoduchosti našeho pohledu,
tak uboze zaslepeného krásou…

Řeč (zlomek), (?) Keneviss Brot,
první století spánku Ohnice

Loď sténala jako zvíře ve smrtelné křeči, když šplhala po černých skalách, než kýl praskl a trup se s hlasitým zapraštěním rozlomil. Z paluby se skutálely rozsekané mrtvoly a rozsypaly se do zpěněného příboje, kde se bledé končetiny převalovaly a kývaly ve vírech, než je voda odtáhla po nerovném mořském dně do hlubiny. Jediný přeživší, jenž se přivázal ke kormidelnímu veslu, byl zamotaný do rozedraných lan na zádi a snažil se vytáhnout nůž, než vrak zalije další obrovská vlna. Solí rozleptanou rukou, z níž visela kůže v cárech, konečně zbraň vytáhl. Přeřezal lana poutající ho k veslu, a jak do trupu narazila další vlna, zalila ho bílá pěna.

Když poslední smyčka povolila, muž se svalil na bok a sklouzl k rozdrcenému zábradlí. Náraz mu vyrazil dech, a vzápětí přeletěl přes skaliska a bezvládný jako mrtvola dopadl do rozbouřených vln.

Do vraku udeřila další vlna jako obrovská pěst, bezduchou silou rozdrtila palubu a odtáhla celý trup do moře. Za ním zůstaly jen kusy dřeva, lana a potrhané plachtoví.

Na místě, kde námořník zmizel, zavířila voda kolem černé skály a z příboje se už nic nevynořilo.

Na obloze se srážely mraky a natahovaly neduživé paže ve vzájemném objetí, a i když na tomto pobřeží nerostly ve zpustošené půdě žádné stromy a na hrstech hlíny mezi skalami, oblázky a pískem na větrem bičovaném pobřeží se urodila jen tuhá tráva, z poraněné oblohy se dolů sypalo suché listí jako déšť.

Blíž k pobřeží se vlnil pruh vody, více méně chráněný před rozbouřeným mořem za útesy. Dno tvořil korálový písek zvířený natolik, že se mělčina zakalila.

Muž se vynořil z vody, celý mokrý. Pohnul rameny, vyplivl vodu s pískem a krví a vyšel na pláž. Nůž už neměl, zato v levé ruce svíral meč v pochvě. Pochva, vyrobená ze dvou kusů světlého dřeva zpevněného železem, byla celá popraskaná a z desítek škvír vytékala voda.

Muž došel za čáru přílivu, kde si dřepl na kousky škeblí, obepjal rukama kolena a sklonil hlavu. Všude kolem něj pršelo listí a podivný liják zhoustl v záplavu tlejícího rostlinstva.

Mohutné zvíře, které do něj vrazilo, by vážilo třikrát tolik, co on, kdyby nebylo vyhladovělé, ani by nezaútočilo, protože se lidí bálo, jenomže se ztratilo v prašné bouři a z travnatých plání ho to zahnalo na toto pusté, nehostinné pobřeží. Pokud by byla na břeh vyvržena nějaká mrtvola z vraku, nebyl by jí planinský medvěd pohrdl. Žel, jeho soužení nemělo konce.

Obrovské čelisti se sevřely zezadu kolem mužovy hlavy a špičáky natrhly kůži a škrábly kost, ale muž se již shýbal a otáčel a mokré

vlasy a čerstvá krev byly natolik kluzké, že se medvědovi z tlamy vykroutil.

Meč, dosud v pochvě, ležel dva kroky od něj, a už když se po něm vrhal, dopadl na něj medvěd vší váhou. Drápy drásal hauberk, až kroužky odletovaly jako utržené šupiny. Muž se na zemi stočil a praštil zvíře loktem do hlavy dost tvrdě, aby mu zhatil druhý pokus hryznout ho do krku. Medvědovi vystříkla krev z natrženého pysku.

Muž se ohnal loktem znovu a trefil medvěda do oka. Ten zavřískl a odskočil doleva. Muž pokračoval v otočce, přitáhl nohy k tělu a vykopl. Zapraskala žebra. Medvěd zařval bolestí a z tlamy mu vytryskla krev.

Muž se odstrčil a natáhl se po meči. Pohyboval se rychle jako blesk. Tasil zbraň, vyskočil a přikrčil se a ťal medvěda z boku do krku. Stará čepel projela svalem i kostí a vynořila se na druhé straně. Useknutá medvědova hlava dopadla na písek a všude cákala krev. Tělo dosedlo na zem a převalilo se, jen nohy sebou ještě cukaly.

Muž ucítil v týle prudké horko, uslyšel podivné bzučení a z černých, spletených vlasů mu stékaly krvavé sliny. Krev na čepeli meče se vařila a odpadávala ve vločkách. A z nebe stále pršelo suché listí.

Muž se odpotácel zpátky k moři, padl na mělčině na kolena a ponořil hlavu do vlažné vody.

Otupělost ho pomalu opouštěla. Když se narovnal, uviděl ve vodě krev, skvrnu táhnoucí se pryč v nějakém spodním proudu – a byla to děsivě velká skvrna. Cítil, jak mu krev stéká po zádech.

Rychle shodil hauberk i špinavou, prosolenou košili. Utrhl levý rukáv košile, vyrobil z něj tlustý obvaz a pevně si ho ovinul kolem hlavy, aby co nejlépe držel potrhané maso a kůži.

Bzučení ustupovalo, ale začaly ho hrozně bolet svaly šíje a plecí a v hlavě mu bušil buben, až měl pocit, že mu ten zvuk proniká do kostí. Pokusil se znovu si odplivnout, ale vyprahlé patro nic nevydalo – byl bez pitné vody už skoro tři dny. Začal vidět rozostřeně, jako kdyby se ocitl uprostřed zemětřesení. Odklopýtal na pláž a cestou zvedl svůj meč.

Opět upadl, tentokrát na bezhlavou zdechlinu. Mečem rozřezal trup a uchopil ještě teplé medvědí srdce. Trhal a řezal, až ho uvolnil. Podržel si ho nad ústy a mačkal, jako by to byla houba. Z největší tepny se vylila krev. Zhluboka pil, nakonec si strčil tepnu do úst a vycucal z orgánu i poslední kapku krve, než se do svalu zakousl a pustil se do jídla.

Zrak se mu pomalu ustálil. Poprvé si všiml přívalu suchého listí. Konečně začínal polevovat, jak se mračna přesouvala nad moře.

Muž dojedl srdce a olízal si prsty. Medvěda stáhl, došel si pro pochvu a strčil do ní meč. Bušení v hlavě polevovalo, i když ho krk a ramena stále bolely – svaly a šlachy teprve začínaly protestovat proti surovému zacházení, jemuž byly vystaveny. Vypral si košili bez rukávu, vykroutil ji – opatrně, protože už byla značně obnošená a při použití větší síly by se mohla rozpadnout – a natáhl si ji. Opláchl hauberk, stočil ho a hodil si ho přes rameno. Pak se vydal do vnitrozemí.

Když vyšel nad pláž, našel pustinu. Kamení, křoví, závěje popela a v dálce rokle a skaliska, mačkající krajinu do nesouvislých záhybů zvedajících se do rozeklaných kopců.

Daleko nalevo směrem na sever hyzdil oblohu nad nebo za dalšími kopci zrnitý opar. Chvíli ho studoval.

Nad ním se objevily kousky modré oblohy, jak se mračna valila k západu nad moře, a sprška listí se za nimi táhla jako stopy po drápech ve vzduchu, zabarvující bílé hřebeny vln za útesem. Vítr ztratil na síle a konečně vykouklo slunce, slibující vlastní útok na lidské tělo.

Muž měl tmavou pleť, protože se narodil na savaně. Stavěný byl jako válečník, se štíhlými, jasně vyrýsovanými svaly. Byl průměrně vysoký, i když něco v jeho postoji vyvolávalo dojem, že je vyšší. Pravidelné rysy měl zpustošené, ale výživné medvědí srdce už mu stačilo dodat nezdolnou sílu.

V ranách ho stále prudce pálilo. Věděl, že brzy dostane horečku. Kolem neviděl nic, kde by se mohl ukrýt před sluncem. Snad v nějaké rokli, v jeskyni či pod převisem. Ale skály byly patnáct set kroků před ním, ne-li víc. Zvládne to tak daleko? Bude muset.

Smrt byla nepředstavitelná, a to nebylo žádné přehánění. Když člověk opustí mistra Kápě, je mu poslední brána uzavřena. Zapomnění či muka cesty bez konce – nebylo jisté, co z toho jej čeká.

V každém případě Poutník nijak nespěchal, aby zjistil odpověď. Ne, vyzve mistra Kápě, ať si ji najde sám. To bylo to nejmenší, co mohl udělat.

Přehodil si provazový opasek s pochvou přes levé rameno, ujistil se, že v ní dosud vězí meč zvaný Pomsta a jeho prostý jílec má hezky na dosah, a vyrazil do pustiny.

Za ním se z převalujících se mračen natahovaly dolů pruhované větve a nořily se do vln, jako by se trhaly ze samotného měsíce.

Pod vysokou mokřadní trávou byly na mýtině patrné nezaměnitelné brázdy po pluhu a každá je chytala za nohy, když se prodírali mezi hustými stonky. Z křoví na druhé straně trčely zbytky sýpky, jejíž střecha se propadla, a z podlahy rostl stromek, bujný jako každý

dobyvatel. Zatím však byly podobné stopy to jediné, co zůstalo po kmeni, který kdysi tento les obýval. Útržky vůle se vryly do divočiny, avšak vůle jako taková selhala. Za dalších sto let budou veškeré stopy vymazány. Je tato pomíjivá tvář civilizace důvodem k obavám? Nebo možná k úlevě? To, že veškerá vítězství jsou tváří v tvář trpělivé přírodě nakonec pomíjivá, mohlo být důvodem k optimismu. Žádná rána není tak hluboká, aby se nezahojila. Žádná urážka tak strašná, aby jednoho dne nepřestala postrádat význam.

Nimander uvažoval, jestli neobjevil tvář jediného pravého boha. Nic jiného než *čas*, věčně se měnící, a přece neměnný tyran, nad nímž nemohl vyhrát žádný tvor. Před nímž se jednoho dne musí sklonit i stromy, kámen a vzduch. Nadejde poslední rozbřesk, poslední západ slunce, poklekající ke konečné kapitulaci. Ano, čas je skutečně bohem a hraje stejné hry s obyčejným hmyzem jako s horami i hlupáky, kteří do nich vytesávají pevnosti. Smířený s každou velikostí, potěšený rychlým bušením krysího srdce i pomalým vzdycháním větru rozežírajícího kámen. Spokojený se světlem hvězd i rychlou smrtí dešťové kapky na poušti.

„Co vyvolalo ten úsměv, bratranče?“

Ohlédl se na Kloše. „Blažené zjevení, myslím.“

„Tedy zázrak. Myslím, že i já jsem obrácen na víru.“

„Možná budeš chtít změnit názor – nevěřím, že se můj nově nalezený bůh zajímá o uctívání, ani nebude odpovídat na modlitby, byť by byly sebevroucnější.“

„Co je na něm tak výjimečného?“

Nimander zabručel. „Asi jsem si to zasloužil.“

„Příliš rychle skáčeš do cesty všemu, co tě může zranit – i když to dotyčný ani neměl v úmyslu. Ale pořád jsem ochotný to s tím tvým novým bohem zkusit, Nimandere. No proč ne?“

Desra za ním frkla. „Poradím vám dvěma, co uctívat. Moc. Když je tak velká, že máš díky ní svobodu dělat si, co se ti zachce.“

„Taková svoboda je vždy klamná, sestro,“ namítl Kloš.

„Je to jediná svoboda, která *není* klamná, hlupáku.“

Nimander se zaškaredil. „Nevzpomínám si, že by byl Andarist nějak zvlášť svobodný.“

„Protože jeho bratr byl mocnější, Nimandere. Anomander byl natolik svobodný, že nás mohl *opustit*, ne? Jaký život by sis vybral?“

„A co takhle žádný?“ nadhodil Kloš.

Ačkoliv šla za nimi, viděl Nimander v duchu sestřin opovržlivý výraz, jak nepochybně nad Klošem ohrnovala nos.

Stříž byl někde před nimi, zahlédli ho jen občas. Kdykoliv vstoupili

na další zpola zarostlou mýtinu, čekal na druhé straně, jako by s těmi loudajícími se, zbloudilými dětmi neměl trpělivost.

Za Nimanderem, Klošem a Desrou šli ostatní. Nenanda dělal zadní stráž, jako by prováděli výpad na nepřátelské území. Obklopen podezřelými ptáčky, nervózními hlodavci a protivným hmyzem postupoval s rukou na jílci meče a mračil se na každý stín. Nimander věděl, že v tom bude pokračovat celý den. Bude si schraňovat hněv a znechucení na večer, až se všichni usadí kolem ohně, který považoval za neopatrnost a riziko a snášel ho jen proto, že na něj Stříž nic neříkal. Stříž se svým úsměvem a roztočenými kroužky, krmící Nenandu ždibíčky pochvaly, až na to mladý válečník získal návyk a zoufale toužil po dalším chabém soustu.

Bez něj by se mohl zhroutit, propadnout se do sebe jako propíchnutý měchýř. Nebo zaútočit na své druhy. Na Desru, na svou bývalou milenku. Na Kedeviss a Aranathu, které nebyly k ničemu. Na Kloše, jenž se všemu vysmíval, aby skryl svou zbabělost. I na Nimandera, který mohl za – no, není třeba zabíhat do podrobností, že?

„Neboj se, milovaný. Budu na tebe čekat. Navěky. Buď silný a věz, že jsi silnější, než tušíš. Myslím –“

Najednou v hlavě uslyšel jiný hlas, tvrdý, plný jedu: *„Ona nic neví. Lže ti.“*

Phaed.

„Ano, nedokážeš se mě zbavit, bratře. Ne, když tě dosud pálí ruce. Pořád cítíš teplo mého hrdla. Ne, když na tebe upírám vyvalené oči. Propaluju se ti pohledem do očí, cítíš hroznou bolest a nedokážeš se odtrhnout, nikdy mi neunikneš.“

Popírám svou vinu? Couvám před pravdou?

„To není odvaha, bratře. To je zoufalství. Bídná kapitulace. Pamatuješ na Withala? Jak sám vykonal, co bylo třeba? Zvedl mě jako hadrovou panenku – působivá síla, ano! Ta vzpomínka mě vzrušuje, Nimandere! Nechceš mi olíznout rty?“ Zasmála se. *„Withal, ano, on věděl, co je třeba udělat, protože jsi mu nedal jinou možnost. Protože jsi selhal. Jsi tak slabý, že jsi nedokázal zavraždit ani vlastní sestru. Viděla jsem ti to na očích, v té poslední chvíli jsem to viděla!“*

Musel vydat nějaký zvuk, protože se Kloš otočil se zdviženým obočím. „Co se děje?“

Nimander jen zavrtěl hlavou.

Kráčeli mezi stromy se světlou kůrou, po měkké prsti protkané kořeny. Skvrny slunečního světla a švitořivý poplach poletuchy na holé větvi nahoře. Listí vydávající hlasy – ano, nic jiného to nebylo, šeptající listí a přehnaná představivost –

Phaed frkla. *„‚Občas je dobré cítit se špatně. Občas temná touha pálí jako vyschlé dřevo. Občas, má lásko, probudíš touhu v cizí bolesti.‘ Vzpomínáš si na tu básnířku, Nimandere? Na tu ženu z Charkanas? Andarist o ní nechtěl mluvit, ale já ve Starých svitcích našla všechna její díla. ‚A špičkami prstů můžeš sledovat to všechno.‘ Ha! Ona to věděla! A oni se jí všichni báli, a teď ani nevysloví její jméno, jméno zapovězené, ale já ho znám – a taky –“*

Ne!

Nimander zaťal pěsti, jako by opět držel Phaedin krk. Uviděl její oči, ano, kulaté a vyvalené, vylézající z důlků. V duchu ji opět škrtil.

A z listí přicházel šepot o temné rozkoši. Najednou ho zamrazilo. Uslyšel Phaedin vědoucí smích.

„Vypadáš, že ti není dobře,“ podotkl Kloš. „Neměli bychom si odpočinout?“

Nimander zavrtěl hlavou. „Ne, ať nás Střížova netrpělivost zavleče ještě dál, Kloši. Čím dřív to vyřídíme…“ Nedokázal však tu myšlenku dokončit.

„Vidíte,“ ozvala se Desra. „Stříž je na kraji lesa, a je to právě včas.“

Neměla pro svou netrpělivost důvod kromě toho, že se v ní pokřiveně odrážela ta Střížova. Takhle sváděla muže, předkládala jim odraz jich samých, slibovala svoje proměnlivé já jako vzácný dar a krmila jejich narcisistické rozkoše. Zřejmě dokázala krást srdce bez větší námahy, nicméně Nimander tušil, že Střížova posedlost sebou samým je příliš silná a příliš dobře obrněná proti všem útokům. Nepustí ji ke svým slabým místům. Ne, jen ji využije, jako ona tak často využívala muže, a z toho se zrodí ten nejnebezpečnější jed.

Nimander nehodlal Stříže varovat. Ať si hrají ty svoje hry a zraňují se navzájem.

„Ano, nech je být, bratře. Nakonec my máme vlastní hry.“

Musím tě snad znovu umlčet, Phaed?

„Pokud ti to udělá radost.“

Mýtina se táhla dolů k řece či potoku. Pole na protějším břehu byla osázená řadami jakési divné purpurové plodiny se širokými listy. Viselo tu tolik strašáků, až to vypadalo jako nastoupená kohorta vojáků. Nehybné figury v hadrech jen pár kroků od sebe. Účinek to mělo mrazivý.

Stříž pozoroval pole a jeho rozedrané strážce přimhouřenýma očima. Řetěz vyletěl a kroužky se zatočily, až byly vidět rozmazaně.

„Myslím, že na druhé straně vede cesta,“ poznamenal Kloš.

„Co je to za rostliny?“ chtěla vědět Aranatha.

Nikdo neznal odpověď.

„Proč je tu tolik strašáků?“

Opět k tomu neměl nikdo co říct.

Stříž znovu vykročil a ostatní ho následovali.

Voda v potoce byla tmavozelená, skoro černá, a vypadala tak odporně, že se nikdo ani nenapil a všichni radši hledali kameny, místo aby mělký tok prostě přebrodili. Vydali se k poli, kde kolem hlavního stonku každé rostliny se světle zelenými květy zavířila mračna hmyzu, než se přesunula o rostlinu dál.

Když se skupinka přiblížila k poli, začala zpomalovat. Nakonec se zastavil i Stříž.

Strašáci byli původně živí lidé. Hadry byly ovázané pevně a pokrývaly celá těla, končetiny, krky i hlavy, vše bylo zabalené hrubou látkou, z níž jako by kapala černá tekutina a vpíjela se do země. Ovázané hlavy visely dolů a z látky kolem nosu se táhla hustá vlákna jakési tmavé substance.

„Myslím, že krmí ty rostliny,“ poznamenal Kloš tiše.

„Krev?“ zeptal se Nimander.

„Nevypadá to jako krev, i když by v tom nějaká mohla být.“

„Potom jsou ještě naživu.“

To ale nebylo příliš pravděpodobné. Jediné tělo se nepohnulo, při zvuku jejich hlasů se nezvedla jediná ovázaná hlava. Vzduch páchl smrtí.

„Nejsou živí,“ řekl Stříž. Přestal točit řetězem.

„Tak co to z nich teče?“

Stříž vkročil na úzkou stezku vedoucí přes pole. Nimander se přinutil jít za ním a slyšel, že ostatní se přidávají. Na poli, kde byli obklopeni mrtvolami a sáh vysokými rostlinami, zhoustl pronikavě čpící vzduch drobným hmyzem s pomačkanými křídly, poletujícím jim v mračnech před obličejem.

S dávením a kašlem spěchali dál.

Brázdy byly mokré, černé bláto se jim lepilo na boty a bylo stále těžší a podkluzovalo, jak se škrábali do svahu. Konečně se ocitli na hřebeni nad polem, překročili příkop a byli na silnici. Za ní byla další pole a z nich jako armády trčely další mrtvoly. Tisíc svěšených hlav, neustávající proud černých slz.

„Matko nám žehnej,“ zašeptala Kedeviss, „kdo mohl udělat něco takového?“

„‚Všemožné krutosti jsou nevyhnutelné,‘“ odtušil Nimander. „‚Každý představitelný zločin byl spáchán.‘“ Opět citoval Andarista.

„Zkus občas přijít s vlastní myšlenkou,“ ucedila Desra suše.

„On viděl pravdu –“

„Andarist se vzdal vlastní duše a myslel si, že tím získal moudrost," uťal ho Stříž a podtrhl svá slova prásknutím kroužků. „V tomto případě měl ale nejspíš skutečně pravdu. Přesto má tohle příchuť… nezbytnosti."

Kloš frkl. „Nezbytnost, tak tohle slovo dodává každé ohavnosti slušnost."

Za strašidelnou armádou a ďábelskými purpurovými rostlinami se rozkládalo město, podivně idylické na pozadí nízkých, zalesněných kopců. Nad doškové střechy stoupal kouř. Na hlavní ulici bylo vidět několik lidí.

„Myslím, že bychom se měli všem vyhnout," radil Nimander. „Netěší mě představa, že mě přivážou ke kůlu nad nějakou rostlinu."

„To nejde," namítl Stříž. „Potřebujeme zásoby a můžeme za ně zaplatit. V každém případě nás už viděli. Pojďte, s trochou štěstí tam bude hostinec nebo aspoň noclehárna."

Po cestě ústící na silnici k nim přicházel muž v purpurovém rouše. Pod rozedraným lemem měl holé nohy a začerněná chodidla. Dlouhé šedé vlasy měl rozpuštěné a rozcuchané. Ruce měl směšně velké a také nabarvené načerno.

Obličej měl samou vrásku a světle modré oči kulil na Tiste Andii. Mával rukama a cosi křičel v jazyce, jaký Nimander ještě nikdy neslyšel. Po chvíli bylo jasné, že nadává, a nakonec promluvil lámanou andijštinou: „Kupci z Černý Korál vždy vítaná! Město Morsko šťastná od hosty a druhy Syna noci! Pojď!"

Stříž mávl na svůj oddíl. Muž v rouchu, stále se usmívající jako šílený, se otočil a spěchal zpátky po stezce.

Na ulici už se scházeli lidé a mlčky je pozorovali, jak přicházejí blíž. Když skupinka dorazila na kraj města, rozestoupili se. Byli jako bez života, v očích měli pustinu spálených duší tak obnaženou, až musel Nimander odvrátit zrak.

Všichni měli obarvené ruce a nohy a nejeden měl i černě orámovaná otevřená ústa, takže díra do obličeje vypadala příliš velká, příliš prázdná a příliš bezedná.

Muž v rouchu hovořil. „Nový věk, obchodníci. Bohatství! Bašty. Chřást. Dokonce i Vyhlídka se zvedá z popela a kostí. Saemankelyk, sláva Umírajícího boha. Mnoho obětí. Dobrovolných, ano, dobrovolných. A taková žízeň!"

Dorazili na široké náměstí. Uprostřed byla studna s cihlovým roubením, obložená ošlapanými vápencovými deskami. Všude kolem stály stojany, na nichž se vzhůru nohama sušila sklizená plodina. Kořenové baly byly vyrovnané v řadách jako dětské hlavy s tvářemi

zničenými sluncem. Ze studny vytahovaly vodu stařeny v řetěze vinoucím se mezi stojany k nízkému chrámu a prázdné okovy si zase podávaly zpátky.

Muž v rouchu ukázal na chrám – zjevně jedinou kamennou stavbu ve městě. „Kdysi posvěcený Pannionovým jménem. Ale teď patří Umírajícímu bohu, jehož tělo, ano, leží v Baštách. Viděl jsem ho. Do očí se mu díval. Ochutnáte slzy Umírajícího boha, přátelé? Taková poptávka!“

„Jaká strašná noční můra tady vládne?“ ptal se šeptem Kloš.

Nimander jen vrtěl hlavou.

„Řekni, vypadáme jako obchodníci?“

„Jak to mám vědět?“

„Černý Korál, Nimandere. Syn noci – z našich druhů se stali kupci!“

„Ano, ale s čím obchodují?“

Muž v rouchu – zřejmě kněz – je vedl do polorozpadlého hostince nalevo od chrámu. „Tak daleko na východ je málo kupců, víte. Ale střecha je dobrá. Pošlu pro služky, kuchaře. Je tu krčma. Otevírá o půlnoci.“

Na podlaze v hostinci ležela vrstva prachu a myších bobků a prkna pod jejich kroky vrzala. Kněz se zastavil u dveří, sepjal velké ruce a s úsměvem pokyvoval hlavou.

Stříž se k němu otočil. „To půjde,“ pravil. „Služky nepotřebujeme, ale kuchaře najdi.“

„Ano, kuchař. Přijďte o půlnoci do krčmy!“

„Dobře.“

Kněz odešel.

Nenanda začal přecházet sem a tam a rozkopával smetí. „Tohle se mi nelíbí, Herolde. Na takové město tu není dost lidí – to ti musí být jasné.“

„Dost na sázení a sklízení,“ zamumlal Kloš a položil tlumok na zaprášený stůl.

„Saemankelyk,“ podotkl Nimander. „Tak se jmenuje tenhle umírající bůh?“

„Rád bych to viděl,“ prohodil Stříž, znovu roztočil řetěz a špinavým oknem vyhlédl ven. „Toho umírajícího boha.“

„Jsou na cestě do Černého Korálu nějaké Bašty?“

Stříž vrhl na Nimandera opovržlivý pohled. „Řekl jsem, že chci toho umírajícího boha vidět. To stačí.“

„Já myslel –“ začal Nenanda a Stříž se k němu prudce otočil.

„To je tvoje chyba, válečníku. Moc myslíš. Je čas. Vždycky je dost času.“

Nimander se podíval na Kloše a ten pokrčil rameny, přimhouřil oči a náhle se usmál.

„Tvůj bůh, Nimandere?“

„Ano.“

„To tedy v nejbližší době nezemře.“

„Ne, to ne.“

„O čem to vy dva mluvíte?“ chtěl vědět Stříž, ale neobtěžoval se počkat si na odpověď a znovu vykoukl z okna. „Umírající bůh musí někdy umřít.“

„Představy o milosrdenství, ó veliký?“ zeptal se Kloš.

„Ne, co se tebe týče.“

„To je dobře, protože já nesnáším, když mám být někomu vděčný.“

Desra připlula ke Střížovi a postavila se vedle něj. Vyhlíželi z okna jako manželský pár, jako spojenci proti světu. Levou rukou se ho téměř dotýkala, ale blíž se nepohnula. Tomu zabraňovaly roztočené kroužky, doslova kovová překážka.

„Dnes večer žádné pití,“ pronesl Stříž nahlas.

Nimander si vzpomněl na černě orámovaná ústa a zpustošené oči a zachvěl se.

Z lesa připomínajícího park severně od Velké mohyly se táhla mlha a mísila se s kouřem z ohňů v táboře, který si zřídili poutníci kolem obrovského kulatého pahorku. Oblohu zabarvoval rozbřesk a tlačil na nepřirozenou temnotu na jihu, nicméně tuto válku slunce prostě nemohlo vyhrát.

Z městské brány vedla dlážděná silnice mezi menšími mohylami, kam byly po dobytí země pochovány stovky mrtvol. Malažané, Šedé meče, Rhivové, Tiste Andii a K’Chain Che’Malle. Dál na západ se zvedaly dlouhé mohyly, poslední domov padlých občanů města a vojáků.

Věštdomin tudy procházel ještě za šera. Cesta mezi duchy – bylo jich příliš mnoho – a on měl dojem, že slyší jejich předsmrtný křik, bolest, zoufalé prosby k matkám a milenkám. Až dojde na konec, kdo ty ozvěny uslyší? Nikdo, a to ho zasáhlo nejtvrději. Budou se proplétat jen samy mezi sebou a bez povšimnutí dopadat do orosené trávy.

Vynořil se do ranního slunce a tepla, jako by prošel oponou, a zamířil do svahu k rozlehlému táboru. Pro tuto návštěvu si v záchvatu sebemrskačství jako pokání vzal svou starou uniformu. Potřeboval svou vinu nosit otevřeně, směle, zůstat bez možnosti obrany. Tak viděl svou každodenní pouť k Velké mohyle, i když dobře věděl,

že od některých věcí se nelze očistit a že vykoupení je sen oklamaných.

Poutníci z něj nespouštěli oči, jak se blížil k hromadě pokladů – tak ohromnému jmění, že mohlo patřit jen mrtvému, jenž nebude chamtivě sledovat svůj poklad, nebude den za dnem cítit jeho ohromnou váhu, nebude trpět jeho strašlivou kletbou. Upíraly se na něj pohledy ztvrdlé nenávistí, opovržením, možná i touhou po vraždě. Nebylo to důležité. On jejich pocity chápal.

Na stehnech mu šustily kovové kroužky. Obrovské bohatství nyní bylo pohřbeno pod obyčejnějšími cetkami, ale pro Věštdomina měly zřejmě největší význam právě chudé obětiny. Oběť je nutné zvažovat bolestí z toho, čeho se obětující musí vzdát, pouze to je skutečným měřítkem ceny ctnosti.

Nevnímal rosu na měděných mincích, třpytící se ve slunečním světle, kluzký lesk mořem ohlazených oblázků seskládaných do obrazců. Úlomky polévané keramiky z nějakého dávného zlatého věku vyspělé kultury. Peří, nyní ucourané, svázané proužky kůže se zavěšenými fetiši, tykvové řehtačky určené k žehnání novorozencům a nemocným dětem. A občas i dohladka obranou lebku nedávno zesnulého – podkult, jak zjistil, soustředěný na T'lan Imass, kteří poklekli před Vykupitelem a učinili tak ze sebe jeho nesmrtelné služebníky. Věštdomin věděl, že pravda je mnohem složitější, mnohem úžasnější a že T'lan Imass nemohli složit služebný slib nikomu jinému než ženě jménem Stříbrná liška. Ne, oni poklekli z *vděčnosti*.

Z té představy ho dosud mrazilo a v srdci se mu z ní probouzel údiv jako závan překvapeného dechu. Ale ty zírající lebky působily téměř rouhačsky.

Vstoupil na rozježděnou cestu. Poutníci před ním položili obětiny, otočili se a vraceli se kolem něj, přičemž na něj vrhali kradmé pohledy. Věštdomin za sebou slyšel další, šepot modliteb a tichý zpěv připomínající mírnou vlnku nesoucí ho kupředu.

Na nerovném okraji mohyly ustoupil z hlavní cesty, poklekl před hrobem, sklonil hlavu a zavřel oči. Modlil se mlčky a byla to stejná modlitba jako každý den.

Vykupiteli. Netoužím po tvém požehnání. Vykoupení mi nikdy patřit nebude a ani by nemělo, ne z tvého doteku ani z doteku kohokoliv jiného. Vykupiteli, nepřináším na tvou mohylu žádné dary. Nepřináším než sebe. Uctívači a poutníci neslyší tvou osamělost. Obrní tě proti všemu, co je lidské, protože jen tak z tebe mohou udělat boha. Tys ale kdysi měl smrtelnou duši. A tak přicházím a mým jediným darem je moje společnost. Je to chabé, já vím, ale nic jiného nemám a nic jiného ti nenabídnu.

Vykupiteli, požehnej poutníkům kolem mě.
Požehnej jim, dej jim mír, který potřebují.
Otevřel oči a pomalu se vyškrábal na nohy.
„Zatemnělý," pronesla vedle něj jakási žena.
Trhl sebou, ale neotočil se. „Žádný takový titul nemám," pravil.
V její odpovědi zaznělo lehké pobavení. „Tak tedy Věštdomine. Často o tobě večer mluvíme kolem ohňů."
„Neutíkám před vaším jedem, a má-li mi jednou vzít život, budiž."
Veškeré veselí zmizelo, když zalapala po dechu. „Mluvíme o tobě, ale ne jedovatě. Vykupitel nám žehnej, to ne."
Zmateně se na ni podíval a ke svému úžasu uviděl mladou tvář bez vrásek – hlas působil starším dojmem, byl hluboký, téměř nakřáplý – rámovanou lesklými černými vlasy ostříhanými k ramenům. Velké oči měla tmavohnědé a v koutcích vrásky, jaké by někdo jejího věku ještě zdaleka mít neměl. Na sobě měla rezavé vlněné roucho s rozvázanými zelenými tkanicemi a bez opasku a vespod byla vidět světle zelená lněná halena ustřižená tak, aby nezahalovala vypouklé břicho. Podle příliš malých prsou usoudil, že nečeká dítě, jen se ještě nezbavila dětského tuku.
Plaše se mu podívala do očí, což ho opět polekalo. „Nazýváme tě zatemnělý z úcty. A povíme o tobě všem, kdo přicházejí, čímž zajišťujeme, že nebudou krádeže, znásilnění, žádné zločiny. Vykupitel si tě vyvolil, abys hlídal jeho děti."
„To není pravda."
„Možná."
„Slyšel jsem, že takhle blízko Velké mohyle se poutníkům nemůže nic stát."
„A teď už i víš proč."
Věštdomin byl jako opařený. Nenapadlo ho, co by na to měl říct. Bylo to šílené. Bylo to, ano, *nespravedlivé.*
„Copak nám Vykupitel neukazuje," pokračovala žena, „že břemena nosíme všichni? Že musíme přijmout takové požadavky na naše duše, a zároveň stát neohroženě, s otevřenou náručí?"
„Nevím, co Vykupitel ukazuje – komukoliv." Promluvil drsnějším tónem, než zamýšlel. „Mám dost vlastních břemen. Nepřijmu tvoje – nebudu zodpovědný za tvoje bezpečí ani za bezpečí kohokoliv z poutníků. Tohle – tohle…" *Proto tady přece nejsem! A* jakkoliv to chtěl zakřičet z plna hrdla, jen se obrátil a vracel se zpátky.
Poutníci uskakující mu z cesty jen zvyšovali jeho hněv.
Prošel táborem, oči upřené na temnotu vepředu, a chtěl být co nejdřív v jejím studeném objetí i ve městě. Vlhké šedé zdi, dlážděné

ulice, zatuchlá jeskyně krčmy s bledými, zbědovanými tvářemi – ano, toužil být zpátky ve svém světě. Kde od něj nikdo nic nežádal, nic po něm nechtěl, nečekal od něj cokoliv kromě toho, že bude sedět u stolu s rozloženou hrou a věnovat se tomu bezvýznamnému dobývání.

Po cestě do víru ztracených hlasů bezpočtu zbytečných duchů. Dusal po kamenech.

Zatracení hlupáci!

Po cestě přes hradební příkop kolem Citadely tekla krev z těl válejících se všude kolem a na obloze na severu se dělo něco strašlivého. Ve vlnách pohlcujících temnotu se valily jasné záblesky, jako když se zblázní duha. Jako kdyby samotný vzduch dusila bolest. Jako kdyby cosi ožilo a rozbilo samotný vesmír.

Endest Silann, obyčejný akolyta z chrámu Matky noci, se opile motal kolem těl, míře k Vnější bráně. V kalužích krve mu podkluzovaly nohy. Za bránou viděl město, střechy jako součástky nespočetných strojů, součástky, které se dokázaly spojit se samotnou oblohou, samotným stvořením. Dokonalý stroj na existenci se porouchal – *koukněte na oblohu!*

Město se třáslo, střechy měly zubaté okraje. Vítr vyl hlasem různobarevné světelné bouře, která se rozmachuje, vzplanuvši hromovým ohněm.

Opuštění. Zůstali jsme opuštění!

Dorazil k bráně, upadl na sloup a drásal si slzy řinoucí se mu z očí. V chrámové lodi ječela velekněžka, krutá básnířka, ječela jako znásilňovaná žena. Další ženy se kroutily na mramorové podlaze v souznících křečích, tanci vleže, působícím děsivě smyslným dojmem. Kněžky i akolyté se snažili uklidnit kmitající končetiny, utišit zoufalý křik vycházející ze zmučených hrdel s prázdnými přísliby, ale jeden po druhém couvali, jak podlaha pod ženami začala být kluzká takzvaným nektarem extáze – a nikdo nemohl předstírat opak, nemohl nevidět pravdu, kterou měl před očima.

Utekli, pozblázněni strachem, ale vyhnalo je něco jiného. Nebyla to snad *závist*?

Vzplanula občanská válka, vražedná stejně jako bouře na obloze. Rodiny byly rozděleny od Citadely po nejchudší domovy kmánů. Charkanas zabarvila andijská krev a nebylo kam utéct.

Endest Silann prošel bránou, a když z něj zoufalství vymáčklo téměř všechen život, spatřil přicházet *jeho*. Zdola z města. Předloktí měl pokrytá lesklými černými šupinami, obnažená hruď byla přiro-

zeným štítem. Bouřila v něm krev Tiam, rozdmýchaná k životu požárem chaotické magie, a oči mu žhnuly divokou vůlí.

Endest padl před Anomanderem na kolena. „Pane! Svět se hroutí!“

„Povstaň, kněže,“ odvětil pán. „Svět se nehroutí. *Mění* se. A já tě potřebuji. Pojď.“

Prošel kolem něj a Endest najednou stál, jak mu srdce sevřela Anomanderova vůle jako železná pěst, zvedla ho na nohy a táhla za sebou.

Otřel si oči. „Pane, kam jdeme?“

„Do chrámu.“

„To nemůžeme! Ony se zbláznily – všechny ty ženy! Jsou –“

„Vím, co je sužuje, kněže.“

„Velekněžka –“

„Mě nezajímá.“ Anomander se zastavil a ohlédl se. „Pověz mi svoje jméno.“

„Endest Silann, akolyta třetí úrovně. Pane, prosím –“

Válečník však již opět vykročil a umlčel Endesta mávnutím šupinaté ruky zakončené drápy. „Zločin dnešního dne, Endeste Silanne, leží na bedrech samotné Matky noci.“

A v té chvíli mladý akolyta pochopil, co pán zamýšlí. Ano, Anomander ho bude skutečně potřebovat. Jeho duši – *Matko, odpusť mi* – otevře stezku a povede pána na neviditelné cestě.

Stane před ní, ano. Vysoký, neústupný, syn, který se nebojí. Nebojí se jí, ani vlastního hněvu. Ta bouře je teprve začátek.

Endest Silann seděl v místnosti s holými kamennými stěnami, připomínající studenou hrobku. Na dlouhém stole hořela olejová lampička, důkaz jeho slábnoucího zraku, skvrny světla na duši, skvrny tak staré, tak hluboce zanořené v jizvách jeho srdce, že ji v sobě cítil jako tuhou kůži.

Byl starý a bylo jeho výsadou znovu prožívat dávné časy, křísit v mase a kostech vzpomínky mládí, kdy ho ještě nebolely klouby, křehké pravdy neoslabily jeho tělo, až byl celý zkroucený a vrávoravý.

„Podrž cestu otevřenou, Endeste Silanne. Ona se na tebe bude hněvat. Bude se mě snažit vyhnat, uzavřít se přede mnou. Vydrž. Nepolevuj.“

„Ale pane, já jí zaslíbil svůj život.“

„Jakou cenu to má, pokud se nebude muset zodpovídat ze svých skutků?“

„Ona stvořila vše, pane!“

„Ano, a bude se za to zodpovídat.“

Mládí byla doba ukvapených soudů. Takové plameny stáří udusí.

Jistota odumře. Sny o spáse zahynou na úbytě, a kdo by se mohl postavit té zkažené pravdě? Procházeli mezi mrtvými, rozbitými a rozlitými. Stejně jako násilně otevřená těla, ani napětí, spory a nenávist už nebylo možné dál udržet pod kontrolou. Chaos se zrodil v krvi, a teď tu dítě dřepělo mezi zničenými hračkami a pálily ho oči.

Ten hlupák se zařadil. Jako vždycky. Následoval prvního, kdo ho zavolal. Vzdal se – jak už byl zbabělý – veškerých práv na myšlení, volbu, hledání vlastní cesty. A tak Endest Silann putoval karmínovými chodbami plnými zápachu dva kroky za Anomanderem.

„Uděláš, oč tě žádám, Endeste Silanne?“

„Ano, pane.“

„Vydržíš?“

„Vydržím.“

„Počkáš na mne ten den?“

„Který den, pane?“

„Ten den na samém konci, Endeste Silanne. Počkáš na mne ten den?“

„Řekl jsem, že vydržím, pane, a to taky splním.“

„Vydrž, starý příteli, do té doby. Do té doby. Do chvíle, než mě budeš muset zradit. Ne – nic nenamítej, Endeste. Poznáš tu chvíli, poznáš ji dobře.“

To ho zřejmě udržovalo naživu. Obtížné čekání, tak dlouhé, že bylo všechno pokryté kůrou, ztuhlé a téměř beztvaré po těch staletích.

„Pověz mi, Endeste, co se probouzí ve Velké mohyle?“

„Pane?“

„Je to Itkovian? Jsme svědky skutečného zrodu nového boha?“

„Netuším, pane. Takové věci mě míjejí.“ A tak tomu je od onoho dne v chrámu.

„Aha, ano. Já zapomněl. Omlouvám se, starý příteli. Raději tedy promluvím se Spinnokem. Snad je na místě nenápadné šetření.“

„Poslouží ti jako vždy, pane.“

„Ano, jedno z mých břemen.“

„Pane, nosíš je s lehkostí.“

„Endeste, jsi prachbídný lhář.“

„Ano, pane.“

„Tedy to bude Spinnok. Až odejdeš, pošli pro něj, prosím – ale není spěch, ať přijde, až bude mít čas.“

„Pane, očekávej ho ihned.“

Anomander si povzdechl, protože žádná jiná odpověď nebyla vlastně možná. *I já jsem tvým břemenem, pane. Lepší je o tom nemluvit.*

Vidíš, pane, vidíš? Stále čekám.

* * *

Z pootevřených vrat se na náměstí vylévalo jasné světlo ve vlnách jako záplava s takovou silou, že pohybovalo mrtvolami. Oči potažené mázdrou zůstávaly otevřené, jak se hlavy kývaly.

Když vykročili přes volnou plochu, světlo jim oblévalo lýtka a podivně mrazilo. Endest Silann poznal nejbližší Andie. Kněží, kteří se zdrželi příliš dlouho a uvízli v požáru, jejž Endest neviděl, jak cítil, když se hnal chodbami Citadely. Mezi nimi byli stoupenci různých frakcí. Silchase Zmara. Andaristovy i Anomanderovy vlastní. Další jména. Drethdenan, His Tulla, Vanut Degalla – ach, na náměstí, na posvěceném dláždění se bojovalo ve vlnách.

Ve zrození bude krev. Ve smrti bude světlo. Ano, dnešek byl dnem zrození i smrti, krve i světla.

Blížili se k vratům do chrámu. Zpomalili a pozorovali vlny světla spadající po širokých schodech. Světlo ztmavlo, jako by ho zabarvila krev, ale jeho síla slábla. Přesto v něm Endest Silann kohosi cítil, někdo v něm čekal.

Na nás.

Velekněžka? Ne. Ji necítil.

Anomander došlápl na kamenné schodiště. A tam ho zadržel *její* hlas, který je oba naplnil.

Ne. Střez se, Anomandere, synu milý, z andijské krve se rodí nový svět. Pochop mě. Ty a tví sourozenci již nejste sami, již si nemůžete jen tak hrát ty svoje hnusné hry. Teď tu jsou… další.

„Matko," promluvil Anomander, „představovala sis, že budu překvapený? Zděšený? Nestačilo ti být jen matkou, tvořit rukama bez nikoho. Vydat ze sebe tolik, jen abys zjistila, že jedinou odměnou jsme ti my – my zabijáci, my zrádci."

Máš v sobě novou krev.

„Ano."

Můj synu, co jsi to učinil?

„Jako ty, matko, i já se rozhodl přijmout změnu. Ano, jsou tu další. Cítím je. Mezi námi vypuknou války a já sjednotím Andie. Odpor končí. Andarist, Drethdenan, Vanut Degalla. Silchas je na útěku, stejně jako His Tulla a Manalle. Občanský svár skončil, matko."

Zabil jsi Tiam. Můj synu, uvědomuješ si, co jsi začal? Silchas je na útěku, ano, a kam myslíš, že půjde? A ti novorození, ti jiní, který pach je nyní přitáhne, která chuť chaotické moci? Anomandere, hledáš mír ve vraždě, a teď krev teče proudem a žádný mír nebude, už nikdy více.

Zříkám se tě, Anomandere krvi Tiam. Zapírám své úplně první děti. Budete se toulat říšemi bez cíle. Ničeho nedosáhnete. Vaše životy

zplodí nekonečnou smrt. Noc – moje srdce – je vám všem uzavřena.

Anomander jen nehybně stál. Endest Silann za ním vykřikl a padl na kolena. Natáhla se k němu ruka moci a něco utrhla. Vzápětí to bylo pryč – něco, ano, jednoho dne si vzpomene, co to bylo: *naděje*.

Zíral na mihotavý plamínek lampy a přemítal, co to bylo, že místo zoufalství prostě zaujala věrnost, jako by to, že se zoufalství upne k jinému, k vyvolenému vůdci, znamenalo zbavit se všeho, co by mohlo vyvolat bolest. Věrnost, ano, a tato výměna znamenala kapitulaci obou stran. U jedné vůle, u druhé svobody.

U jedné veškeré vůle.

U druhé…

Půl sáhu dlouhý meč ze železa barvy mědi byl ukován v Noci, v samotné Charkanas. Jako dědictví domu Duravů poznal od svého zakalení tři majitele, avšak po příbuzných, kteří jej vlastnili před Spinnokem Duravem, na něm neulpělo nic – žádné nepadnoucí, ohmatané hrboly na rohovinovém jílci, drátek přidaný pod hruškou kvůli úpravě rovnováhy ani drážky po broušení ostří. Jako by meč vykoval mistr zbrojíř právě pro Spinnoka, pro jeho zvyklosti, pro všechny zvláštnosti jeho stylu i jeho záliby.

Proto ve svých předchůdcích viděl verze sebe sama, a jako zbraň, i on byl jen jedním z nepřetržité, neměnící se řady, i když věděl, že bude poslední. A až přijde jeho den, možná už brzy, nějaký cizinec se shýbne, vytrhne meč z jeho nehybných prstů a zvedne ho, aby si ho mohl prohlédnout. Kalenou čepel se stínem vody, na okrajích téměř karmínovou, s horním ostřím zahnutým výrazně a dolním pozvolněji. Prohlédne si ji a spatří slabé značky táhnoucí se po celé délce čepele. A možná ho ty cizokrajné značky zarazí. Nebo taky ne.

Zbraň si ponechá jako trofej, jako kořist, aby ji prodal někomu na bleším trhu, nebo ji strčí do pochvy u pasu nebo zavěšené na bandalíru a bude ji dál používat k původnímu účelu, jímž je brát životy, prolévat krev a zbavovat těla smrtelné duše. A pokolení držitelů možná budou proklínat špatně padnoucí rohovinový jílec, podivné hrboly a kdysi dokonalé broušení, jakého žádný místní kovář nedosáhne.

Nepředstavitelná byla pro Spinnoka představa, že meč leží ztracený, zarostlý trávou, železo pozbývá barvu pod vrstvou prachu a pak ho pokryje rez připomínající otevřené boláky, dokud, podobně jako tlející kosti posledního držitele, nezapadne do země a nerozloží se v černou, beztvarou masu.

Spinnok Durav seděl na posteli, meč položený na kolenou, a vtíral do čepele olej. Díval se, jak se značky lesknou, jako by ožily, když se probudilo staré, nepatrné kouzlo zabraňující rezivění. Stará magie pomalu ztrácela na účinnosti. *Stejně jako já.* Usmál se, vstal, vrátil meč do pochvy a kožený bandalír pověsil na háček u dveří.

„Šaty ti dělají medvědí službu, Spine."

Otočil se a zadíval se na štíhlou ženu rozvalující se na pokrývce. Ruce měla podél těla, nohy dosud roztažené. „Jsi zpátky."

Zabručela. „Taková nadutost. Moje dočasná… nepřítomnost s tebou neměla nic společného, jak dobře víš."

„Vůbec nic?"

„No, tak jenom trochu. Víš, procházím se Nocí, když se mi chce, a vydávám se daleko."

Chvíli se na ni díval. „Poslední dobou to děláš častěji," poznamenal.

„Ano." Velekněžka se posadila a masírovala si bolavá bedra. „Vzpomínáš, jak to všechno bývalo kdysi snadné? Naše mladá těla jako stvořená právě jen pro tu jedinou věc, krása ovinutá kolem uzlu potřebnosti. Jak jsme předváděli svou připravenost, jak jsme se naparovali, jako masožravé rostliny! Jak jsme si kvůli tomu připadali sami nejdůležitější na celém světě. Tak nás ten uzel potřebnosti sváděl, nejdřív nás, pak další, tolik dalších –"

„Mluv za sebe," přerušil ji Spinnok se smíchem, i když ho její slova kdesi v hloubi duše popíchla, objevil se náznak bolesti, kterému nebylo třeba věnovat pozornost – tedy aspoň si to namlouval. Přitáhl se k ní a stále se usmíval. „Ty cesty do Kurald Galain ti byly odepřeny tak dlouho, až obřady otevírání ztrácejí smysl. Tedy kromě čisté radosti ze sexu."

Delší dobu ho pozorovala zpod těžkých víček. „Ano."

„Už nám tedy odpustila?"

Její smích zněl hořce. „Ptáš se tak klidně, jako by ses zajímal o naštvanou příbuznou! Jak můžeš dělat takové věci, Spine? Dostat se k téhle otázce ti mělo trvat půl noci."

„Možná začínám být s pokročilým věkem netrpělivý."

„Po tom mučení, kterému jsi mě právě vystavil? Máš tolik trpělivosti, co lišejník."

„Ale doufám, že jsem zajímavější."

Popolezla na kraj postele, položila bosé nohy na podlahu a zasyčela, jak byla studená. „Kde mám šaty?"

„Shořely na popel v žáru tvé vášně."

„Támhle – buď od té lásky a přines mi je."

„A kdo je netrpělivý teď?“ Nicméně pro roucho došel.

„Vidění jsou pořád… výraznější.“

Kývl a podal jí roucho.

Vstala, obrátila se, vklouzla rukama do rukávů a vrátila se do jeho objetí. „Děkuju, Spinnoku Durave, žes přistoupil na mé… potřeby.“

„Obřad nelze odepřít,“ odtušil a pohladil ji po krátkých černých vlasech. „Kromě toho sis snad nemyslela, že bych takovou nabídku odmítl?“

„Kněží mě přestávají bavit. Nudí se tolik, že většina z nich musí popíjet ohavné byliny, aby je probudily k životu. Poslední dobou je prostě necháme, aby nám posloužili, zatímco se tam bezvládně válejí jako hnijící banány.“

Zasmál se a vydal se hledat svoje šaty. „Banány, ano, nejúžasnější ovoce, které je nám odměnou na tomto podivném světě. A ještě kelyk. V každém případě je scéna, kterou popisuješ, pořádně nechutná.“

„Souhlasím, a proto ti znovu děkuju, Spinnoku Durave.“

„Vděčnosti už bylo dost. Pokud nechceš, abych taky začal a zahltil tě dojemností svého údělu.“

Jen se pousmála. „Zůstaň nahý, Spine, dokud neodejdu.“

„To taky patří k obřadu?“ zeptal se.

„Prosila bych tak pokorně, kdyby ano?“

Když byla pryč, Spinnok Durav se oblékl. Přemýšlel o vlastním obřadu, při němž sloužil svému meči něžnou rukou milence, jako by zbrani připomínal, že žena, se kterou se právě pomiloval, posloužila jen k odvrácení pozornosti, jako dočasné rozptýlení, a že v jeho srdci je místo jen pro jednu milenku, jak se na válečníka sluší a patří.

Pravda, obřad to byl absurdní, samotná představa byla žalostná. Ale v podstatě nebylo, čeho by se držel, a tak přilnul ke všemu, co mělo nějaký význam, byť by to bylo sebepochybnější nebo naprosto nesmyslné.

Vyšel z místnosti. Čekala na něj hra. Uštvaný výraz Věštdomina na druhé straně stolu s umně vyřezanými, přesto v podstatě nečinnými kousky dřeva, parohu a kosti položenými mezi nimi. Přízrační, bezvýznamní hráči po obou stranách.

A až to skončí, vítězství a porážky budou dohrány do konce, chvíli posedí, budou popíjet ze džbánu a Věštdomin možná bude opět o něčem hovořit, aniž by to řekl přímo, a s každým slovem, s každou nejasnou poznámkou se vyhne tomu, co mu dělá starosti. A Spinnok pochopí, že to má něco společného s Velkou mohylou severně od Černého Korálu. Poslední dobou tam odmítal chodit, ukončil vlastní

pouť. Spinnok se nad jeho krizí víry a příchodem skutečného zoufalství podivoval, protože vše, co od něj potřeboval, se mohlo vytratit, dokonce zahynout.

A kde potom nalezne naději?

Kráčel nočními ulicemi ke krčmě a uvažoval, zda by pro Věštdomina nemohl něco udělat. Tato myšlenka ho přiměla zpomalit a změnit směr. Zabočil do uličky, z ní na ulici na úbočí kopce, kde domy po obou stranách terasovitě sestupovaly jako kaskáda kdysi barevných dveří – ale kdo by se teď namáhal s něčím takovým ve věčné Noci?

Přistoupil ke dveřím nalevo, z nichž se loupala barva. Bylo do nich vyryté znamení, obrys Velké mohyly a pod ní otisk dlaně. Kdykoliv se zrodí nějaké náboženství, objeví se hned kněží a kněžky jako plíseň na chlebě.

Spinnok zabušil na dveře. Po chvíli se pootevřely a v nich se objevilo zkoumavé oko.

„Chci s ní mluvit," oznámil Spinnok.

Dveře se s vrznutím otevřely. V úzké chodbě stála klanějící se dívka v obnošené haleně. „P-pane," koktala, „je nahoře – je pozdě –"

„Nepovídej. A já nejsem ‚pán'. Je vzhůru?"

Váhavě kývla.

„Nezdržím ji dlouho. Pověz jí, že přišel ten tisteandijský válečník, kterého kdysi potkala v troskách. Sbírala dřevo. Já jsem… v podstatě nedělal nic. Běž, počkám tu."

Dívka vyběhla po schodech nahoru, berouc je po dvou, až se jí špinavá chodidla míhala. Nahoře se otevřely a zavřely dveře, pak ještě jednou, a dívka se objevila nahoře na schodišti. „Pojď!" sykla.

Cestou nahoru pod ním vrzaly schody. Kněžka, stará a neuvěřitelně tlustá, se usadila v kdysi přepychovém křesle před oltářem tvořeným hromadou cetek. Po obou stranách vydávala světlo ohřívadla a přidávala kouř do již tak hustého, štiplavého oblaku pod stropem. Stařeně se záře matně odrážela v zakalených očích. Jakmile Spinnok vstoupil, dívka odešla a zavřela za sebou dveře.

„Nepřicházíš přijmout novou víru, Spinnoku Durave," pravila kněžka.

„Nevzpomínám si, že bych ti prozradil svoje jméno, kněžko."

„Všichni známe toho, kdo jediný mezi Tiste Andii se stýká s námi, nízko postavenými lidmi. Kromě toho starce, který smlouvá za zboží na trzích, a ty nejsi Endest Silann, který by se do schodů belhal. Navíc by schody pod jeho váhou praskaly."

„Z proslulosti jsem nervózní."

„Ovšemže ano. Čeho si ode mne žádáš, válečníku?“

„Chci se tě na něco zeptat. Nedošlo mezi věřícími k nějaké krizi?“

„Aha. Mluvíš o Věštdominovi, který se nás odříká v naší nouzi.“

„Opravdu? Jak? Jaké nouzi?“

„Do toho tobě nic není. Netýká se to Tiste Andii ani Syna noci.“

„Anomander Dlouhý vlas vládne Černému Korálu, kněžko, a my Tiste Andii mu sloužíme.“

„Velká mohyla leží mimo Noc. Vykupitel nepokleká před Synem noci.“

„Prostě se bojím o přítele, kněžko. To je všechno.“

„Jemu ty nepomůžeš. A jak je již jasné, ani on nepomůže tobě.“

„S čím potřebujete pomoct?“

„Očekáváme Vykupitele, aby ukončil to, co sužuje jeho následovníky.“

„A jak toho Vykupitel dosáhne, pokud nebude konat skrze vyvolené smrtelníky?“

Naklonila hlavu, jako by ji jeho otázka polekala, a usmála se. „Na to se zeptej svého přítele, Spinnoku Durave. Až dohrajete a tvůj pán opět zvítězí, ty objednáš pivo a pak spolu – mnohem si podobnější, než si umíte představit – budete popíjet a těšit se ze vzájemné společnosti.“

„Tvoje vědomosti mě zneklidňují.“

„Vykupitel se noci nebojí.“

Spinnok sebou trhl a vykulil oči. „Přijmout žal T’lan Imass je jedna věc, kněžko. Přijmout žal Tiste Andii – jistě, Vykupitel se možná ničeho nebojí, ale jeho duše by se měla probudit k moudrosti. Kněžko, to mu ve svých modlitbách jasně vysvětli. Tiste Andii pro Vykupitele nejsou. Bůh nebůh, tohle by ho zničilo. Naprosto.“ *A u dechu Matky, nás by to zničilo také.*

„Věštdomin na tebe čeká,“ podotkla, „a dělá si starosti, protože jsi vždycky tak přesný.“

Spinnok Durav zaváhal a kývl. Doufal, že bůh té ženy je moudřejší než ona. A taky doufal, že síla modlitby nedokáže Vykupitele přimět k neblahému přání ukousnout si větší sousto, než zvládne, usilovat o to, co by ho nutně zničilo v horlivé horečce dojemné velkodušnosti, tak běžné u nově věřících.

„Kněžko, tvrzení, že Velká mohyla leží mimo dosah zodpovědnosti mého pána, je mylné. Pokud poutníci strádají, Syn noci podnikne opatření –“

„A vznese nárok na něco, co mu nepatří.“

„Ty Anomandera Dlouhý vlas neznáš.“

„My od vašeho pána nic nepotřebujeme."

„Tak můžu třeba pomoct já."

„Ne. Odejdi, Tiste Andii."

No, zkusil to, ne? A nečekal ani, že se dostane někam dál s Věštdominem. Možná bylo zapotřebí něco zásadnějšího. *Ne, Věštdomin je uzavřený člověk. Nech ho být. Ale nespouštěj ho z očí, jako dobrý přítel. A čekej.*

Pokud putoval od nejbližšího pobřeží, osamělý muž kráčející pláněmi severní Lamatath urazil sto líg nerovnou prérií. Nebylo tu nic k jídlu, jen občas se objevila lovná zvěř, ale ta rychle prchala z dosahu. Muž byl hubený, ale takový byl odjakživa. Řídké prošedivělé vlasy měl neučesané, jen za ním vlály. Vousy měl zacuchané a slepené špínou. Oči modré jako led měl stejně nezkrotné jako zvířata na planinách. Dlouhý hauberk na něm šustil s každým krokem. Stín vrhal stejně tenký jako meč.

Na bezmračné obloze kroužili supi nebo krkavci nebo obojí. Byli tak vysoko, že vypadali jen jako tečky, nicméně člověka na zemi sledovali neúnavně. Nebo možná jen pátrali z modré prázdnoty po nějakém umírajícím, zesláblém tvoru.

Muž však neumíral ani nebyl zesláblý. Pohyboval se s neoblomnou cílevědomostí, typickou pro šílence a choromyslné. Byl by si uvědomoval, že šílenství nepatří k duši okouzlené světem, každým trsem trávy, hřebeny nad plážemi, kde vápenec pronikal tenkou, skvrnitou kůží lišejníku a křehkého mechu. Posměšným stínem otáčejícím se podle toho, jak se slunce vleklo po obloze. Zvukem vlastního dechu, dokazujícího, že je stále naživu, že si ho svět ještě nevzal, nestáhl ho dolů, nevysál teplo z jeho starého těla. Šílenství se plíží jen za vnitřními mukami, a velekrál Kallor, svrchovaný císař desítky strašlivých říší, byl muž v nitru smířený sám se sebou.

Prozatím. Ale co záleželo na budoucnosti? Na čemkoliv kromě této chvíle, vrhající se po hlavě do té příští, stále znovu a znovu, odhodlaně jako každý krok, který učinil, kdy se země zachvěla pod sešlapanými podpatky jeho holínek. Hmatatelná realita. Na ničem jiném nezáleželo a nikdy ani nebude.

Smířený a vyrovnaný muž, ano. A to, že kdysi vládl životům stovek tisíc, ovládal jejich neužitečnou, bezvýznamnou existenci, že kdysi jediným gestem odsoudil armádu, která před ním kapitulovala, všech patnáct tisíc vojáků k smrti, že kdysi seděl na trůně ze zlata, stříbra a onyxu, jako žrout nacpaný k prasknutí bohatstvím, to vše ztratilo veškerý význam, veškerou cenu… nakonec jedinou vzpomínkou na

všechnu tu slávu byl on sám, jeho meč a zbroj a hrst starodávných mincí v měšci. Nekonečné zrady, moře tváří rozmazaných staletími, z nichž jasně viděl jen hrabivý, závistivý lesk v očích, mračna kouře a ohně a slabý křik, jak se hroutily říše jedna po druhé, zmatek krutých nocí při útěku z hořících paláců, při útěku před tolika pomstychtivými hlupáky, že je ani sám nedokázal všechny pozabíjet – jakkoliv by to rád učinil – nic z toho v jeho duši neprobouzelo hořkost. Tady v pustině, kterou nikdo nechtěl, byl smířený a vyrovnaný.

Takové pravdě se nelze vzepřít, a pokud by teď někdo povstal ze samotné země a postavil se mu, tak by ho rozsekal na kusy. A celou dobu by se usmíval, aby ukázal, jak je klidný.

Historii se podle něj obecně přikládala příliš velká váha. Vlastní historii, národu, kultuře, krajině. Jakou cenu má zkoumat minulé chyby v úsudku, nehody a neopatrnosti, když jedinou odměnou po vší té námaze bude jen lítost? Pche! Lítost je útočištěm hlupáků, a Kallor žádný hlupák nebyl. Nakonec přežil všechny své ambice, prožil je všechny do jedné, až se z nich vyplavila všechna barva a zůstalo jen vybledlé vědomí, že v podstatě nic v životě nestojí za námahu. Že odměna je vždy pomíjivá, ba dokonce bezcenná.

Každý císař každé říše během celých dějin brzy zjistil, že ten pyšný titul a veškerá moc je jen existence zbavená veselí. Dokonce i nadbytek a bezuzdné holdování nakonec vyblednou. A tváře umírajících a mučených začnou splývat a jediný z těch pokřivených výrazů nepřinese byť záblesk odhalení, objevení nějakého hlubokého tajemství, vyjeveného s posledním dechem, vysvětlujícího všechny závažné otázky. Ne, každý obličej se prostě propadne do sebe, scvrkne se a ucukne, jak ho natahuje a svrašťuje bolest, a on konečně pochopil, že ať oči vylézající z důlků v té poslední chvíli uvidí cokoliv, je to něco naprosto… všedního.

To je skutečný nepřítel – všednost. Panství omezenců, pyšná věž hlouposti. Jeden nepotřebuje být císařem, aby si toho všiml – stačí prohlédnout si tváře obklopující převrácený kočár, lesk v očích, jak se každý snaží zahlédnout krev a zlomené končetiny, těše se na bezvýznamnou tragédii završující kalné kalamáře života. Prohlédněte si ty supy prahnoucí po žalu a pak mluvte o ušlechtilém lidstvu, moudrém a ctnostném.

Aniž by to krkavci či kondoři viděli, Kallor vycenil zuby v bezútěšném úsměvu, jako by se snažil napodobit tvář tragicky padlého hlupáka, přimáčknutého kolem vozu, který naposledy zvedne oči a uvidí obličeje zvědavců. *Ach, podívejte se na sebe. Tak všední. Tak… všední.*

Z houští o kus dál vyplašil zajíce. Švihl rukou, spodem hodil nůž a zasáhl zajíce uprostřed skoku. Zvířátko ještě udělalo kotrmelec ve vzduchu, než dopadlo na zem. Zastavil se nad ním a díval se na kapičky prolité krve. Nůž se zabořil až po rukojeť kousek před kyčlemi – vnitřnosti tedy nebudou stát za nic. Nedbalost.

Dřepl si, vytáhl nůž, rychle zajíce rozpáral a vytrhal z břicha vnitřnosti. Podržel lesklé kličky, zadíval se na ně a zašeptal: *„Jak všední."*

Zajícovo oko nevidoucně zíralo, vše pod ním už bylo dávno pryč a zmizelo.

On ale už tohle všechno viděl víckrát, než uměl napočítat. Zajíci, lidé, všechno jedno. V poslední chvíli prostě nebylo nic k vidění, takže co se dalo dělat jiného než odejít?

Tečky se z oblohy začaly snášet níž. Stejně prázdné oči už zahlédly střeva, hrbaté šedé provázky na žluté trávě za zády osamělého poutníka. Prázdné oči, ale byla to jiná prázdnota. Ne všednost smrti, nikoliv. Všednost života. Stejná byla i v Kallorových očích.

Zajícova smrt byla rychlá, a tudíž milosrdná, protože na rozdíl od nespočetných stovek tisíc lidí on jako poslední v životě neviděl Kallorovy naprosto prázdné oči. Tento pohled spolehlivě zasel hrůzu do očí každé oběti.

Kdosi kdysi řekl, že svět oplácí to, co dostává. A hojně. Ale Kallor by odpověděl, že kdosi vždycky cosi říká. Dokud toho nezačne mít plné zuby a nenechá ho popravit.

KAPITOLA PĚT

Prosím, nehovořte se mnou o počasí,
o slunci, o mracích, ani o místech,
kde se bouře rodí.
Nechci nic slyšet o větru rozvívajícím vřes
na kameni šedém a ohlazeném.

Prosím, nezahrnujte mě zdravotními obtížemi,
ani svými, ani těch z rodiny, ani té stařeny
na konci cesty.
Nebudu plýtvat časem, ani se v lítosti nevzdám majetku,
nevěnuji tomu myšlenku, pocit, ani rubáše setkané,
aby pokoušely štěstí seslané.

Prosím, povídejte o propastech překročených,
ne těch obejitých, nikoliv o zradách
množících se jako červi.
Chci, abyste vykřičeli vztek na to, co je ztraceno,
chvíli silní, chvíli plačící, chvíli pěst zatínající, bušící
do pevné země.

Prosím, zpívejte hlasitě o zoufalé slávě lásky,
chvíli bolestné, chvíli opojné, chvíli rozumu zbavené
ve smíchu a slzách.
Chci, abyste smlouvali s neblahými bohy na nebi,
bez ohledu na starosti, na cenu, na změnu roční doby
k mrazivým slzám.

To mi zazpívejte a já vás uvidím neochvějné,
chvíli vědoucí, chvíli vidoucí, chvíli tváří v tvář
vyjící bouři.
Zpívejte o svém životě, jako by měl být bez konce,
a o své lásce, jasném ohni slunce na své nebeské cestě
tam, kde se pravda rodí.

Prosím, skoncujte s nedůležitými věcmi
Baedisk z Nathilogu

Varúdžhistán. Nekonečná sláva! Kdo by označil jediný skutek za bezvýznamný? Tenhle běžící kluk s náručí plnou zeleniny, za nímž se nese křik od stánků a zkoumavým okem ho pozo-

ruje strážník stojící opodál a odhaduje bídné šance, že by uličníka polapil. Bezvýznamné? Nesmysl! Hladové krky nakrmené, ohromná hrdost, snad o něco méně peněz pro prodavačku, jenže to vypadá, že veškerý její zisk stejně padne do korbele opilého manžela, a co se jí týče, může ten neřád klidně chcípnout žízní! Strážníkovo srdce s vrozenou vadou bije dál, dosud nepukající námahou z pronásledování trhem plným lidí, a tak bude žít o pár týdnů déle, splní dvacet let služby a zajistí tak ženě a dětem výslužné. A pochopitelně měl ještě přijít poslední polibek sdělující celé báje o oddanosti a všem tom ostatním.

V chýši za krámkem hrnčířka s rukama po lokty kluzkýma od hlíny sní o létech, kdy život nabíral tvar, kdy každý otisk prstu vytvořil hlubokou stopu v kdysi hladkém povrchu, změnil budoucnost a přetvořil minulost, no copak to nebyla stejně tak náhoda jako úmysl? Může být výsledek opravdu předvídatelný i přes všechny ty záměry, vlnky vyslané nahoru a dolů a ven, odhadnuté desetiletími zkušeností?

Ona pochopitelně o ničem takovém neuvažuje. Bolest v levém zápěstí přehluší veškerou duševní činnost kromě myšlenek na samotnou bolest, čeho by mohla být předzvěstí a jaké byliny bude potřebovat, aby se jí ulevilo – jak můžou být takové starosti bezvýznamné?

A co děvčátko sedící s truchlivým pohledem upřeným na zapřaženého vola stojícího před Korbovými Ženskými půvaby, kde je její matka už skoro celé zvonění, i když s sebou pochopitelně má strýčka-Doruta-který-je-tajemství, a jeho společnost je určitě lepší než volova, protože ten jenom bučí. Veliké, vlahé hnědohnědé oko dívčin pohled opětuje, a uhádnout, na co oba myslí, je snadné, protože na co by mohl myslet vůl kromě toho, že je jho těžké a vůz ještě těžší a jak by bylo hezké si lehnout, a na co by mohlo myslet dítě než na hovězí guláš, takže se nenarodil žádný malý filozof, i když v příštích letech, inu, bude mít vlastního strýčka-který-bude-tajemstvím, a tak si bude stejně jako matka užívat plodů manželství jen s několika málo protivnými peckami.

A co to slunce vysoko na obloze, vysílající radostné světlo zalévající nádherné město jako požehnání všech významných věcí? Veliká je potřeba, náhlá a naléhavá, natáhnout ruku, sevřít prsty kolem té ohnivé koule a stáhnout ji do noci, do rozlezlé temnoty, kde nejrůznější důležité věci otřásly nebem i samotnými kořeny země, nebo skoro.

A zpátky k malému tlouštíkovi, protože tohle je jeho vyprávění, jeho volání *hleďte!* opakované pořád dokola. Noc příchodů, skutky

přišedších, dokonce i noc se blíží! Ať nic důležitého není zapomenuto. Ať nic nedůležitého není za takové považováno, no kdo by si teď pomyslel, že něco takového existuje, vzpomíná s moudrým kývnutím zlodějský uličník, prodavačka, strážník. Hrnčířka, dítě, vůl, strýček Dorut s tváří mezi nohama ženy jiného muže, všichni vstupují do dalšího dne.

Vypravěč podtrhne svůj příběh moudrým mrknutím. Jsme uprostřed děje!

Noc, překrývající se stíny, nanejvýš lhostejná skvrna, která nepřiláká ničí pozornost kromě té protivné kočky na parapetu paláce, sledující jantarovýma očima, jak se jeden stín pohnul z dočasné skrýše. Zbloudilý stín pokračuje v cestě přes nádvoří do hlubšího stínu u zdi paláce.

Torvald Nom se přikrčil a vzhlédl. Uviděl kočičí hlavu a ty zatracené oči, upírající se na něj. Odplížil se na nároží a znovu se zastavil. Slyšel stráže od brány. Byli tam dva muži a kvůli něčemu se hádali, podezíravé hlasy vedly k obviňování následované protesty.

– Zatraceně, Dorute, já ti prostě nevěřím –

– K tomu nemáš důvod, Miloku. Kdy jsem ti nějaký zavdal? Nikdy –

– K mistrovi Kápě že ne. Moje první žena –

– Nenechala mě na pokoji, přísahám! Slídila za mnou jako kočka za krysou –

– Krysa! Ano, to by odpovídalo –

– Přísahám, Miloku, že mě skoro znásilnila –

– Poprvý! Vím, všechno mi o tom řekla, úplně jí zářily oči! –

– Slyšel jsem, žes z toho byl nadrženej jako černý žezlo mistra Kápě –

– Do toho ti nic není, Dorute –

Torvaldovi se o nohu otřelo cosi měkkého. Kočka předoucí, jako když se sype jemný štěrk, hřbet nahrbený, ocas zježený. Torvald zvedl nohu a podržel ji nad kočkou, zaváhal a zase nohu postavil na zem. U sladkého polibku Apsalar, když se to tak vezme, mohl by být kočičí zvěd výhodou. Pokud tedy bude mít dost odvahy, aby ho následoval.

Torvald si prohlížel zeď, římsy, metopy se spirálami, falešné sloupy. Otřel si zpocené dlaně, poprášil si je drtí ležící u zdi, natáhl ruce k prvním chytům a jal se šplhat.

Dosáhl parapetu na poschodí, vytáhl se na něj a poklekl. Pravda, nebylo to moudré, ale pád by ho nezabil, ani by si nevyvrtl kotník, že? Vytáhl dýku, vsunul čepel mezi okenice a hledal petlici.

Kočka přistála vedle něj a málem ho shodila dolů, ale podařilo se mu zachytit se. Tiše zaklel a znovu se pustil do okenic.

– Pořád tě miluje, víš –

– Cože –

– Miluje. Akorát má ráda změnu. Povím ti, Miloku, dostat tuhle tvou poslední nebylo snadný –

– Slíbils to! –

– Jsi můj nejlepší, nejstarší kamarád. Mezi náma už nebudou žádný tajemství! A když ti to slibuju, jako právě teď, tak to myslím vážně. Má prostě apetit, takže dělení se o ni by neměl být problém. Nejsem lepší než ty, akorát jinej, to je všecko. Jinej –

– Kolikrát týdně, Dorute? Řekni mi pravdu! –

– Ach, každej druhej den nebo tak –

– Ale já taky každej druhej den!

– Lichej, sudej, myslím. Jak jsem říkal, apetit –

– Řeknu ti –

– Po šichtě se pojďme napít –

– Jo, můžem si to porovnat –

– Já ji miluju. Prostě tak, ha! … Hej, Miloku… –

– Jo? –

– Kolik je tvý dceři? –

Západka cvakla a okenice se otevřely ve chvíli, kdy z pochvy vyletěl za hrozného řvaní meč a u brány vypukla pranice.

– Vtip! Fakt! Jenom vtip, Miloku! –

Od paláce se nesly hlasy, když Torvald strkal dýku mezi okenní křídla a zvedal vnitřní petlici. Rychle se protáhl do tmavé místnosti. Na dvoře zatím dusaly holínky a u přední brány se ozvalo další hulákání. Rozbila se lucerna a na dláždění dopadl meč.

Torvald rychle zavřel okenice i okno.

Pekelné předení ho neopouštělo a o koleno se mu otírala hebká sanice. Natáhl ruku, prsty se mu cukaly, ale zaváhal a ruku zase zvedl. Věnuj té potvoře zatracené pozornost, a až uvidí, co ty nevidíš, a uslyší, co ty neslyšíš, ano…

V podřepu se otočil a rozhlédl se po místnosti. Byla to nějaká pracovna, i když většina polic byla prázdná. Přehnané ambice, náhlá snaha po kultivovanosti a sofistikovanosti, pochopitelně od začátku odsouzená k nezdaru. Peníze nejsou všechno. Inteligence pomáhá. Vkus, zvídavá mysl, zájem o jiné věci – věci mimo bezprostřední okolí, které nemají nic společného s ničím. Nestačí prostě poslat nějakého sluhu, aby prohrabal krámek se svitky a řekl: „Vezmu si jich tolik, aby vyplnily takhle velkou polici, jo, a ještě tenhle.“ Pán není zrovna vybíravý, pravda. Pán pravděpodobně ani neumí číst, takže jaký v tom bude rozdíl?

Torvald se přikradl k jedné polici, na níž ležely nějaké dvě desítky svitků spolu s knihou vázanou v kůži. Každý svitek byl pevně stočený a svázaný a dosud s pečetí prodejce – přesně, jak čekal. Pustil se do čtení.

Traktát o odvodňovacích strouhách v kamenných škarpách v Gadróbské čtvrti, Devatenáctá zpráva roku rejska, Pozoruhodná témata, cech údržby kamenolomu. Autor: člen 322.

Příběh Pamby Chrabrého a Svět v truhlici (s ilustracemi jakéhosi mrtvého člověka).

Ztracené verše Anomandaridy s anotací. Torvald zvedl obočí, protože tohle mohlo i za něco stát. Rychle rozvázal šňůrku a svitek rozvinul. Velín byl prázdný, jen dole byla krátká anotace tohoto znění: *Žádné učené pojednání není v této chvíli možné.* Vydavatelova značka svitek označovala za část série Ztracených děl, vydávané cechem výrobců velínu z Dřevnova.

Zase tu nepotřebnou věc stočil a vytáhl další.

Ilustrovaný průvodce pokrývkami hlavy příštipkářů z Genabaris ve čtvrtém století spánku Ohnice od Šklíby Zlodějíčka, samozvaného sériového sběratele a metly příštipkářů, uvězněného na doživotí. Vydala Vězeňská knihovna, Nathilog.

Torvald nepochyboval, že ilustrace budou bohaté a pečlivě vyvedené do nejmenších podrobností, ale jaksi ho zvědavost ke čtení nenutila.

Mezitím se rozruch u brány uklidnil. Různí členové stráže se vraceli s mumláním a klením, které utichlo, jakmile vstoupili do paláce a zamířili do svých pokojů, což Torvaldovi prozradilo, že pán je opravdu doma a zřejmě spí. Což byl trochu problém vzhledem k tomu, jak paranoidní ten šmejd byl, a skrýš s poklady bude mít určitě někde v té své zatracené ložnici. No, svět předložil své výzvy, a bez výzev by život nestál za nic a hlavně by byl dočista nezajímavý.

Přistoupil ke dveřím na chodbu a ovinul si kolem obličeje kus látky, takže mu byly vidět jenom oči. Kočka ho pozorně sledovala. Zvedl závoru, otevřel dveře a vyhlédl na chodbu. Asi tři kroky nalevo od sebe měl vnější zeď. Napravo vedla chodba celým domem. Dveře a hlavní schodiště. A strážný sedící čelem ke schodům. Černé vlasy, červený baňatý nos, vyčnívající dolní ret a dost svalů naplácnutých na obrovské kostře, že by to stačilo na dva, možná i tři Torvaldy Nomy. Ten hlupák pletl, pohyboval rty a vraštil obočí, jak počítal oka.

A ta strašná kočka zamířila přímo k němu. Torvald tiše zavřel dveře. Měl ji rovnou uškrtit.

Z chodby zaslechl drsnou kletbu a boty dupající po schodech.

Pootevřel dveře a vyhlédl ven. Strážný byl pryč, pletení leželo na zemi a jedno klubko se očividně skutálelo po schodišti.

Ha! Báječná kočka! Jestli ji ještě někdy potká, políbí ji – ale nikde poblíž místa, kde se sama olizuje, protože nakonec tu jsou jisté hranice, a žádné místo, kde se kočka sama olizuje, by on rozhodně nelíbal.

Rychle za sebou zavřel dveře a po špičkách vykročil chodbou. Opatrně nahlédl na schodiště. Ať kočka odběhla s klubkem kamkoliv, nebylo to odsud vidět, stejně jako strážný. Torvald se ocitl před zdobenými dvoukřídlými dveřmi přímo naproti opuštěné dřevěné židli.

Zamčené?

Ano.

Uchopil dýku a vsunul ji mezi křídla. Složité zdobení často doprovázelo opomenutí přidat i nezbytný mechanismus, a tento zámek se nevymykal z pravidla, jak zjistil, když zvedl závoru. Na schodech se ozvaly kroky. Otevřel dveře, rychle vklouzl dovnitř a přidřepl. Obývací pokoj, nějaká kancelář a lucerna se zkráceným knotem osvětlovala pouze stůl a hromadu papyrů. Druhé dveře, menší a užší, za stolem a plyšovým křeslem s vysokým opěradlem. Potichu se k nim vydal.

Zastavil se u stolu, zhasl lampu a čekal, až se mu zrak přizpůsobí tmě. Přikrčil se ještě víc a zadíval se na škvíru pode dveřmi do ložnice. Potěšilo ho, že jí neprosvítá světlo. Přitiskl se ke zlacenému deštění. Tady žádný zámek nebyl a panty byly naolejované. Pomaloučku dveře otevřel. Vstoupil a potichu za sebou zavřel.

Z obrovské postele se čtyřmi sloupky se ozýval tichý dech. Pak vzdychnutí. „Sladká rybičko jehličko, jsi to ty?“

Ženský hlas, chraplavý, šeptající. Zavrtění na posteli.

„Tentokrát je to noční plíživec? Ach, to je legrace – budu mít oči zavřené a budu hodně fňukat, až po mně budeš chtít, abych zůstala zticha. Pospěš si, ležím tu zkamenělá hrůzou. *Někdo je v mém pokoji!*“

Torvald Nom váhal mezi neodolatelnou touhou a… no, neodolatelnou touhou.

Odvázal si provazový opasek. „Nejdřív poklad,“ zasyčel. „Kde je, ženská?“

Zalapala po dechu. „Jaký hezký hlas! A nový! Poklad, aha! Ty víš, kde je, ty zlý! Přímo tady, mezi mýma nohama!“

Torvald vyvrátil oči. „Ten nemyslím. Ten druhý.“

„A když ti to neprozradím?“

„Potom budu muset prosadit svou.“

„Ach! Nic neřeknu! Prosím!“

Zatraceně, určitě to popletl. Nemohla vědět, že není ten, kdo předstírá, že je, i když ten někdo předstíral, že je někdo jiný. Jak to má vyřešit?

„Lehni si na břicho. Teď se zvedni na všechny čtyři. Ano, takhle.“

„Jsi horší než zvíře!“

Torvald se u postele zastavil. Horší než zvíře? Co to znamená? Potřásl hlavou a vylezl nahoru. No, nedá se nic dělat.

Zanedlouho: „Jehličko! Nový elixír? Bohové, je úžasný! Teď už ti nemůžu říkat jehličko, viď? Spíš… lososе! Deroucí se proti proudu! Ach!“

„Ten poklad, nebo použiju nůž.“ A přitiskl jí studenou čepel na pravé stehno.

Znovu zalapala po dechu. „Pod postelí! Neubližuj mi! A přirážej, zatraceně! Tvrději! Z tohohle bude dítě – já to vím! Tentokrát bude dítě!“

No, svou část tedy odvedl, nasypal své mince do chrámového poháru a tak dál a možná ji její modlitby opravdu dovedou do požehnaného nebe mateřství. Zhroutila se na posteli a sténala, zatímco on slezl, klekl si na dřevěnou podlahu a sáhl pod postel. Narazil na velkou bednu. Nahmatal držadlo a vytáhl ji.

Žena sténala. „Ach, nezačínej zase počítat, drahý. Prosím. Když to děláš, vždycky všechno pokazíš!“

„Nebudu počítat, ženská. Zůstaň, kde jsi. Zavři oči. Nehýbej se.“

„Teď už to ale zní hloupě, víš.“

„Sklapni, nebo to udělám znovu.“

„Ach! Co že to bylo za elixír?“

Hrotem dýky vypáčil víko. V truhle byly hezky naskládané pytlíky označené přesnou sumou, hotové bohatství v drahokamech, špercích a vysokých radech. Rychle kořist posbíral.

„Ty *počítáš*!“

„Varoval jsem tě.“ Vylezl na postel, podíval se dolů a pochopil, že jen se sliby si dál nevystačí. *Bohové pod námi, kdybys tak byl co k čemu.* „Poslyš, potřebuju další elixír,“ řekl. „Je v pracovně. Nehýbej se.“

„Nebudu. Slibuju.“

Odběhl, proplížil se pokojem, zastavil se u dveří na chodbu a přitiskl k nim ucho. Tiché cvakání bambusových jehlic. Vrátil dýku do pochvy, přehmátl, otevřel dveře, podíval se na strážného chlupatou hlavu a pořádně se rozmáchl. Hruška narazila na temeno a muž se ze židle svezl na podlahu.

Kočka čekala u dveří do knihovny.

* * *

Strýc jedna, strýc dvě, otec žádný. Teta jedna, teta dvě, matka žádná.

Přítomni a ve službě, strýc jedna, teta jedna, bratranec jedna a sestřenice jedna a dvě. Bratranec se přisunul blíž, dost blízko na další ostré šťouchnutí loktem, až se bude natahovat pro další cibuli z hromady na stole. Ale on už ty jeho hry znal, měl za celý rok dlouhý seznam modřin, které to dokazovaly, a tak, skoro stejně nahodile, ukročil a nepřestával se zářivě usmívat, zatímco teta jedna vrkala nad nenadálou odměnou. Strýc jedna seděl naproti, připravený mrknout, jakmile se na něj podívá – což zatím nehodlal udělat, protože, jak vždycky říkal strýc dvě, nejdůležitější je správné načasování. Kromě toho potřeboval mít dál v merku bratrance, zvlášť teď, když mu zhatil první plán.

Bratranec, Snell se jmenoval, bude muset usilovněji přemýšlet, zapracovat na lstivosti, jež přicházela zdánlivě odnikud a nepatřila k tupé hlouposti jeho skutečného mozku, takže za to nakonec možná opravdu mohli démoni, breptající a štěbetající o svých krutých nápadech. Věděl, že to Snell nenechá jen tak. Ne, bude si to pamatovat a začne plánovat. A to, co přijde, bude kvůli tomu ještě horší.

Teď mu ale na bratranci nezáleželo, ani na ničem, co by se mohlo stát později večer nebo zítra. Nakonec domů přinesl jídlo, náklad jídla, a poklad vyložil za radostného křiku.

A muž, jehož jméno mu dali, muž dávno mrtvý, který nebyl ani strýc jedna, ani strýc dvě, i když by býval strýcem tři, a nikoliv otcem jedna, inu, ten muž by byl hrdý na to, že chlapec s jeho jménem dělá, co je zapotřebí, aby rodinu udržel pohromadě.

Malý Harllo si vzal cibuli, zalezl do bezpečného rohu jediné světnice, a těsně předtím než do ní kousl, se podíval strýci jedna do očí, zachytil mrknutí a kývl v odpověď.

Jak vždycky říkal strýc dvě, podle načasování člověk poměřuje svět a svoje místo v něm. Načasování není svět možná, je to svět ano a ne, tohoto, tamtoho ne. Teď, ne později. Načasování patří všem šelmám lovícím jiné šelmy. Patří tygrovi a jeho upřeným, pozorným očím. A patří i kořisti, když se z lovce stane kořist, jako z bratrance při každém souboji a bitvě. Harllo se ale učil být tygrem díky strýci dvě, jehož kůže se mohla změnit do tygří, když se v něm probudil chladný, vražedný vztek. Který měl tygří oči a byl to ten nejudatnější, nejmoudřejší člověk v celém Darúdžhistánu.

A ten jediný kromě samotného Harlla znal pravdu o tetě dvě, která vůbec nebyla tetou dvě, nýbrž matkou jedna. I když by to nepřiznala,